

Årsrapport 2020

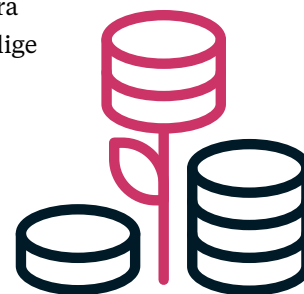
MERKUR
ANDELSKASSE

MERKUR

ANDELSKASSE

Merkurs forretningsområde

Merkur Andelskasse driver samfundsansvarlig bankvirksomhed for privat- og erhvervs-kunder. Andelskassens udlån finansieres med indlån, og kapitalen kommer primært fra vores kunder. Merkur låner penge ud til privatpersoner, bæredygtige og socialt ansvarlige virksomheder og institutioner, og vi tilbyder opsparings-, investerings- og forsikringsprodukter, samt betalingsløsninger. Merkur har omfattende udvælgelseskriterier og minimumskrav, der sikrer, at andelskassens aktiviteter ikke blot undgår at gøre skade, men også fører til positive forandringer for mennesker, klima, miljø og biodiversitet. Kort sagt: Merkur er formålsdrevet og anvender bevidst sin forretning som katalysator for en bedre verden.

Merkurs ambition

Merkur ser verden som en sammenhængende helhed, hvor alle har mulighed for at leve et godt og værdigt liv. Den enkelte skal i videst muligt omfang frit kunne beslutte, hvor personen vil bruge sine evner og dermed tage medansvar for andre mennesker og for den verden, vi er en del af.

Vi ser således en bæredygtig verden i et bredt perspektiv, hvor der værnes om livet på jorden. Et godt og værdigt liv for mennesker handler om helt basale fysiske rammer, at blive behandlet med respekt, og om at få muligheden for at udfolde sig og få inspiration gennem kultur og uddannelse. Men det forudsætter en klode i balance, hvor forbruget af ressourcer sker med omtanke og respekt for hele økosystemet.

Derfor er Merkur Andelskasses ambition at bidrage til:

- En verden med værdighed, respekt og omsorg for hvert enkelt menneske.
- En verden hvor uddannelse og et mangfoldigt kulturliv frigjort fra særinteresser driver dannelse, kreativitet og innovation og giver mulighed for personlig udvikling og udfoldelse.
- En verden med en mangfoldig og modstandsdygtig natur, hvor klimaet er i balance.

Merkurs mission

Det er Merkur Andelskasses mission:

- at øge bevidstheden om penge som katalysator for bæredygtig udvikling og at vise, at det at være til gavn for mennesker, samfund og natur kan skabe en ansvarlig, sund og modstandsdygtig forretning.
- at drive en enkel og økonomisk bæredygtig bankvirksomhed med en høj grad af ansvarlighed og gennemsigtighed.
- at udbyde finansielle produkter og services, der understøtter en bæredygtig realøkonomi og samtidig tager udgangspunkt i samfundets og kundernes behov.
- at tilbyde en oplysende, værdiskabende og dynamisk dialog med vores kunder og samarbejdspartnere, som giver incitament til omsorgsfuld og bæredygtig adfærd.
- at danne rammen om et fællesskab, hvor medarbejdere, kunder og samarbejdspartnere alle arbejder sammen for at skabe en bedre verden.

Indholdsfortegnelse

5	2020 i overskrifter
6	Økonomiske resultater
16	Strategiske målsætninger 2023
18	Forventninger til 2021
20	Merkurs udlån
30	Bæredygtighed
40	Merkur Fonden
42	Lovpligtige oplysninger
47	Ledelsespåtegning
48	Den uafhængige revisors revisionspåtegning
52	Regnskab og noter

Merkur Andelskasse **Årsrapport 2020**

Udgives af: Merkur Andelskasse, www.merkur.dk

Redaktion: Ann Hybertz Frandsen, ahf@merkur.dk | **Layout:** Tobias Frost, www.studiofrost.dk

Forsidefoto: Stephen Davies, Adobe Stock.

Fotos: Side 22: Hedens Efterskole; Side 23: People Like Us; Side 24: Lammehave Økologi; Side 25: SolarCooling; Side 26: Karise Permatopia; Side 27 og 41 [øverst]: Unsplash.com; Side 41 [midt]: Byt plastik for mad; Side 41 [nederst]: For Lige Vilkår.

Hovedtal

I MIO. KR.	2020	2019	2018	2017	2016
Resultatopgørelsen					
Netto rente- og gebyrindtægter	146,6	142,2	139,0	130,7	125,6
Kursreguleringer	-0,7	1,0	-3,2	-5,6	9,7
Udgifter til personale og administration	130,4	118,7	112,7	106,5	92,6
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavende m.v.	25,7	11,3	17,1	36,6	17,0
Resultat af kapitalandele i associerede virk.	0,3	-0,8	0,1	0,0	0,0
Årets resultat	-10,4	9,1	3,1	-19,0	20,2
Balance					
Udlån	1.642,7	1.667,9	1.667,9	1.752,4	1.676,0
Indlån	3.526,9	3.160,4	3.127,3	3.065,8	2.676,0
Egenkapital	389,6	365,1	365,1	315,9	316,9
Aktiver i alt	4.153,0	3.704,1	3.600,9	3.536,4	3.146,2
Garantier	688,3	637,4	619,5	675,9	685,4
Andre oplysninger					
Antal helkunder*	20.176	19.354	18.275	17.538	28.464
Antal andelshavere	8.096	7.637	7.037	6.686	6.067
Nøgletal					
Kapitalprocent	20,8	20,0	17,8	16,3	17,5
Kernekapitalprocent	19,0	18,0	15,8	14,5	15,4
Egenkapitalforrentning før skat [pct.]	-3,6	3,1	1,2	-7,1	8,5
Egenkapitalforrentning efter skat [pct.]	-2,8	2,6	1,0	-5,9	7,1
Afkastgrad [pct.]	-0,3	0,2	0,1	0,5	0,6
Indtjening pr. omkostningskrone	0,9	1,1	1,0	0,9	1,2
Indtjening pr. omk.krone ex kursreg. og nedskriv.	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3
Omkostning ifht. indtjening ex. kursreg. og nedskriv.	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8
Renterisiko [pct.]	0,9	0,4	0,2	0,1	0,2
Valutaposition [pct.]	0,8	2,7	0,4	2,4	1,0
Valutarisiko [pct.]	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liquidity Coverage Ratio [LCR] i pct.**	541,4	460,6	527,8	448,0	364,0
Udlån og nedskrivninger i pct. af indlån	48,4	55,2	56,9	59,5	64,6
Udlån i forhold til egenkapital [pct.]	4,2	4,6	5,3	5,5	5,3
Årets udlånsvækst [pct.]	-1,5	0,0	-4,1	4,6	17,1
20 største eksponeringer i pct af kernekapitalen***	135,1	133,5	137,5	162,0	
Andel af tilgodehavender med nedsat rente [pct.]	0,5	1,1	1,3	2,1	1,2
Årets nedskrivningsprocent.	1,1	0,5	0,7	1,5	0,7
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,7	3,7	4,0	2,9	2,3

* Vi vil gerne opfylde endnu flere af vores eksisterende kunders behov, hvorfor vi fra 2017 måler på, hvor mange kunder vi har, som har valgt Merkur som deres primære bankforbindelse.

** Nøgletallet er beregnet LCR - overdækningen er det anviste tal minus 100

*** Opgøres først fra 2017

2020 i overskrifter

2020 har været præget af et meget højt aktivitetsniveau, men coronavirussens indtog på verdensscenen kom til at præge størstedelen af året, hvor hjælpepakker og en generel usikkerhed har ført til et fald i indtægterne. Desuden har Merkur ligesom de fleste andre pengeinstitutter sat et relativt stort beløb til side for at kunne imødegå de eventuelle coronarelaterede tab, der kan komme i fremtiden. 2020 var tænkt som et investeringsår, hvor vi afsatte ekstra ressourcer til at optimere vores organisation og de interne processer – det arbejde har pandemien ikke ændret på, og vi har nu lagt skinnerne til det nye

Merkur rent strategisk og organisatorisk. 2020 har også budt på en flot stigning i antal helkunder og antal andelshavere, stor aktivitet på boligmarkedet og fortsat stigende interesse for at investere bæredygtigt. 2020 blev også året, hvor Lars Pehrson, medstifter og administrerende direktør gennem 38 år, overlod styringen af andelskassen til Charlotte Skovgaard, som overtog rollen som administrerende direktør pr. 1. september. Sidst men ikke mindst kan Merkur nu bryste sig af at være blevet B Corp-certificeret – en international certificering for bæredygtighed og social ansvarlighed.

Årets resultat
-10,4 mio. kr.
efter skat

Corona
-20,9 mio. kr.
i coronarelaterede konsekvenser

Indtjening
3,1 % stigning
i netto rente- og gebyrindtægter

Kapital
20,8
kapitalprocent

Kunder
822
nye helkunder

Andelshavere
40 % af helkunderne
er andelshavere i Merkur

Investering
1½ mia. kr
investeret i Triodos fonde

Effektivisering
5.000 timer
sparet i organisationen

Bæredygtighed
B Corp certificeret
med højeste score i Norden

Aftryk
CO2-neutral
Merkur har modvirket mere CO2, end vi har udledt

Økonomiske resultater

Året der gik

For Merkur har 2020 været præget af et meget højt aktivitetsniveau på kundesiden og stor fokus på optimeringer og effektivisering på de indre linjer, hvilket var helt i overensstemmelse med vores planer for 2020 som investeringsår. Coronavirussens indtog på verdensscenen midt i første kvartal ændrede markant på vilkårene. Den store usikkerhed om fremtiden førte både til lavere aktivitetsniveau i dele af Merkurs forretning – særligt udlånet – og til forøgede nedskrivninger. Som de fleste andre pengeinstitutter skulle vi foretage et såkaldt ”ledelsesmæssigt skøn” over de tab, som corona kan forårsage, men som vi endnu ikke har konstateret.

Merkur leverede i andet halvår 2020 et positivt resultat på 5 mio. kr. efter skat. Vi havde ved halvåret en forventning om et positivt resultat for 2. halvår i intervallet 2-9 mio. kr., hvilket vi har opfyldt. Helårets resultat efter skat ender med et underskud på 10,4 mio. kr. efter skat, hvilket er utilfredsstillende sammenlignet med overskuddet i 2019 på 9,1 mio. kr. samt vores forventninger til året (et overskud på 6-12 mio. kr.). Resultatet kan dog i al væsentlighed tilskrives coronakrisen. Uden denne påvirkning ville vi have ramt et overskud på ca. 6 mio. kr.

Der er naturligvis en stor usikkerhed omkring erhvervskundernes situation, når hjælpepakkerne udlø-

ber. En stor del af Merkurs kunder synes indtil videre ikke at være påvirket økonomisk af coronakrisen i særlig grad. Det gælder bl.a. nogle af vores store brancher som økologisk landbrug, fødevarer, skoler og institutioner, men også private kunder. Vi har nedskrevet for 2,9 mio. kr. på kunder, hvis vanskeligheder kan henføres til corona-pandemien. Herudover har vi foretaget et ledelsesmæssigt skøn over, hvor meget det kan koste Merkur, hvis betalingsevnen forringes for en del af vores kunder. Dette skøn har resulteret i en særlig hensættelse på 12,5 mio. kr. til dækning af eventuelle yderligere nedskrivninger og tab som følge af coronakrisen. Hertil kommer de adfærdsmæssige ændringer, som også påvirker vores forretning: Udover at investeringslysten i nye erhvervsprojekter mange steder er forsvundet eller udskudt, betyder corona også, at f.eks. betalingskort i 2020 er blevet brugt markant mindre end tidligere, hvilket resulterer i færre transaktionsindtægter. Der er ligeledes markant færre udlandsrejser og valutahævninger, hvilket ligeledes giver Merkur færre indtægter.

2020 var tænkt som et investeringsår, hvor vi afsatte ekstra ressourcer til at tilpasse vores organisation og optimere de interne processer blandt andet ved hjælp af robotter. Vi har også lagt skinnerne til det nye Merkur rent strategisk og organisatorisk. Disse forandringer har medført ekstra brug af konsulenter, studenter

Coronarelaterede konsekvenser 2020

I MIO. KR.	
Ledelsesmæssigt skøn og nedskrivninger	-15,4 mio. kr.
Færre rejseomkostninger, mødeaktivitet mv.	+1,8 mio. kr.
Færre valutahandler	-1,0 mio. kr.
Færre aktivitetsbestemte gebyrer	-2,6 mio. kr.
Færre indtægter fra udlån	-3,7 mio. kr.
I alt	-20,9 mio. kr.

822
nye helkunder

40 %

af Merkurs
helkunder er
andelshavere

8.096
andelshavere

og vikarer for at sikre både ekstra ressourcer og kompetencer i en travl tid. Alt dette har coronakrisen ikke ændret på – vi har ufortrødent fortsat arbejdet med at fremtidssikre andelskassen.

Vi oplevede også flere positive rekorder i 2020, som vi vil folde ud i det efterfølgende. Overskrifterne er flot stigning i antal helkunder og andelshavere, stor aktivitet på boligmarkedet og fortsat stigende interesse for at investere bæredygtigt.

Nye kunder og flere andelshavere

I Merkur sætter vi stor pris på alle vores kunder, og det seneste år har vi glædeligvis set en markant stigning i de kunder, som har valgt Merkur som deres primære pengeinstitut også kaldet helkunder. En helkunde er en kunde, som har NemKonto i andelskassen. Ved udgangen af 2020 var der i alt 20.176 helkunder i Merkur, hvilket svarer til en stigning på 4,2% eller en nettotilgang på 822.

Vi opgør også antallet af kontokunder, hvilket er det antal kunder, som har mindst én aktiv konto i Merkur. Merkur fik brutto 3.022 nye kontokunder i 2020. Vi oplever et generelt større fokus på etik, bæredygtighed og transparens, når danskerne skal vælge bank.

I 2018 overtog Merkur en større portefølje af godt 2.300 energiforbedringslån fra energiselskabet ENIIG. Mange af disse lån er nu afviklet planmæssigt, og det medfører, at vi i 2020 har sagt farvel til mange af disse kunder. 3.427 kunder tilbagebetalte deres lån eller valgte af andre årsager at flytte deres konti andetsteds. Nettoafgangen blev dermed 405 og kan bl.a. forklares med en stor portefølje af enkeltstående energilån, som efterhånden er tilbagebetalt. Ved årsskiftet har vi dermed 33.894 kunder – et lille fald på 1,2%.

Merkur havde i 2020 en nettotilgang på 459 nye andelshavere (2019: 600), og andelskapitalen voksede med 11% eller 35 mio. kr. Merkur havde ultimo 2020 8.096 andelshavere, svarende til 40% af helkunderne (38% i 2019). Andele er fundamentet for Merkur og en forudsætning for at øge udlånet og dermed opfylde vores formål med at låne penge ud til bæredygtige og socialt ansvarlige virksomheder og projekter. En voksende andelskapital kommer også til at spille en vigtig rolle for opfyldelsen af de øgede kapitalkrav, som alle pengeinstitutter skal leve op til over de kommende år. Derfor vil en fortsat tilgang af andelshavere og andelskapital have høj prioritet i 2021 og årene derefter.

Indlån, udlån og anden kapitalformidling

Aldrig har så mange kunder betroet os så mange penge. Indlånet rundede i 2020 3,5 mia. kr., hvilket svarer til en stigning på 11,6% i forhold til 2019. Stigningen sker til trods for, at Merkur ligesom de fleste andre pengeinstitutter har indført negativ rente på indlån, og at en stadig større del af vores kunder ønsker at investere dele af deres opsparing i de investeringsmuligheder, som Merkur tilbyder i vores bæredygtige investeringsunivers.

Bæredygtige, etisk screenede investeringer og såkaldte impact investeringer er et område, som for alvor har taget fart på det danske marked. Merkur har meget høje standarder for de investeringstilbud, vi tilbyder vores kunder. Vi har flere samarbejdspartnere heriblandt Triodos Investment Management, som er velanset og særdeles grundig, når det kommer til at udvælge de virksomheder, lande og projekter, der investeres i. Merkurs kunder har nu samlet inve-

Investeringer

I MIO. KR.	2020	2019	Ændring
Triodos impact fonde	1.542	1.118	424
Sparinvest	155	201	46
SDG Invest	57	29	28
Maj Invest	14	9	5
Total	1.768	1.357	411

steret 1.542 mio. kr. i Triodos investeringsfonde mod 1.118 mio. kr. i 2019 svarende til en vækst på hele 38%.

Hertil kommer investeringer i fonde fra andre samarbejdspartnere på 226 mio. kr. Vi har store forventninger til, at investeringsområdet fortsætter med at stige. Det nuværende rentemiljø med negative renter på indlån skærper desuden kundernes lyst til aktivt at forholde sig til, hvordan de bedst placerer deres penge ud fra deres ønsker om risiko, afkast og samfundspåvirkning. I 2021 bliver det også muligt for Merkurs kunder at investere deres pensionsopsparing i Merkurs nye impact puljer.

Mange kunder valgte at konvertere deres realkreditlån i 2020, hvilket delvist var en konsekvens af svingende men moderat faldende renter, men også en konsekvens af et aktivt boligmarked, hvor antallet af bl.a. sommerhushandler steg markant. Vores største samarbejdspartner på realkreditområdet er Totalkredit. Samtidig med den store konverteringslyst, blev restgælden øget og nye kunder kom til. Vores kunder havde ved årsskiftet en samlet restgæld i Totalkredit på 3,0 mia. kr. mod 2,6 mia. kr. i 2019.

Hvert år betaler vores kunder afdrag på ca. 300 mio. kr., og vi skal derfor yde tilsvarende nye lån til andre kunder for at holde vores udlånsportefølje på uændret niveau. Vi fik samlet set en udlånsnedgang på 1,5% eller 25 mio. kr., og udlånet ved årets udgang er 1.643 mio. kr. Dette er isoleret set utilfredsstillende sammenlignet med vores forventninger inden regnskabsårets start, som angav en vækst på 4-6%. Men ved indgangen til 2020 havde vi ikke mulighed for at forudse corona-pandemien, som har resulteret i faldende træk på kreditter og manglende investeringslyst hos erhvervskunderne.

Det er vanskeligt at drive pengeinstitut i et lavrentemiljø. Den overskydende likviditet påvirker resultatet negativt, hvorfor et øget udlån er afgørende for en forbedret basisindtjening på længere sigt. Vi har en række strategiske projekter og indsatser, som vi forventer allerede begynder at materialisere sig i første halvår af 2021. Derfor forventer vi, at vi næste år kan se tilbage på et år med en tilfredsstillende udlånsvækst. Læs mere i kapitlet *Forventninger til 2021*.

1½ mia. kr.

**investeret
i Triodos
fonde**

3 mia. kr.

**i realkredit
lån hos
Totalkredit**

3,1%

**Stigning i netto
rente- og gebyr-
indtægter**

Konsekvensen af yderligere indlån og færre udlån kombineret med lav risikoappetit, resulterer i at Merkur ved årets udgang har likvide midler for 2,1 mia. kr. og dermed opfylder alle lovkrav ift. likviditetsoverdækning. Likviditetsoverdækningen udtrykkes i nøgletallet LCR (Liquidity Coverage Ratio), som viser, i hvor høj grad Merkur er i stand til at honorere sine betalingsforpligtelser inden for en kommende 30 dages periode, uden at skulle hente likviditet udefra. Lovkravet til pengeinstitutter som Merkur er en likviditetsdækning på 100% af den beregnede betalingsforpligtelse. Merkur har ultimo 2020 et LCR-nøgletal på 541% og har dermed en likviditetsoverdækning på ikke mindre end 441% i forhold til LCR-kravet.

Garantistillelser ligger på et højt niveau med 688 mio. kr. (2019: 637 mio. kr.). Garantier hænger sammen med aktivitetsniveauet på boligmarkedet, hvor andelskassen stiller købesumsgarantier og garantier i forbindelse med omlægning og hjemtagelse af realkreditlån.

Samlet set er Merkurs netto rente- og gebyrindtægter steget med 4,4 mio. kr. eller 3,1% i 2020.

147 mio. kr. er de samlede nettoindtægter fra renter, gebyrer og andre driftsindtægter. Kursreguleringerne er desværre negative for året og er derfor flyttet til afsnittet om omkostninger.

Renteindtægterne er steget marginalt ift. 2019 med i alt 0,6 mio. kr. til 97,3 mio. kr. Renter fra udlån er faldet grundet lavere gennemsnitligt udlån (-2,5 mio. kr.), dette er dog kompenseret ved de øgede indtægter fra negative renter på indlån, som er øget med 3,6 mio. kr. i forhold til 2019.

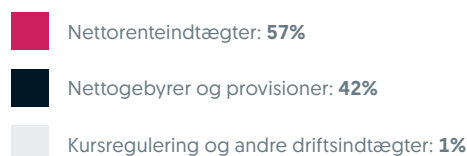
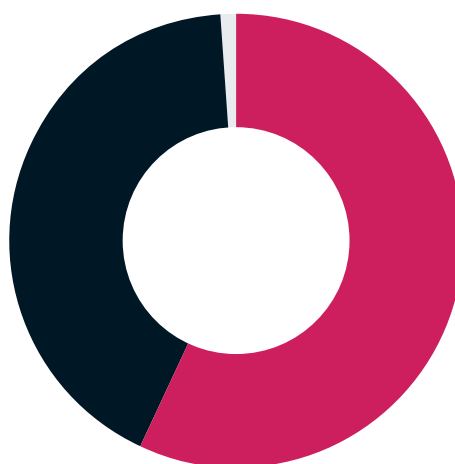
Renteudgifterne består hovedsageligt af omkostninger til Nationalbanken for at have vores indlånsoverskud opbevaret i såkaldte indskudsbeviser. Nationalbanken ændrede i foråret renten på indskudsbeviser til minus 0,60% fra minus 0,75%, hvilket isoleret set reducerer vores omkostninger. Stigningen i indlånsoverskuddet gennem 2020 medfører dog, at vi ikke reducerer den udgiftspost, men ender på samme niveau som i 2019 med 10,5 mio.kr.

Samlet set er renteudgifterne faldet til 14,0 mio. kr. (14,4 mio. kr. i 2019). Dette skyldes primært de tiltag vi løbende har taget med reduktion af den rente, vi har

Merkurs indtægter i 2020: 147 mio. kr.

Merkurs indtægter i 2019: 143 mio. kr.

givet i forbindelse med tidsindskud og andre særlige indlånsformer. Merkurs efterstillede kapital forrentes på uændret årligt niveau og koster dermed 2,4 mio. kr.

Det er glædeligt, at vores kunder i stigende grad samler deres bankforretninger hos Merkur, således at vi fortsætter med at øge indtægterne fra realkreditformidling, investering, pension og serviceydelser. Netto gebyr- og provisionsindtægter endte året på 63,1 mio. kr., hvilket er 3,6 mio. kr. højere end sidste år (en vækst på 6,1%). For at sikre en retfærdig og gennemskuelig prisstruktur har vi i 2020 forenklet vores priser og ændret omkostningsbidraget, så det i højere grad afspejler de omkostninger, der reelt er forbundet med et kundeforhold. Væksten på investeringsområdet samt det højere omkostningsbidrag er de to væsentligste årsager til indtægtsstigningen.

Omkostninger

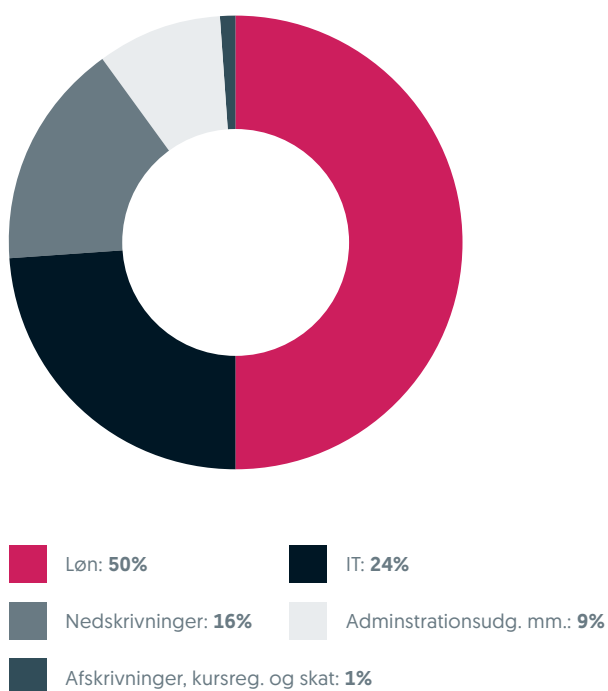
Som nævnt i indledningen har Merkur i 2020 måtte udgiftsføre et stort ledelsesmæssigt skøn grundet corona på 12,5 mio. kr. Dette påvirker naturligvis fordelingen af andelskassens omkostninger i 2020. Personaleomkostningerne, som udgør ca. halvdelen af alle omkostninger, steg med 12,8% fra 70,2 mio. kr. i

2019 til 79,2 mio. kr. De primære årsager til stigningen er udgifter i forbindelser med tilpasningen af Merkurs organisation (engangsudgifter på 3,6 mio. kr.), de overenskomstmæssige lønstigninger, feriepengeforpligtelser og et generelt lønpres i sektoren.

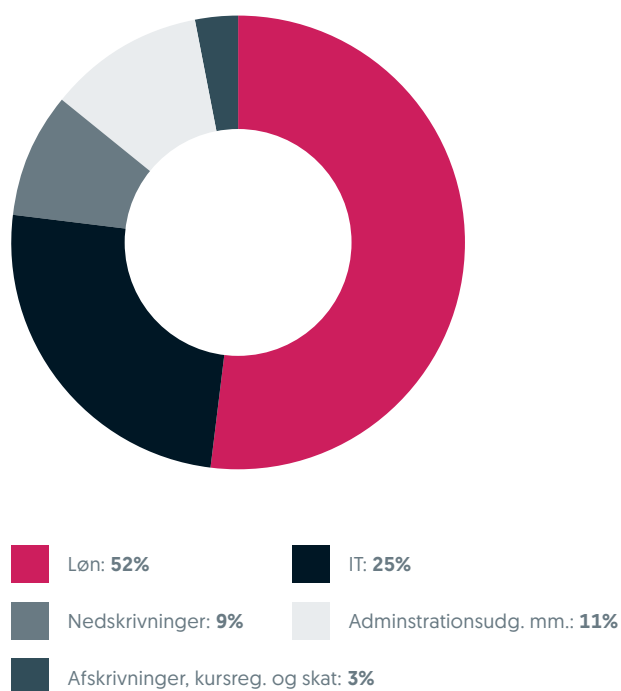
Udgifter til IT sætter igen i år rekord – en stigning på hele 11,7% eller 3,9 mio. kr. til i alt 37,5 mio. kr. 2020 har været et investeringsår og en del af stigningen på IT-posten er netop relateret til robotter og systemer, som kan lette vores medarbejderes hverdag og resultere i bedre kundeoplevelser. Den anden store del af udgiftsstigningen, er udviklingsomkostninger til hvidvask, compliance og tilretninger grundet regulatoriske ændringer – vi ser faktisk ind i en 9% omkostningsstigning til netop disse tre områder igen i 2021.

Øvrige administrationsudgifter faldt fra 14,8 mio. kr. til 13,7 mio. kr. Faldet kan især henføres til sparede omkostninger til møde- og rejseaktivitet på grund af corona, men også en mere regnskabsteknisk ændring, som kræver, at vores husleje på sammenlagt 1,6 mio. kr. vedrørende ejendommene i København og Aarhus er flyttet til afskrivninger og renter (se yderligere i anvendt regnskabspraksis om leasingforpligtelser IFRS 16). Vi har i 2020 haft ekstraordinært højt forbrug af konsulen-

Merkurs omkostninger i 2020: 157 mio. kr.

Merkurs omkostninger i 2019: 134 mio. kr.

Nedskrivningsprocent

[1.000 KR.]	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Tab og nedskrivninger	25.735	11.325	17.132	36.558	17.007	14.033
I procent af udlån og garantier	1,1%	0,5%	0,7%	1,5%	0,7%	0,7%

ter på i alt 1,4 mio. kr. for dels at understøtte de mange strategiske projekter, vi havde igangsat i investeringsåret, men også som vikarer for ubesatte stillinger.

En god måde hurtigt at få en indikation på effektiviteten i driften af et pengeinstitut er nøgletallet O/I¹, som beregnes ved at dividere alle omkostninger med alle indtægter, heraf navnet på forkortelsen. Merkurs O/I-nøgletal er uændret fra sidste år på 0,9, hvilket vil sige, at for hver gang Merkur bruger 90 kroner på løn, IT, kontorhold mv., tjener andelskassen 100 kr. Når året alligevel ender med et negativt resultat, skyldes det påvirkninger udenfor primær drift i form af kursreguleringer og nedskrivninger.

Kursreguleringer

Andelskassen har investeret en del af vores overskudslikviditet i obligationer, aktier og kapitalandele i sektoraktier samt i øvrige samarbejdspartnere.

Andelskassens obligationsbeholdning gav en negativ kursregulering på 1,6 mio. kr., hvilket er identisk med 2019. Det svarer til et afkast på -0,1%. Afkastet bør sammenholdes med den risikofrie rente på -0,6% for indskudsbeviser i Nationalbanken. Den resterende del af vores overskudslikviditet er fortsat placeret i indskudsbeviser (2,1 mia. kr.) med dertil hørende negativ renteindtægt.

Kursreguleringer af kapitalandele bidrog med 1,1 mio. kr. Dette dækker primært afkast fra sektoraktien DLR og en negativ regulering på leasingselskabet Opendo (-0,8 mio. kr.).

Nedskrivninger og tab

De samlede nedskrivninger og tab for året udgør 25,7 mio. kr. mod 11,3 mio. kr. for 2019, hvilket skal ses i sammenhæng med det ekstraordinære ledelsesmæssige skøn på 12,5 mio. kr. relateret til corona. Renser vi

nedskrivninger og tab for denne ekstraordinære urealiserede post, anser vi niveauet som acceptabelt. Det ledelsesmæssige skøn over effekten af corona er uddybet i afsnittet om regnskabsmæssige skøn.

Den korrigerede nedskrivningsprocent er steget fra sidste års 0,5% til 0,6% af alle udlån og garantier, hvilket er marginalt højere end vores forventninger. Tager vi det ledelsesmæssige skøn med, ender nedskrivningsprocenten for 2020 på 1,1%.

De nedskrivninger vi har haft i 2020, er hovedsageligt på kunder som fortsat er i drift og derfor har mulighed for at forbedre deres økonomiske situation og dermed betale Merkur tilbage som oprindeligt planlagt.

Målt på balancen 31.12.2020 udgør de samlede akkumulerede nedskrivninger 2,7% af udlån og garantier, mod 3,7% sidste år. Faldet kan primært henføres til vores aktive valg om at tabsafskrive den del af nedskrivningerne, hvor kundernes forbedring af betalingsvevne vurderes usandsynlig inden for en overskuelig fremtid. Størrelsen af de akkumulerede, men ikke tabte nedskrivninger, kan findes i note 14 til årsregnskabet.

Årets resultat

Merkur har i 2020 både haft med- og modvind. Positivt er de øgede gebyr- og provisionsindtægter. Negativt er det vigende udlån, stigende personaleudgifter, ekstra omkostninger til IT og nedskrivninger relateret til corona.

Årets resultat efter skat blev et underskud på 10,4 mio. kr., hvilket vi anser som utilfredsstillende men acceptabelt efter omstændighederne. Andet halvårs positive resultat mener vi er et godt pejlemærke for, hvad vi kan forvente af 2021, der er godt i gang. Årets resultat foreslås overført til næste år.

¹ Omkostning per indtjeningskrone ex. kursreguleringer og nedskrivninger

Årets resultat

[1.000 KR.]	2020	2019
Årets resultat efter skat	-10.427	9.060
Pris per andel ved årets udgang	1.728,80	1.788,70
Forrentning af andele	-3,3%	1,0%

For at styrke indtjeningen og begrænse omkostningerne er der taget en række initiativer, som allerede er implementeret og vil have effekt i 2021, og flere er i støbeskeen. De strategiske målsætninger og forventningerne til det kommende år er beskrevet nærmere i kapitlerne *Strategiske målsætninger* og *Forventninger til 2021*.

Andelskapital og ansvarlig lånekapital

I løbet af de 22 år Merkurs andele har givet mulighed for afkast har de givet en samlet værdistigning på 72,7%, hvilket svarer til en gennemsnitlig værdistigning på 2,8% pr. år. I forhold til mange andre investeringer er det en ganske pæn forrentning, navnlig når man ser andelene som det, de er tænkt som: En langsigtet investering, som samtidig sigter mod samfundsorienterede mål. Afkastet for 2020 endte med et minus på 3,3%, hvilket er under forventningen. Det er her værd at bemærke, at korrigerede vi for corona-påvirkningen på regnskabet, ville andelene have leveret et positivt afkast.

Gennem 2020 er andelskapitalen vokset med 35 mio. kr., eller 11,1%. Vi er glade for den opbakning vi

får fra både eksisterende og nye andelshavere. Som en af de nye andelshavere kan vi nævne den hollandske Triodos Bank, som i december 2020 købte andelskapital for ca. 15 mio. kr. Triodos begrundede investeringen med, at Merkur arbejder målrettet for at understøtte den grønne omstilling, og de vurderer, at vores forretningsplan er økonomisk bæredygtig.

Andele, efterstillede kapitalindskud samt indeværende og tidligere års opsparede overskud, er den hæftende kapital, Merkur har som grundlag for hele vores virke. På næste side ses hvorledes kapitalgrundlag fremkommer samt udviklingen i året.

En kapitalprocent på 20,8% for 2020 er udtryk for kapitalgrundlaget i forhold til vores risikovægtede aktiver. 20,8% er meget tæt på intervallet for vores forventninger inden regnskabsårets start (forventning 21%-22%), hvilket vi vurderer tilfredsstillende set i lyset af coronapåvirkningerne. Årets andelstegning er, kombineret med reduktion af risikovægtede aktiver, de primære årsager til den stigende kapitalprocent. De risikovægtede aktiver består primært af vores udlån, som faldt i 2020.

0,6

nedskrivningsprocent af alle udlån og garantier*

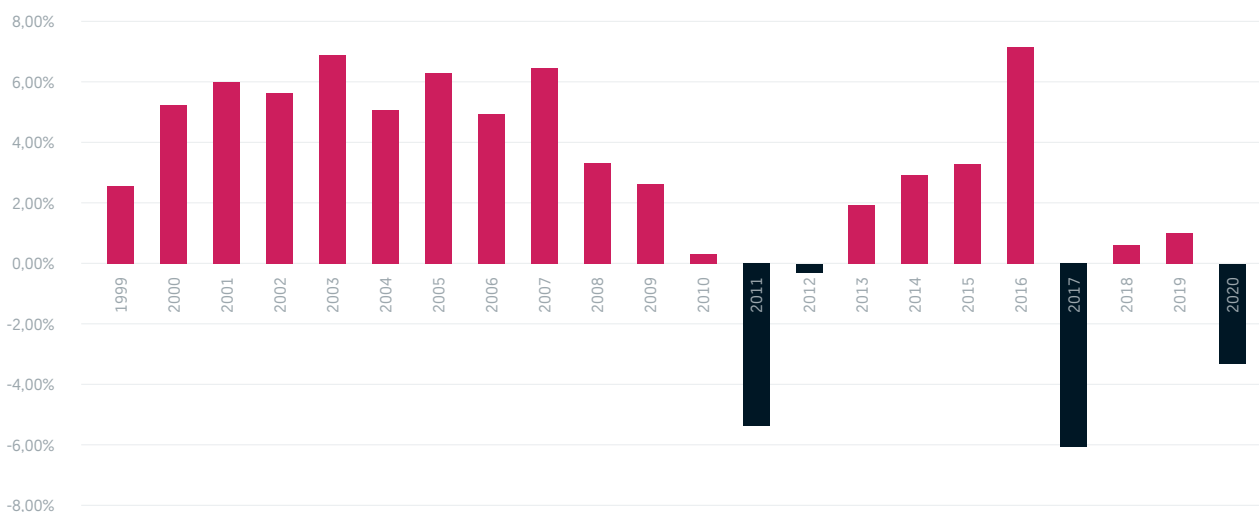
20,8
kapitalprocent

6,4

procentpoint i solvensoverdækning

* korrigeret for coronarelateret skøn

Årligt afkast Merkur andele

18 ud af 22 år har givet andelshaverne et positivt afkast.

Samlet kapitalgrundlag

(1.000 KR.)	2020	2019	Udvikling i %
Andelskapital inkl. overkurs ved emission	350.154	315.203	11,1%
Reserver og opskrivningshenlæggelser	39.422	49.849	-20,9%
Efterstillede kapitalindskud	37.353	40.596	-8,0%
Samlet hæftende kapital før fradrag og overgangsordning	426.929	405.648	5,2%
Diverse fradrag (udskudt skat mfl.)	-15.217	-8.159	86,5%
Tillæg pga. IFRS9 overgangsordning	12.108	18.850	-35,8%
Kapitalgrundlag	423.820	416.338	1,8%
Risikovægtede aktiver og øvrige risici	2.038.753	2.084.296	-2,2%
Kapitalprocent	20,8%	20,0%	4,0%

Nuværende og kommende kapitalkrav

Alle pengeinstitutter i Danmark er underlagt et regelsæt, som har til hensigt at sørge for, at pengeinstitutterne er tilstrækkelig kapitaliserede, så en gentagelse af finanskrisen i 2008 ikke skal finansieres af andre end kapitalejerne selv.

En af forsvarsmekanismerne kaldes en kapitalbevaringsbuffer og denne udgør 2,5% af de risikovægtede aktiver.

En anden forsvarsmekanisme er den såkaldte konjunkturbuffer eller kontracykliske buffer. Den kontracykliske buffer er høj under højkonjunktur og lav i perioder med lavkonjunktur. I 2019 var bufferen 1%. Det

var tilmed påtænkt at hæve denne buffer med minimum 1%, men helt i tråd med hensigten valgte Det Systemiske Risikoråd, som direkte konsekvens af corona-nedlukningen, at suspendere både de annoncerede stigninger og den allerede indførte kontracykliske buffer. Vi har en forventning om, at den kontracykliske buffer tidligst vil komme igen i 2023.

I 2019 kom et tredje kapitalkrav, det såkaldte NEP-tillæg, som er en del af EU's såkaldte restrukturerings- og afviklingsdirektiv for kreditinstitutter. NEP står for "nedskrivningsegne passiver" og bag den kryptiske betegnelse ligger et krav om, at pengeinstitutterne skal opbygge en kapitalbuffer, der kan

bruges i en situation, hvor pengeinstituttet skal afvikles eller fusioneres med et andet pengeinstitut.

Merkurs NEP-tillæg er af Finanstilsynet fastsat til 5,6% af de risikovægtede eksponeringer, hvilket betyder et samlet NEP-tillæg på 106 mio. kr. Dette krav indfases over fem år fra 2019-2023. NEP-kravet er dynamisk og der beregnes et nyt NEP-tillæg hvert år. Vokser Merkur – og det forventer vi at gøre fra 2021 og frem - vil NEP-tillægget målt i kroner også vokse. NEP-tillægget kan dog ikke blive højere end 6% af de risikovægtede eksponeringer og ikke mindre end 3,5%, ligesom gennemsnittet for pengeinstitutter med en balance under 3 mia. EUR skal ligge fast på 4,7%. NEP-tillægget kan dækkes med almindelig egenkapital, herunder andelskapital, samt andre kendte kapitalformer såsom ansvarlig lånekapital. Der er dog også mulighed for at dække NEP-tillægget med en særlig type lånekapital til netop dette formål, kaldet Tier 3 kapital eller ”ikke-foranstillet seniorgæld”. I 2020 har vi indgået en aftale med Arbejdernes Landsbank (AL) om Tier 3 lånekapital på 25 mio. kr. Vi har tillige fået indikation på at AL vil gentage investeringen både i 2021 og 2022, såfremt vores budgetter og kapitalplaner overholdes.

Merkur har lagt en kapitalplan frem til 2025, som viser, at vi med realistiske forudsætninger vil være i stand til at opfylde de kommende kapitalkrav og sam-

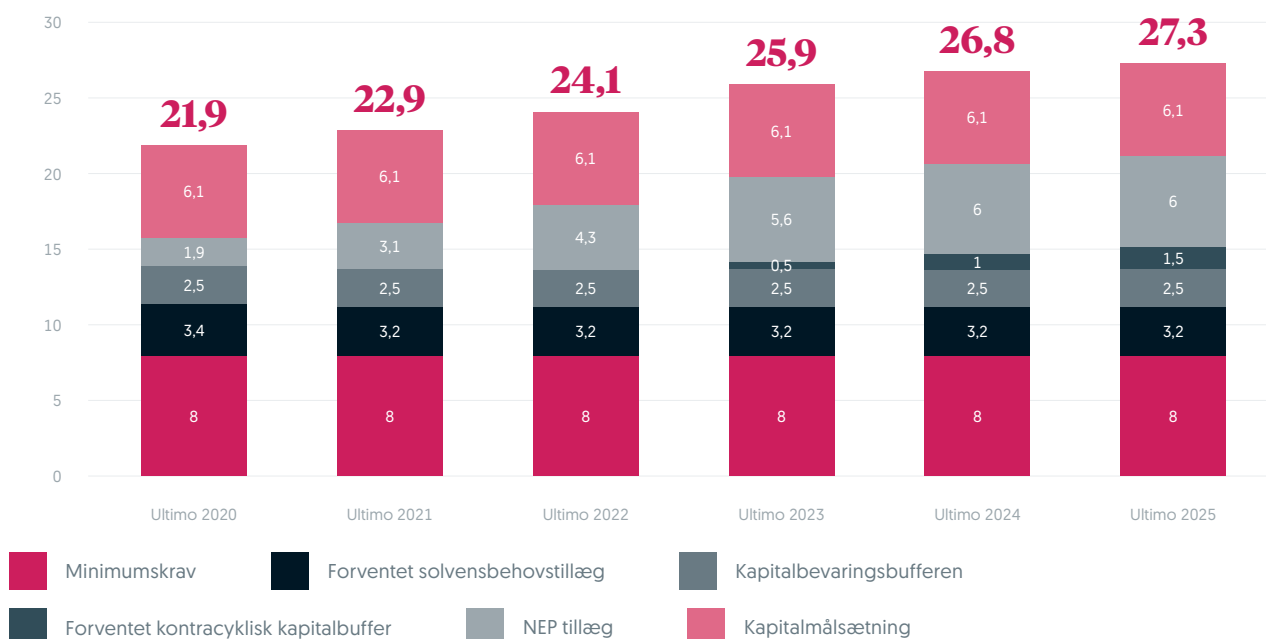
tidig kan have en moderat vækst i perioden. Vi forventer endvidere, at vi i de kommende år kan forbedre Merkurs basisindtjening betydeligt. Sammenholdt med at nedskrivningerne forventes fastholdt i niveauet 0,5-0,7%, vil vi på den baggrund kunne generere årlige overskud, som i væsentlig grad kan bidrage til at styrke kapitalgrundlaget. Den årlige nytægning af andelskapital forventes at fortsætte på et fornuftigt niveau (20-25 mio. kr. årligt) grundet den historiske og aktuelle interesse kombineret med vores vækstambitioner. I indfasningsperioden frem mod 2023 har vi uanset andelstegning og overskud en forventning om, at en del af vores NEP-krav skal dækkes ved at optage Tier 3 lånekapital for minimum yderligere 50 mio. kr.

I 2025 når alle kapitalkrav, inklusiv NEP, er fuldt indfaset, forventes Merkurs kapitalkrav at udgøre 21,2% mod en aktuel kapitalprocent på 20,8%. Kapitalplanen har udover opfyldelse af lovens krav også til hensigt at sikre det overdækningsmål på 6,1%, som bestyrelsen har fastsat, hvilket svarer til en samlet kapitalmålsætning i 2025 på 27,3%.

Solvensbehov

Solvensbehovet er vores individuelle vurdering af, hvor meget kapital vi skal have som stødpude til at

Forventet kapitalkrav og målsætning

Udvikling i solvensbehov

	2020 (%)	2020 (1.000 kr.)	2019 (%)	2019 (1.000 kr.)
Vægtede aktiver (grundlag for beregning af kapitalprocent)		2.038.753		2.084.296
Kapitalprocent (kapitalgrundlag i forhold til vægtede aktiver)	20,8%	423.820	20,0%	416.338
Solvensbehov*	-11,4%	232.049	-11,5%	-238.784
Kapital overdækning før buffer-krav	9,4%	191.771	8,5%	177.554
Kapitalbevaringsbuffer	-2,5%	-50.969	-2,5%	-52.107
Kontracyklisk kapitalbuffer	0,0%	0	-1,0%	-20.843
Kapitaloverdækning efter bufferkrav	6,9%	140.802	5,0%	105.125
NEP-krav	-1,9%	-38.736	-0,6%	-12.506
NEP-kapital**	1,4%	27.912	0,0%	0
Kapitaloverdækning efter buffer og NEP-krav	6,4%	129.977	4,4%	92.619

* standard 8% plus det beregnede solvensbehov til dækning af de risici, som standardkravet ikke dækker.

** Tier 3 kapital tæller ikke med i kapitalprocent og udgøres af flere elementer, hvor den største er NEP lån fra AL (25 mio. kr.)

imødegå de forskellige risici, et pengeinstitut udsættes for. Denne vurdering bygger på nogle standarder, som Finanstilsynet har udførlige vejledninger til. Kravene til pengeinstitutters solvens og minimumskapital skal primært sikre indskydere og øvrige kreditorets krav. En uddybende beskrivelse af solvensbehovet og dets komponenter indgår i risikorapporten ("Søjle III rapporteringen"), som kan findes på Merkurs hjemmeside www.merkur.dk/årsrapporter

Det individuelle solvensbehov er ultimo 2020 vurderet til 3,4% af de risikovægtede aktiver, som sammenlagt med standardsatsen på 8% svarer til, at Merkur som minimum skal have 232 mio. kr. i såkaldt kernekapital.

Kapitalgrundlaget er en forsigtig opsummering af, hvor meget risikovillig kapital Merkur har i tilfælde af, at man skulle ophøre andelskassens virke. Denne

sum skal med en buffer overstige solvensbehovet og samtlige øvrige buffere og tillæg. Ved udgangen af 2020 har andelskassen et meget solidt kapitalgrundlag med en kapitalmæssig overdækning på 6,4 procentpoint ud over solvensbehovet på 11,4 %, kapitalbevaringsbufferen på 2,5 %, og NEP-kravet på 1,9 %.

Tilsynsdiamant

Finanstilsynet har i lyset af finanskrisen indført fem pejlemærker, som kan give en indikation af, om et pengeinstitut er på vej ud i for store risici. De fem pejlemærker kaldes en tilsynsdiamant. Merkur opfylder ved udgangen af 2020 alle fem målepunkter. Merkurs ledelse har som del af den generelle risikostyring tilagt buffer for de enkelte pejlemærkers grænser, således at opmærksomheden kan rettes på området internt, længe inden grænseværdierne nås.

Tilsynsdiamanten

I %	2020	2019	Grænseværdi
Sum af store engagementer	133,2	133,5	Max. 175%
Udlånsvækst	-1,5	-0,4	Max. 20%
Ejendomseksponering	7,4	7,9	Max. 25%
Funding ratio (udlån i forhold til arbejdende kapital)	41,5	47,0	Max. 100%
Likviditetspejlemærke	541,0	461,0	Min. 100%

Strategiske målsætninger 2023

Merkur Andelskasse har indført en række strategiske målsætninger, hvoraf de fleste løber fra 2020 til og med 2023 - det vil sige over en fireårig periode. I Merkur tilpasser vi os hele tiden til det samfund, vi er en del af. Derfor er der kommet flere målsætninger til i løbet af 2020, hvor arbejdet med at realisere netop de målsætninger først påbegyndes i 2021.

Helkunder

STATUS 2020: **822 nye helkunder** · MÅL 2023: **3.800 nye helkunder (netto)**

I Merkur vil vi gerne være endnu mere for endnu flere. Vi vil gerne opfylde endnu flere af vores eksisterende kunders behov, hvorfor vi måler på, hvor mange kunder vi har, som har valgt Merkur som deres primære bankforbindelse. Derudover skal vi have endnu flere kunder om bord, så vi sammen kan skabe positive samfundsforandringer.

Andelshavere

STATUS 2020: **459 nye andelshavere** · MÅL 2023: **2.800 nye andelshaver (netto)**

Merkurs andelshavere er hele forudsætningen for, at Merkur kan skabe positive forandringer i samfundet. Derfor ønsker vi, at endnu flere kunder bliver medejere af andelskassen og dermed er med til at sætte fart på den bæredygtige samfundsudvikling.

Kapital

STATUS 2020: **60 mio. kr. i øget kapital** · MÅL 2023: **245 mio. kr. i øget kapital**

For at Merkur kan finansiere en bæredygtig og socialt ansvarlig udvikling af samfundet, skal vi have kapital. Og der er stadig stigende krav til, hvor megen kapital vi ifølge lovgivningen skal have.

Resultat efter skat

STATUS 2020: **-10,4 mio. kr.** · MÅL 2023: **30 mio. kr.**

For at Merkur kan opfylde sin mission, er det nødvendigt, at vi er økonomisk bæredygtige og kan give vores andelshavere et fornuftigt afkast. Vores målsætning er derfor et resultat efter skat i 2023 på 30 mio. kr. svarende til en gennemsnitlig egenkapitalforrentning på 5,1%.

Rente og gebyrindtægter

STATUS 2020: **147 mio. kr.** · MÅL 2023: **180 mio. kr.**

Økonomisk bæredygtighed er en forudsætning for, at Merkur kan gøre en forskel i verden. Derfor skal vi have en fornuftig indtjening på de produkter og services, vi tilbyder.

Værdier

STATUS 2020: **B Corp score på 115,5 point** · MÅL 2023: **B Corp score på 127 point**

I Merkur ønsker vi hele tiden at gå forrest i den bæredygtige og socialt ansvarlige udvikling af samfundet. Merkur blev i 2020 B Corp-certificeret med den højeste score i Norden. Vi vil fremadrettet gøre brug af B Corps målingsværktøj, for aktivt at arbejde med de områder, hvor vi kan blive endnu mere bæredygtige. Merkur har derfor en ambition om at øge vores B Corp score med 10%.

Kundetilfredshed

STATUS 2020: *Endnu ikke implementeret* · MÅL 2023: **NPS > 50**

I Merkur har vi et stort fokus på vores kunder og deres behov. Derfor indfører vi i 2021 en ny type tilfredshedsmåling – en Net Promoter Score – så vi løbende kan følge med i, hvor tilfredse vores kunder er, og om der er noget, vi skal gøre bedre. En score over 20 betegnes som god. NPS over 50 er fremragende.

Omkostninger ift. indtjening

STATUS 2020: **O/I nøgle: 0,9** · MÅL 2023: **O/I nøgle: 0,6-0,7***

Der er stigende krav til det at drive pengeinstitut, hvilket betyder øgede udgifter til bl.a. compliance, anti-hvidvaskarbejdet og IT-udvikling. Vi ønsker en sund balance mellem vores indtjening og omkostninger. Derfor har vi mål for, hvor store omkostninger vi kan have i forhold til det, vi tjener.

* Merkur ønsker at ligge på niveau med sammenlignelige pengeinstitutter. Vi forventer en O/I nøgle på 0,6-0,7, men målet kan flytte sig alt efter, hvordan udviklingen i andre pengeinstitutter ser ud.

Forventninger til 2021

Det er et meget specielt år, vi nu har lagt bag os, og vi forventer, at corona stadig vil påvirke samfundet og dermed Merkur det meste af 2021. Vi er dog optimistiske på det år, vi nu allerede er godt i gang med. Corona har ikke ændret på behovet for handling i forhold til klimakrisen, sociale tiltag og kulturel inspiration – nærmest tværtimod. Derfor har vi en klar forventning om, at de værdier, som Merkur bygger på og de produkter og serviceydelser, vi kan tilbyde, fortsat vil være efterspurgt – måske mere end nogensinde før.

Kunder og andelshavere

En grundsten i Merkurs strategi er, at vi gerne vil være endnu mere for endnu flere. Med udgangspunkt i et øget kundefokus, vil vi i endnu højere grad end tidligere rådgive vores kunder hele vejen rundt, så vi kan hjælpe dem med at opfylde deres boligdrømme, planlægge deres pensionstilværelse, lease dem en el-bil og investere deres penge bæredygtigt. Vi vil også gerne byde velkommen til endnu flere kunder, som ønsker at have en social ansvarlig og bæredygtig bank. Der er stor interesse for Merkurs forretningsmodel, hvorfor vi netto forventer godt tusinde nye helkunder i 2021.

Vi har et fællesskab med vores kunder omkring værdier, men også om Merkur i sig selv. Det er andelskassens kunder, der ejer Merkur. Andelshaverne er en vigtig brik i Merkurs fremadrettede strategi, fordi de er hele forudsætningen for, at vi kan skabe positive forandringer i samfundet. Vi mærker en stadig stigende interesse for at tage del i det samfundsansvar, og derfor forventer vi, at den store tilgang af helkunder også vil medføre en fortsat stor nettotilgang af nye andelshavere.

Indtægter og omkostninger

Til og med 2023 har vi en strategi om at få Merkurs værdier endnu mere ud at leve i form af bæredygtige produkter og services. Den indsats forventer vi vil

smitte af på vores indtægter i takt med, at stadig flere kunder samler deres bankforretninger i Merkur, fx inden for bolig og pension. Vi har set en støt stigende interesse for vores etiske og socialt ansvarlige investeringer over flere år, og vi forventer, at den flotte vækst vil fortsætte. I den forbindelse introducerer Merkur som noget nyt Danmarks mest bæredygtige pensionspuljer i begyndelsen af 2021. Vi har store forventninger til efterspørgslen på disse puljer.

I 2020 blev Merkur medejer af leasingselskabet Opendo. Det betyder, at vi fremover kan tilbyde både privat- og erhvervskunder bæredygtige leasingydelser. I 2020 gennemgik vi Merkurs prisstruktur og ændrede omkostningsbidraget, så det i højere grad afspejler de omkostninger, der reelt er forbundet med et kundeforhold. Det forventer vi for alvor at kunne høste frugten af i 2021. Det er alt sammen tiltag, der peger i retning af øgede indtægter.

Corona har endnu ikke sluppet sit tag, og derfor er det svært at forudsige, hvornår der igen kommer gang i virksomhedshjulene og virksomhedernes lånebehov og lånelyst forhåbentlig vender tilbage. Vi forventer dog en mindre stigning i vores renteindtægter. Med afsæt i Merkurs fossilfrie strategi (læs mere i kapitlet *Bæredygtighed*) har vi udbygget vores produkttilbud med bl.a. et særligt Klimalån til erhvervsvirksomheder, der ønsker at energirenovere samt et særligt lån til privatkunder, der vil udskifte oliefyret med varmepumpe, og hvor CO₂-besparelserne afgør prisen på lånet. Vi har desuden store ambitioner for udlånsvæksten indenfor boligfællesskaber, som er et område i vækst, og hvor Merkur igennem mange år har opbygget en særlig ekspertise. Sidst men ikke mindst kan Merkur som det eneste pengeinstitut i Danmark tilbyde lån til virksomheder og institutioner med et socialt formål, hvor EU stiller garanti. Det er vi meget stolte af og vi forventer meget af netop dette lån, fordi de fordelagtige vilkår kan være en håndsrekning til sociale virksomheder.

Grundet corona er det vanskeligt at forudse, hvorledes tab og nedskrivninger vil udvikle sig, men vi forventer at ligge på niveau med branchegennemsnittet i størrelsesordenen 0,5 – 0,7% af vores udlån og garantier.

På omkostningssiden forventer vi en stigning i personale- og IT-omkostninger i omegnen af 4 mio. kr. Den forventede stigning skyldes overenskomstforhandlinger samt IT-udvikling for at imødegå lovkrav ifm. compliance og hvidvaskbekæmpelse.

Likviditet, kapital og kursreguleringer

Merkurs overskudslikviditet er hovedsageligt placeret i indskudsbeviser, hvis afkast vi fortsat forventer vil være -0,6%. Den resterende overskudslikviditet er placeret i obligationer, hvor vi ligeledes forventer en negativ forrentning på 0,2% p.a.

På kapitalsiden forventer vi, at vi kan styrke Merkurs kapitalgrundlag via andelstegning som følge af den før omtalte stigning i antal andelshavere. Vi håber ligeledes, at tendensen fra 2020 fortsætter, så sta-

dig flere långivere vil finde det attraktivt at stille supplerende lån og anden efterstillet kapital til rådighed, fordi de ser Merkur som en impact investering med stort potentiale.

Forventet resultat

Vi forventer, at årets resultat efter skat vil være i intervallet 4-12 mio. kr. Forventningerne er forbundet med en vis usikkerhed relateret til en række forhold, hvoraf de vigtigste er relateret til coronapandemien:

- hvorvidt økonomisk vækst og virksomhedernes investeringslyst vender tilbage i løbet af andet halvår
- hvorvidt tab og nedskrivninger realiseres på et gennemsnitligt niveau for branchen
- hvorvidt arbejdsløsheden forbliver på et lavt niveau

Derudover afhænger det forventede resultat primært af om renteniveauet forbliver på et lavt niveau, og om vi formår at tiltrække nye kunder.

FORVENTNINGER 2021

Mindst
1.000 nye
halkunder

Mindst
680 nye
andelshavere

Mindst
157 mio. kr.
i rente og
gebyrindtægter

Mindst
40 mio. kr.
i øget kapital

Resultat
efter skat
4-12 mio. kr.

Merkurs udlån

Merkurs vigtigste aktivitet er udlånsvirksomheden; på basis af kundernes indlån yder vi lån til realøkonomiske aktiviteter, som har behov for lånefinansiering. Merkur ønsker i så vid udstrækning som muligt at påvirke samfundet i en bæredygtig og socialt ansvarlig retning med vores udlån. Vi ønsker samtidig, at vores kunder samler deres bankforretninger hos Merkur, hvilket betyder, at vi også yder lån, som udspringer af vores private kunders almindelige behov, eksempelvis boliglån. Den private låntagning har stor betydning for vores forretning. Den bidrager til indtjening og risikospredning, hvilket giver os mulighed for at yde flere lån til formål, der skaber positive forandringer i samfundet.

Vi har inddelt Merkurs udlån i seks temaer, som synliggør, hvilket formål pengene arbejder for.

Overordnet ser vi en beskeden fremgang i bevilgede lån og kreditter. Beløbene er bevilgede men indeholder også endnu ikke udnyttede trækningsrettigheder på kreditter. Som beskrevet tidligere i rapporten oplever vi som andre pengeinstitutter, at den øgede likviditet hos vores erhvervskunder som følge af corona-hjælpepakkerne samt en generel forsigtighed i et

usikkert marked gør, at kunderne i mindre grad trækker på deres kreditter. Derfor er der reelt set tale om et fald i udlån – læs mere i kapitlet *Økonomiske resultater*. Det hænger godt sammen med, at Merkurs kunder lader til at klare sig rigtig fornuftigt igennem krisen.

Det største fald i tilsagte udlån ser vi i temaet Uddannelse og Kultur, som falder med 13,4 % eller 47 mio. kr., hvilket dels skyldes en generel stor tilbagebetaling af lån men også de før omtalte corona-relaterede konsekvenser. Det samme gør sig gældende i temaet Fødevarer, som falder med 7% eller 34 mio. kr.

Til gengæld ser vi en fremgang på 8,9% svarende til 17 mio. kr. i temaet Fællesskaber. Her er den positive tendens fra det foregående år glædeligvis fortsat, og vi har set en stadig stigende interesse for at bo i og etablere forskellige fællesskaber. Det er en udvikling, som Merkur rigtig gerne vil bidrage til.

Det er også meget positivt, at vores fossilfrie strategi på transportområdet har båret frugt. Kategorien Miljøvenlige transportmidler under temaet Miljø og Energi er nemlig steget 19 mio. kr. Understøttelse af en grøn omstilling af transportsektoren og finansiering af elbiler har været et fokusområde for Merkur i

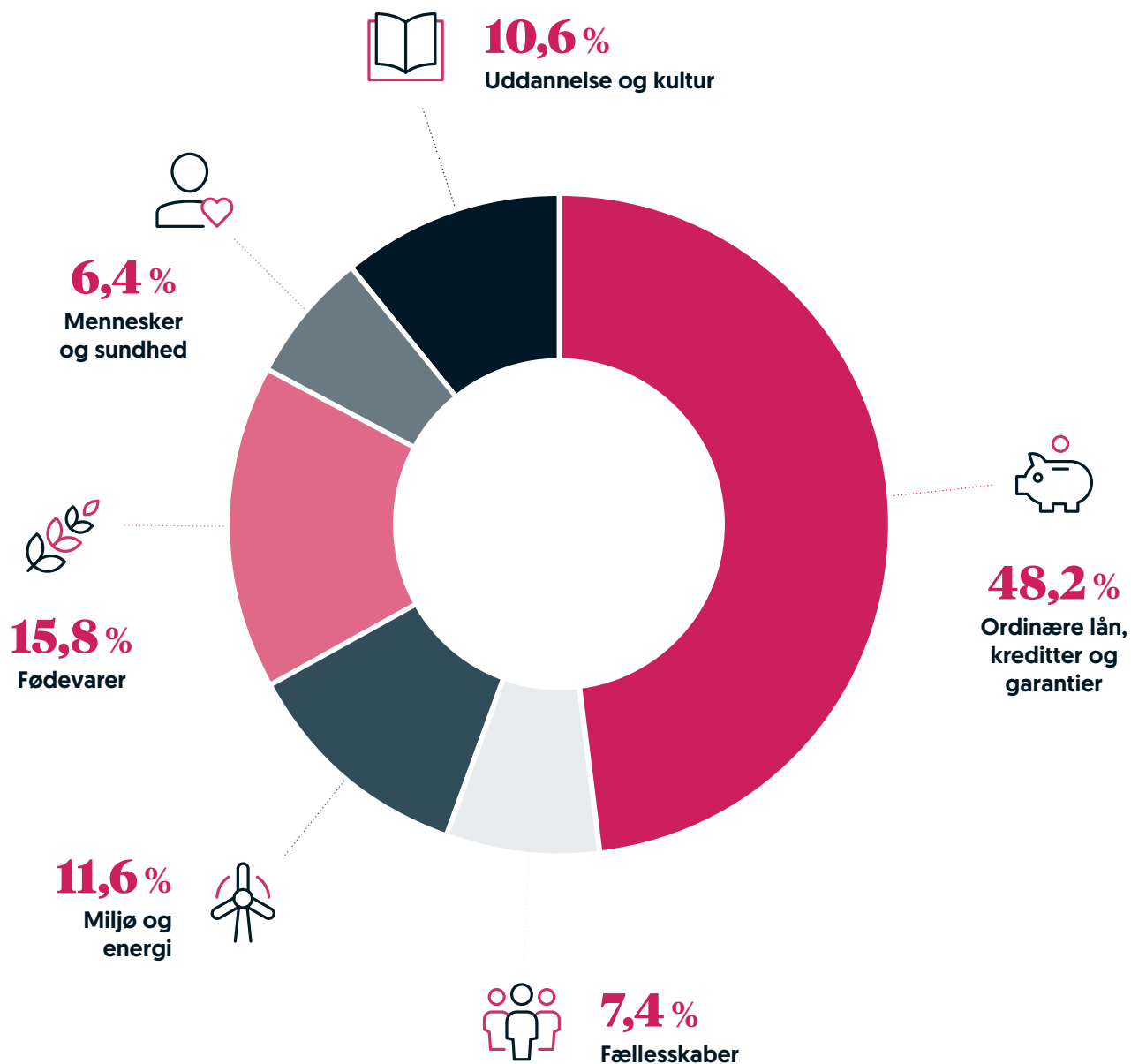
Bevilgede udlån og garantier

	Antal	2020 [1.000 kr.]	2019 [1.000 kr.]	Udvikling ift.2019
Uddannelse og Kultur	412	304.689	352.026	-13,4%
Mennesker og Sundhed	299	178.482	192.631	-7,3%
Fødevarer	438	453.895	488.065	-7,0%
Miljø og Energi	2.395	330.191	359.080	-8,0%
Fællesskaber	184	209.395	192.210	8,9%
Ordinære lån, kreditter og garantier	7.364	1.370.789	1.240.111	10,5%
I alt	11.092	2.847.441	2.824.123	0,8%

Fordelelingen af bevilgede udlån og garantier efter formål pr. 31.12. Bevilgede beløb indeholder bevilgede, men ikke udnyttede trækningsrettigheder på kassekreditter.

Bevilgede udlån og garantier

Lån og garantier, der er screenede iht. Merkurs samfundsidealer, udgør i alt 51,6%

2020. For netop at skubbe på udviklingen, valgte vi i juni måned at sige stop til finansiering af nye benzin- og dieslbiler. Det har kunderne taget godt imod og der har været en vis efterspørgsel på finansiering af de fossilfrie køretøjer.

Samtidig med at erhvervsvirksomhederne har forholdt sig afventende på grund af corona-pandemien, har boligmarkedet set et opsving. Det mærker vi også i Merkur, hvor udlånet til både ejer- og andelsboliger

stiger markant, hvilket kan aflæses i temaet Ordinære lån og kreditter, som stiger med 10,5%. Merkur arbejder hele tiden for at skubbe på den bæredygtige udvikling. Derfor forsøger vi også at påvirke og give incitament til en mere bæredygtig adfærd, når det gælder vores ordinære lån. I slutningen af 2020 meldte vi derfor ud, at vi ikke længere finansierer ejerboliger med oliefyr med mindre, kunden forpligter sig til at udskifte fyret med en CO2-venlig energikilde.

Uddannelse og kultur

I Merkur tror vi på, at uddannelse og et mangfoldigt kulturliv er vigtigt for vores samfund, fordi det stimulerer kreativitet og innovation og giver mulighed for personlig udvikling og udfoldelse. Uddannelse definerer vi i bred forstand med vægt på dannelse. Derfor yder vi lån til børnehaver, vuggestuer og folkehøjskoler. Vi finansierer også uddannelsesinstitutioner for børn og voksne samt private studielån til individuelle uddannelsesforløb. Når vi finansierer kultur, vægter vi projekter og aktiviteter, der giver mennesker mulighed for at udfolde deres kreative evner, eller aktiviteter der kan stimulere andre menneskers kreativitet og innovationslyst.

Uddannelse og kultur

	Antal	Tilsagt 2020 (1.000 kr.)	Tilsagt 2019 (1.000 kr.)
Uddannelse og Kultur	162	208.166	226.682
Mennesker og Sundhed	91	45.113	50.649
Fødevarer	21	21.503	35.154
Miljø og Energi	13	678	1.043
Fællesskaber	124	27.753	36.838
Ordinære lån, kreditter og garantier	1	1.476	1.660
I alt	412	304.689	352.026

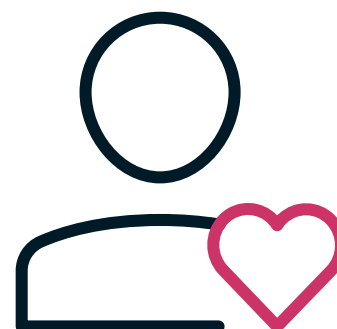
KUNDEEKSEMPEL

Hedens Efterskole

Midt ude på den jyske hede, i den lille landsby Sdr. Resen, finder du Hedens Efterskole. Det særlige ved Hedens Efterskole er et fokus på at skabe et hensyntagende miljø, hvor også sårbare unge kan trives. Personalet arbejder på at skabe relationer og nærvær, som er med til at styrke de unge og deres selvværd. Eleverne udfordres i forhold til læring, udvikling og dannelse i fællesskabet, samtidig med at de støttes i at turde vælge forskellige veje i livet. På skolen går der 55 elever i alderen 14-18 år, som er sammen om at skabe et stærkt fællesskab og uforglemmelige oplevelser.

Mennesker og Sundhed

I Merkur mener vi, at alle skal have mulighed for at leve et godt og værdigt liv. Udlån inden for temaet Mennesker og Sundhed understøtter ligeværdighed blandt mennesker og den enkeltes ret til selv at kunne vælge. Vi låner ud til sociale tilbud til mennesker med særlige behov, eksempelvis opholdssteder og væresteder, til socialøkonomiske virksomheder, der arbejder ud fra en almennyttig mission, til Fair Trade-initiativer, der søger at sikre de svage parter i handlen og til alternative behandlere og plejetilbud.

Mennesker og Sundhed

	Antal	Tilsagt 2020 (1.000 kr.)	Tilsagt 2019 (1.000 kr.)
Sociale tilbud	207	140.641	156.261
Pleje tilbud	5	3.515	817
Sundhed og selvudvikling	59	19.352	20.019
Socialøkonomiske virksomheder	18	7.815	7.974
Fair Trade	3	2.394	3.643
Andet	7	4.765	3.917
I alt	299	178.482	192.631

KUNDEEKSEMPEL

People Like Us

People Like Us er et socio-innovativt mikrobryggeri, grundlagt i 2016 og ejet af Lars Agersted Carlsen. Idéen bag bryggeriet er at lave fantastiske specialøl og skabe arbejdspladser til mennesker, der har svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet. People Like Us' afsæt er at give medarbejdere plads og opbakning i at bringe hver deres unikke kvaliteter og kompetencer til virksomheden i stedet for at skulle tilpasse sig forhåndsdefinerede stillinger og funktioner. Derfor har 75% af bryggeriets ansatte en eller flere diagnoser. Sammen med disse medarbejdere producerer People Like Us velsmagende og alsidige mikrobryg øl på markedsvilkår til ind- og udland i en bæredygtig udviklingsproces. People Like Us har været nominerede til flere priser for deres sociale bidrag til et rummeligt arbejdsmarked.

Fødevarer

I Merkur har vi den holdning, at produktion af fødevarer bør ske med omtanke og respekt for hele økosystemet og afspejle samfundets reelle behov. Indenfor fødevarer låner Merkur ud til økologisk og biodynamisk landbrug og bæredygtigt fiskeri, forarbejdning og handel med bæredygtige fødevarer, samt økologiske restauranter og caféer.

Fødevarer

	Antal	Tilsagt 2020 (1.000 kr.)	Tilsagt 2019 (1.000 kr.)
Biodynamisk landbrug	30	26.725	21.048
Økologisk landbrug	314	298.817	310.929
Bæredygtigt fiskeri	4	19.109	20.119
Forarbejdning og Handel	73	93.847	126.484
Restauranter og Caféer	12	5.189	6.284
Andet	5	10.208	3.201
I alt	438	453.895	488.065

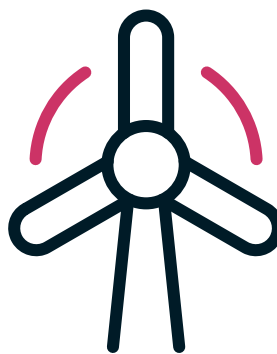
KUNDEEKSEMPEL

Lammehave Økologi

På Falster kan du finde landbruget Lammehave Økologi, hvor der produceres alt fra mel af gamle kornsorter, adskillige slags grøntsager, kløvergræs til deres får og raps til olieproduktion. Landbruget består også af mose og engarealer, som dyrene nyder om sommeren, samt en stor hønsegård med frugttræer. Hele landbruget bliver vedligeholdt af otte medarbejdere, der har udfordringer, som gør det svært at være på det ordinære arbejdsmarked. Men på Lammehave er medarbejdernes opgaver og arbejdsdag indrettet efter deres behov, så de har en læringsrig og meningsfuld hverdag. Denne tilgang betyder, at det er muligt for Lammehave Økologi at tilbyde et bredt sortiment af lækre økologiske produkter.

Miljø og Energi

Merkur mener, at forbruget af ressourcer bør ske med respekt og omtanke for vores klode. Vi finansierer derfor bæredygtige bygninger, miljøvenlig transport, vedvarende energiproduktion, bæredygtige tekstiler, andre miljøvenlige produktionsvirksomheder, samt handel med bæredygtige produkter.

Miljø og Energi

	Antal	Tilsagt 2020 (1.000 kr.)	Tilsagt 2019 (1.000 kr.)
Bæredygtigt producerede tekstiler	17	6.208	7.056
Energiproduktion og -distribution	1.995	131.661	170.164
Miljøvenlige transportmidler	161	34.792	16.218
Bæredygtige bygninger	153	125.043	124.816
Handel med bæredygtige produkter	14	3.036	4.995
Andre miljøvenlige virksomheder	48	23.873	29.646
Andet	7	5.578	6.185
I alt	2.395	330.191	359.080

KUNDEEKSEMPEL

SolarCooling

SolarCooling arbejder med indeklima i produktions- og kontormiljøer og er passioneret omkring reduktion af energiforbrug og CO₂-belastning gennem energigenvinding og energieffektivitet. Overskudsvarme fra produktion bruges eksempelvis aktivt i SolarCoolings løsninger til at reducere energiforbruget og CO₂-belastningen maksimalt. Virksomheden arbejder også med klimavægge/tagge, hvor væg eller tag bruger solen som energikilde til at drive indeklimaet med en perfekt balance mellem temperatur og luftfugtighed. Når SolarCooling laver et projekt for en kunde, tager de altid udgangspunkt i kundens samlede energiomstilling, så projektet samlet set bliver en energimæssig gevinst for kunden, da eventuelle konsekvenser andre steder i f.eks. produktionen tænkes ind i den kreative og innovative løsning.

Fællesskaber

I Merkur tror vi på, at vi alle skal tage medansvar for andre mennesker og for den verden, vi er en del af. Fællesskaber rummer både initiativer med almennyttigt og kollektivt sigte, boligfællesskaber og fællesskaber omkring en sag eller et formål. Merkur låner ud til ko-operativer og fondsejede virksomheder, NGO'er, forbrugsfællesskaber og boligfællesskaber som eksempelvis økologiske bosætninger, landsbyfællesskaber og andelsboligfor- eninger.

Fællesskaber

	Antal	Tilsagt 2020 (1.000 kr.)	Tilsagt 2019 (1.000 kr.)
Boligfællesskaber	105	156.994	145.476
Forbrugsfællesskaber	4	1.277	1.462
NGO'er	32	6.600	8.056
Kooperativer og fondseje	28	42.853	35.101
Andet	15	1.671	2.115
I alt	184	209.395	192.210

KUNDEEKSEMPEL

Karise Permatopia

Karise Permatopia er et moderne, selvforsynende og børnevenligt landbrugs- og bofællesskab, der ligger på en landbrugsejendom med skov, mark, eng og sø i gåafstand fra stationsbyen Karise på Sydsjælland. Visionen bag Karise Permatopia er at skabe et meningsfuldt bofællesskab, der både sikrer lave leveomkostninger og miljømæssig bæredygtighed baseret på ideen om et perma-kulturelt ressourcekredsløb. I skov- og landbrug eksperimenteres med retablering af natur. Økosamfundet har skabt et gensidigt berigende samspil mellem boliger og landbrug ved hjælp af be-boerinvolvering i driften. Karise Permatopia består af 90 åndbare og økologiske rækkehuse i fem forskellige størrelser, hvoraf 44 er almene lejeboliger og de øvrige er ejer- og andelsboliger. Den eksisterende gård i Karise Permatopia er indrettet med masser af fællesfaciliteter, gårdbutik, café og økologisk landbrug.

Ordinære lån og kreditter

Et godt liv handler også om helt basale fysiske rammer. I Merkur yder vi derfor lån, som udspringer af vores private kunders almindelige behov. Vi låner ud til ejerboliger men også andelsboliger, som giver flere mennesker adgang til boligmarkedet. Vi stiller også garantier ved ejerskifte og hjemtagelse af realkreditlån, og vi yder driftsfinansiering til små selvstændige erhvervsdrivende, der også er helkunder i Merkur. Kategorien tekniske partnere er udelukkende garantier mv., som vi stiller for vores samarbejdspartnere.

Ordinære lån og kreditter

	Antal	Tilsagt 2020 (1.000 kr.)	Tilsagt 2019 (1.000 kr.)
Ejerbolig	1.985	596.416	517.616
Andelsbolig	880	514.332	472.376
Kolonihave	34	16.621	14.943
Øvrige private lån og kreditter	4.357	200.464	191.453
Selvstændige erhvervsdrivende	101	24.095	23.786
Tekniske partnere	7	18.861	19.935
I alt	7.364	1.370.789	1.240.109

Udlånet understøtter FNs Verdensmål

Merkur ser bæredygtighed i et bredt perspektiv, og derfor favner vores forretning og aktiviteter alle FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling. I den forbindelse er det vigtigt at bemærke, at Merkur har omfattende udvælgelseskriterier og minimumskrav, der sikrer, at andelskassens aktiviteter ikke blot undgår at gøre skade, men også fører til positive forandringer for mennesker, klima, miljø og biodiversitet. De enkelte temaer for udlån kan ikke knyttes direkte op på et enkelt verdensmål, da mange kunder har bæredygtige og sociale aktiviteter, der rækker ud over deres primære formål. Nedenfor har vi dannet et overblik over, hvordan Merkurs forretning bidrager til de internationale målsætninger.

AFSKAF FATTIGDOM

Merkur låner ud til socialøkonomiske virksomheder og NGO'er, som arbejder med fattigdomsbekæmpelse i både Danmark og udlandet.

STOP SULT

Merkur låner ud til bæredygtig fødevarerproduktion, der afspejler samfundets reelle behov, og som har en helhedsorienteret tilgang og hjælper med at bevare naturlige økosystemer. Vi lånefinansierer også virksomheder, der understøtter produktiviteten og indkomsten for små fødevarerproducenter i udviklingslande.

SUNDHED OG TRIVSEL

For at sikre et sundt og værdigt liv for alle, låner Merkur ud til sociale tilbud til mennesker med særlige behov og til alternative behandlere og plejetilbud.

KVALITETS- UDDANNELSE

I Merkur ønsker vi at fremme alles muligheder for livslang læring med respekt for, at der kan være forskel på, hvordan man lærer bedst. Vi finansierer derfor vuggestuer og børnehaver samt uddannelsesinstitutioner for både børn, unge og voksne.

LIGESTILLING MELLEM KØNNENE

Hos Merkur har vi en målsætning om en ligelig fordeling mellem kvinder og mænd i vores egen organisation. Vi finansierer samtidig aktiviteter, der arbejder på at forbedre kvinders rettigheder – herunder krisecentre for voldsramte kvinder.

RENT VAND OG SANITET

I Merkur finansierer vi udelukkende økologisk, biodynamisk og andre former for bæredygtigt og regenerativt landbrug, da disse dyrkningsformer ikke anvender sprøjtegifte og dermed minimerer forurening af vores grundvand.

BÆREDYGTIG ENERGI

Merkur bidrager til at sikre, at alle har adgang til pålidelig og bæredygtig energi til en overkommelig pris ved at finansiere vedvarende energiproduktion.

ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

Som virksomhed arbejder Merkur for at fremme inkluderende og bæredygtig økonomisk vækst. Vi finansierer derfor socialøkonomiske virksomheder, der hjælper mennesker på kanten af arbejdsmarkedet med anstændige og meningsfulde jobs både i Danmark og i udviklingslande.

INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR

I Merkur vil vi gerne være med til at gøre industrier og infrastruktur bæredygtig. Det gør vi bl.a. ved at finansiere virksomheder, der arbejder med effektiv ressourcudnyttelse. Vi finansierer også ladeplatforme til elbiler og sørger for, at små bæredygtige virksomheder har adgang til attraktive finansielle ydelser.

INDRE ULIGHED

I Merkur mener vi, at alle skal have lige mulighed for at leve et godt og værdigt liv. Derfor finansierer vi socialøkonomiske virksomheder og NGO'er, der aktivt arbejder for at mindske ulighed og diskrimination.

BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND

I Merkur vil vi gerne understøtte inkluderende fællesskaber, der tager vare på vores klode. Vi finansierer derfor bæredygtigt byggeri samt bæredygtige bofællesskaber og lokalsamfund. Derudover låner vi ud til cykler og elbiler, som er med til at reducere luftforurening i byerne.

ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION

I Merkur mener vi, at forbruget af ressourcer bør ske med omtanke og respekt for hele økosystemet. Derfor låner vi ud til miljøvenlige produktionsvirksomheder, samt handel med bæredygtige produkter. Vi arbejder samtidig med at øge den generelle bevidsthed om bæredygtighed – i særdeleshed omkring penge som katalysator for positive forandringer.

KLIMA-INDSATS

I Merkur arbejder vi mod en verden, hvor vi ikke benytter fossile energikilder, og vi bruger vores kerneforretning til at reducere påvirkningen på kloden. Samtidig finansierer vi virksomheder og organisationer, der aktivt modarbejder klimaforandringerne.

LIVET I HAVET

I Merkur vil vi gerne værne om biodiversiteten og ressourcerne i havet. Derfor finansierer vi bæredygtigt fiskeri og produktionsvirksomheder, der eksempelvis reducerer plastforurening i havene.

LIVET PÅ LAND

Merkur arbejder for en verden med en mangfoldig og resilient natur. Vi finansierer bl.a. biodynamisk landbrug og NGO'er, som værner om biodiversiteten.

FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER

Merkur er selv en demokratisk ejet virksomhed, der lægger vægt på gennemsigtighed og ansvarlighed. Samtidig finansierer vi virksomheder og NGO'er, der kæmper for demokratiske rettigheder i både Danmark og udlandet.

PARTNERSKABER FOR HANDLINGER

Et af Merkurs vigtige partnerskaber er Global Alliance for Banking on Values (GABV), som er en international sammenslutning af banker, der alle arbejder for at bruge bankvirksomhed til at understøtte en bæredygtig økonomisk, social og miljømæssig udvikling. Netværket har et mål om at gøre banksektoren mere transparent og skabe mere opmærksomhed omkring bæredygtige forretningsmodeller i den finansielle sektor.

Bæredygtighed

Merkur arbejder aktivt med vores påvirkning på samfundet og verden omkring os. Som det fremgår af vores *Ambition og Mission* på side 2 omfavner andelskassens værdier mange aspekter af livet. I dette kapitel koncentrerer vi os om vores samfundsansvar og vores aftryk på planeten.

Det kan være en udfordring at opgøre og måle bæredygtig adfærd og forandring, og tal kan ikke indfange det hele. I Merkur vil vi gerne gå foran i den bæredygtige udvikling, og derfor finder vi det vigtigt i videst muligt omfang at sætte tal på, der hvor vi kan. På den måde bliver vi opmærksomme på, hvor vores aftryk er, og kan derved lokalisere de områder, hvor vi kan skabe forandring – både i vores egne daglige aktiviteter og i samarbejdet med vores kunder. Når vi måler på vores samfundsansvar, handler det både om, hvordan vi som virksomhed kan gå forrest, når det f.eks. gælder kønsdiversitet, bekæmpelse af sexismen, medarbejdertilfredshed og indkøbspolitik, men det gælder også de produkter, vi udbyder. Vores aftryk på plane-

ten er fokuseret omkring vores ressourceforbrug og vores klimaaftryk.

Fossilfri strategi

Det siger sig selv, at klimakrisen fylder meget i Merkur, og vi arbejder alle steder, vi kan, på at skabe positive klimamæssige forandringer. Merkur har i 2020 taget hul på vores fossilfrie strategi. Vi har i den forbindelse sikret, at der ikke i noget hjørne af vores investeringsprodukter, er virksomheder, hvis forretningsmodel er baseret på fossile brændstoffer, vi er stoppet med at låne ud til nye fossile biler, og vi finansierer ikke længere huse med oliefyr, hvis ikke der er en plan for at udskifte fyret med en mere klimavenlig varmekilde. På produktsiden arbejder vi med produkter, der skaber direkte incitament til klimaforbedringer, og vi har sat strategisk fokus på vækst i vores udlån til klimaprojekter. Som noget helt specielt har Merkur stiftet en klimafond, som i første omgang arbejder med udbygning af ladeinfrastruktur til elbiler. De første ladebureauer ser dagens lys i løbet foråret 2021.

Udvalgte donationer

DANWATCH:

Merkur har i 2020 doneret 20.000 kr. til Danwatch's arbejde med journalistiske undersøgelser om krænkelse af menneskerettigheder og miljø.

STØTTEKONTI:

I 2020 har Merkur doneret i alt 445.721 kr. til WWF Verdensnaturfonden, Red Barnet, VedvarendeEnergi, Mellempolitik Samvirke, Verdens Skove, Amnesty International og Operation Dagsværk i forbindelse med vores såkaldte støttekonti. Fra 2021 vil Merkur arbejde med donationer på en ny måde.

CO2 SPAREKONTO:

Merkur har i 2020 doneret 150.000 kr. til vedvarende energiprojekter i udviklingslande. Den vedvarende energi giver elektricitet til befolkningsgrupper, der ikke nødvendigvis har haft den glæde før. Derfor er projekterne ikke kun gode for klimaet, men de har samtidig mange positive afledte effekter såsom mere og bedre uddannelse for både børn og voksne.

B Corp

Som det første pengeinstitut i Danmark, opnåede Merkur i 2020 den eftertragtede internationale B Corp-certificering for bæredygtighed og social ansvarlighed. Certificeringen betyder, at Merkur nu har bevis på, at vi bruger vores kerneforretning til at skabe positive forandringer og at vores forretningsmodel dermed er bæredygtig. Det gælder både i forhold til de produkter, vi tilbyder vores kunder, vores investeringer, arbejdsmiljø, gennemsigtighed, ledelsen af selskabet samt vores leverandører. Det har væ-

ret en omfattende proces at blive certificeret, fordi politikker, processer og adfærd endevendes og dokumenteres. Vi er rigtig stolte af, at Merkur ikke blot har opnået certificeringen men tilmed med den højeste score i Norden. Vores arbejde med B Corp-certificeringen, har også givet os et godt indblik i, hvor vi kan blive endnu bedre. Som beskrevet i kapitlet *Strategiske målsætninger* har Merkur derfor en ambition om at øge vores B Corp score med 10% ved vores re-certificering i 2023.

“

Noget af det mest imponerende ved Merkurs score er, hvor ligeligt den er fordelt på tværs af virksomheden. Mange virksomheder har oftest ét fokus i deres arbejde med impact, mens Merkurs faktisk mere eller mindre er ligeligt fordelt over alle kategorier.

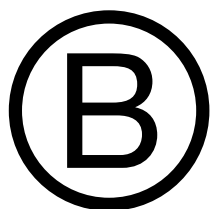
Steffen Kalleshauge,
Head of Growth, B Corp Danmark

“

Det er både flot og vigtigt, at Merkur, ved at blive certificeret, går forrest og er med til at gentænke, hvordan banker handler og investerer. Vi har længe drømt om at få certificeret en bank, fordi det er helt afgørende at have bankerne med i den grønne omstilling, for det er dem, der skal finansiere og investere i fremskridtet.

Nille Skalts,
Founder, B Corp Danmark

Certified

Corporation

FAKTA

Hvad er en B Corp-certificering?

- B'et i B Corp står for Benefit, altså "nytte" eller "gavn".
- Et bredt anerkendt kvalitetsstempel inden for bæredygtighed af virksomheder.
- Nonprofit organisationen B Lab står for certificeringen. Omkostningerne varierer efter virksomhedens størrelse. Der betales et årligt gebyr til B Corp.
- Det kræver svar og dokumentation på 243 spørgsmål i fem hovedkategorier at kunne vurderes. 80 point er minimum for at blive certificeret, maksimumpoint er 200.
- Hvert 3. år skal virksomheden re-certificeres.
- I dag er der 30 nordiske B Corps, 22 i Danmark, 4 i Sverige, 3 i Norge og 1 i Finland.

Udvalgte aktiviteter

ÅBENT BREV TIL STATSMINISTEREN:

Merkurs administrerende direktør Charlotte Skovgaard sendte i oktober et åbent brev til statsminister Mette Frederiksen for at understrege, at der er behov for lederskab og handling nu, hvis vi skal nå Paris-aftalens målsætninger i 2030.

SPIREPRISEN:

Merkur har igen i 2020 været partner på Spireprisen, som uddeles af Klimasekretariatet i Aarhus Kommune til et klima- eller bæredygtighedsprojekt, der fortjener et skulderklap. Merkur bidrager til pengepræmien og giver vinderen mulighed for bankfaglig sparring. Prisen gik i 2020 til Re-Zip, som har skabt en genanvendelig emballage til nethandel.

DET SOCIALE FRIKORT:

Det sociale frikort giver de mest udsatte borgere mulighed for at tjene op til 20.000 kr. om året uden at blive trukket i fx kontanthjælp eller anden offentlig ydelse. Men ordningen er ikke permanent og regeringen ville i oktober kun forlænge med et år. Merkur har sammen med en række andre virksomheder underskrevet en appel til regeringen for at få forlænget ordningen. Frikortet blev i december forlænget med to år.

KULSTOFREGNSKAB

Merkur Andelskasse ønsker at understøtte en bæredygtig og socialt afbalanceret omstilling af vores økonomi og samfund i tråd med Paris Klimaaftalens mål, Merkurs målsætninger går dog udover det. Vores mål er at nedbringe vores udledninger med 30% allerede næste år, og være på plads med 70% nedbringelse i forhold til 2019 i 2025. Vi har i en årrække rapporteret CO₂-aftrykket af vores egne aktiviteter, og i det omfang produktionen fra vores ejerskab i vedvarende energiproduktion ikke modsvarer vores CO₂-udledninger, har vi indtil nu kompenseret vores aftryk ved køb af CO₂-kompensation. Vi er opmærksomme på, at uanset hvordan vi vender og drejer det, så udleder vi CO₂, og det kan klimakompensation ikke lave om på. Det bedste vi kan gøre, er at reducere det – og det arbejder vi benhårdt på.

Som pengeinstitut har vi et særligt ansvar, idet vi påvirker samfundet via det, vi finansierer. For at sikre, at vi har øjnene rettet de rigtige steder hen, har vi i år udvidet vores rapportering, så vi ikke blot rapporterer på udledningen i forbindelse med vores egne aktiviteter men også på vores erhvervskunders udledninger – eller nærmere betegnet den del af deres udledninger, andelskassen via vores udlån er

med til at finansiere. Det er stadig en ny disciplin for Merkur, men vi arbejder målrettet og åbent med det, og tilstræber i størst muligt omfang at inddrage vores samarbejdspartnere. Vi har valgt at gå foran og allerede i år rapportere vores finansierede udledninger for erhvervsporteføljen. Det er et arbejde, hvor vi vil lægge skinnerne, mens vi bevæger os fremad.

Kulstofregnskab for Merkurs egne aktiviteter

Merkur kan i år kalde sig CO₂-neutrale, fordi vores produktion af vedvarende energi og den CO₂, vi derved fortrænger fra elnettet samt den CO₂, vi absorberer via genrejsning af skov, overstiger den mængde CO₂, vi har udledt. CO₂-neutral er et vanskeligt begreb, da det hurtigt kan komme til at lyde, som om Merkur ikke udleder CO₂, og så er alt fint – men det er ikke tilfældet, og vi arbejder derfor fortsat med at nedbringe vores CO₂-aftryk.

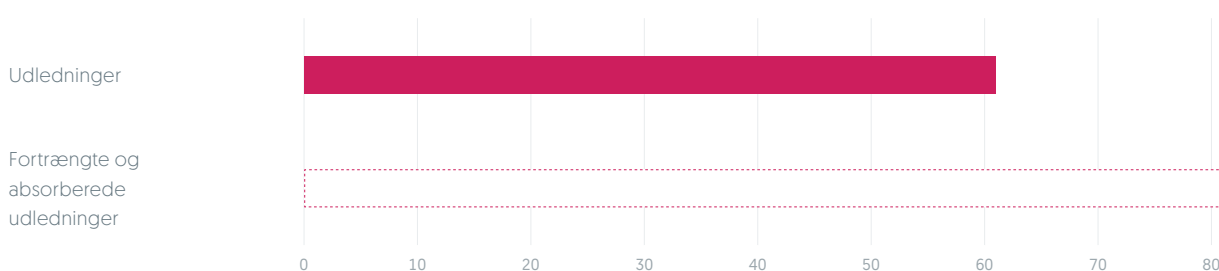
Udledning fra Merkurs drift kommer primært fra tjenesterejser, fjernvarme, el og vores datacentral BEC. Corona har medført, at udledningerne fra især varme og tjenesterejser er faldet betydeligt. Samtidigt er mængden af fortrængte udledninger fra Merkurs investeringer i vedvarende energi steget.

CO2 neutral

Merkur har fortrængt og absorberet mere CO2, end vi har udledt.

Kulstofregnskab for egne aktiviteter (ton CO2e)

Udledninger fra Merkurs aktiviteter

TON CO2e	Målsætning 2021	2020	2019
Fjernvarmeforbrug	18	10	21
El	9	8	10
Tjenesterejser	35	27	65
Datacentral BEC*	16	16	16
Totale udledninger	78	61	112

*BEC har ikke været med i tidligere opgørelser. Udledningerne for 2019 er derfor korrigeret.

Fortrængte og absorberede udledninger

TON CO2e	Målsætning 2021	2020	2019
Fortrængte udledninger (vedvarende energi)			
Middelgrunden Vindmøllelaug	-5	-5	-3
Hvidovre Vindmøllelaug	-19	-19	-13
Plasticueros. Solcelleanlæg i Spanien	-22	-22	-16
Absorberede udledninger			
Køb af 4 ha degraderet regnskov i Ecuador	-35	-35	0
Totale fortrængte og absorberede udledninger	-81	-81	-32
Netto udledninger	-3	-20	80

Fortrængning af CO₂ betyder, at vi via vores produktion af vedvarende energi reducerer behovet for den øvrige elproduktion. Selvom vi i Danmark har en stor vedvarende energiproduktion, har vi stadig i et vist omfang fossil produktion af el, og det er netop behovet for denne produktion, der reduceres eller ”fortrænges”, når vi producerer vedvarende energi. Hvilke fossile energikilder, der fortrænges, afhænger af energimikset i elnettet, og prisen på energien.

Da vi anser 2020 for at være et særligt år grundet corona, er målet i 2021 at reducere udledningerne sammenlignet med 2019 med ca. 30%. Primært ved en markant reduktion af udledning fra tjenesterejser.

Selv med andelskassens ambitiøse målsætning for CO₂ reduktion vil vores udledninger i 2021 overstige fortrængningerne fra vores produktion af vedvarende energi. For at sikre forsat CO₂ neutralitet har vi valgt at købe 7 hektar degraderet regnskov i Ecuador. Når skoven vokser frem igen, bindes 35 ton CO₂ årligt. Skoven køber vi i samarbejde med Dansk Ornitologisk Forenings Klima- og Biodiversitetsfond, der sikrer, at skoven købes i områder, hvor sjældne fuglearter har deres levesteder, og hvor rig biodiversitet igen kan udfolde sig.

Kulstofregnskab for erhvervsporteføljen

Merkur tilsluttede sig i 2019 et internationalt netværk af pengeinstitutter - *Partnership of Carbon Accounting Financials (PCAF)* – som i samarbejde har arbejdet med at udvikle en standard for rapportering af CO₂-aftrykket af de finansierede aktiviteter. I år kan vi for første gang rapportere på vores erhvervsunders udledninger. I regnskabet for 2021 vil rapporteringen også omfatte private udlån. Vi har valgt at begynde med erhvervsporteføljen, da det er her, vi på kort sigt ser det største forandringspotentiale.

Det er et vigtigt skridt for Merkur, da det fremadrettet giver os en god mulighed for en bæredygtig samtale med vores kunder, om bl.a. hvor meget CO₂ de udleder, hvordan niveauet er sammenlignet med andre, og hvor der kan være potentiale til forbedringer. Netop dette område er højt prioriteret i Merkur, da vi her ser en mulighed for ikke kun at rådgive vores kunder om de finansielle aspekter men fremadrettet i lige så høj grad at gå i dialog om de bæredygtige aspekter af deres virksomhed. I første omgang har vi primært fokus på energirenovering af boligsektoren og samarbejde med vores landbrugskunder.

Beregningsmetode

I foråret 2020 nedsatte Finans Danmark en arbejdsgruppe, der i løbet af året har arbejdet med udvikling af en dansk standard for beregning og rapportering af finanssektorens udledning af klimagasser. Arbejdsgruppen bestod af repræsentanter for en række danske pengeinstitutter, herunder Merkur Andelskasse. I november offentliggjorde arbejdsgruppen første version af standarden, der er baseret på det koncept, som PCAF har udviklet over de seneste fem år. Standarden giver anvisning til rapportering af udledninger og datakvalitet samt en model for beregning af udledningerne.

En virksomheds udledninger kan komme fra en række forskellige klimagasser. Klimagasser har forskellig effekt på opvarmningen af kloden – et såkaldt ”opvarmningspotentiale”. For at kunne beregne klimaeffekten fra en virksomheds udledninger, er der derfor behov for en fælles enhed, som de forskellige klimagasser kan omregnes til. Enheden betegnes CO₂e – og er omregning af klimagasser til CO₂-ækvivalenter. Omregningen sker via emissionsfaktorer. Den mest almindelige klimagas, udover CO₂, er metan. Metan har en CO₂-emissionsfaktor på 28 – et ton metan svarer til 28 ton CO₂ altså 28 CO₂e.

Ser vi på landbruget kommer størstedelen af udledningerne fra andre klimagasser end CO₂. Finans Danmark har bedt Danmarks Statistik om at beregne udledningerne fra forskellige brancher opdelt på klimagasser. Beregningerne er baseret på oplysninger fra Nationalregnskabet. For landbruget viser tallene, at den samlede CO₂e-udledning fra landbrug i Danmark kan tilskrives: 18% fra CO₂, 44% fra metan og 38% fra lattergas. De to sidstnævnte er specielt knyttet til animalsk produktion, hvorfor det også er den animalske produktion, der har langt størst klimapåvirkning.

For at få et korrekt billede af en landbrugsbedrifts klimaaftryk, er det vigtigt at få nuancerne med. Udover de helt konkrete og direkte udledninger af klimagasser, er der en lang række andre naturlige processer i spil, når vi skal se på det komplekse økosystem, et landbrug er. Økosystemerne i den enkelte landbrugsbedrift er meget forskellige og er mere eller mindre i naturlig balance. I et balanceret økosystem er der balance mellem de udledninger, der kommer fra bedriften, og det optag af CO₂, som bedriften kan binde i jorden eller i de afgrøder, som dyrkes på jorderne.

Bindingen af CO₂ i jorden, er ikke med i PCAF-modellen, og det kan gøre, at modellen for nogle bedrifter overvurderer nettoudledningen. På den anden side er de CO₂-udledninger, der frigøres, når jorden pløjes heller ikke medregnet, hvilket kan betyde en undervurdering af udledningerne. Der vil være en tendens til, at de landbrug, hvor økosystemet er afbalanceret, vil få overvurderet deres udledninger. Da Merkur kun arbejder sammen med økologiske og biodynamiske landbrug, kan det muligvis betyde, at nettoudledningen er mindre end det, PCAF-modellen afspejler. PCAF arbejder på at nuancere modellen. Det er en kompliceret proces, som Merkur i de kommende år vil deltage i.

Nedenstående figur viser grafisk, hvordan udledninger kategoriseres.

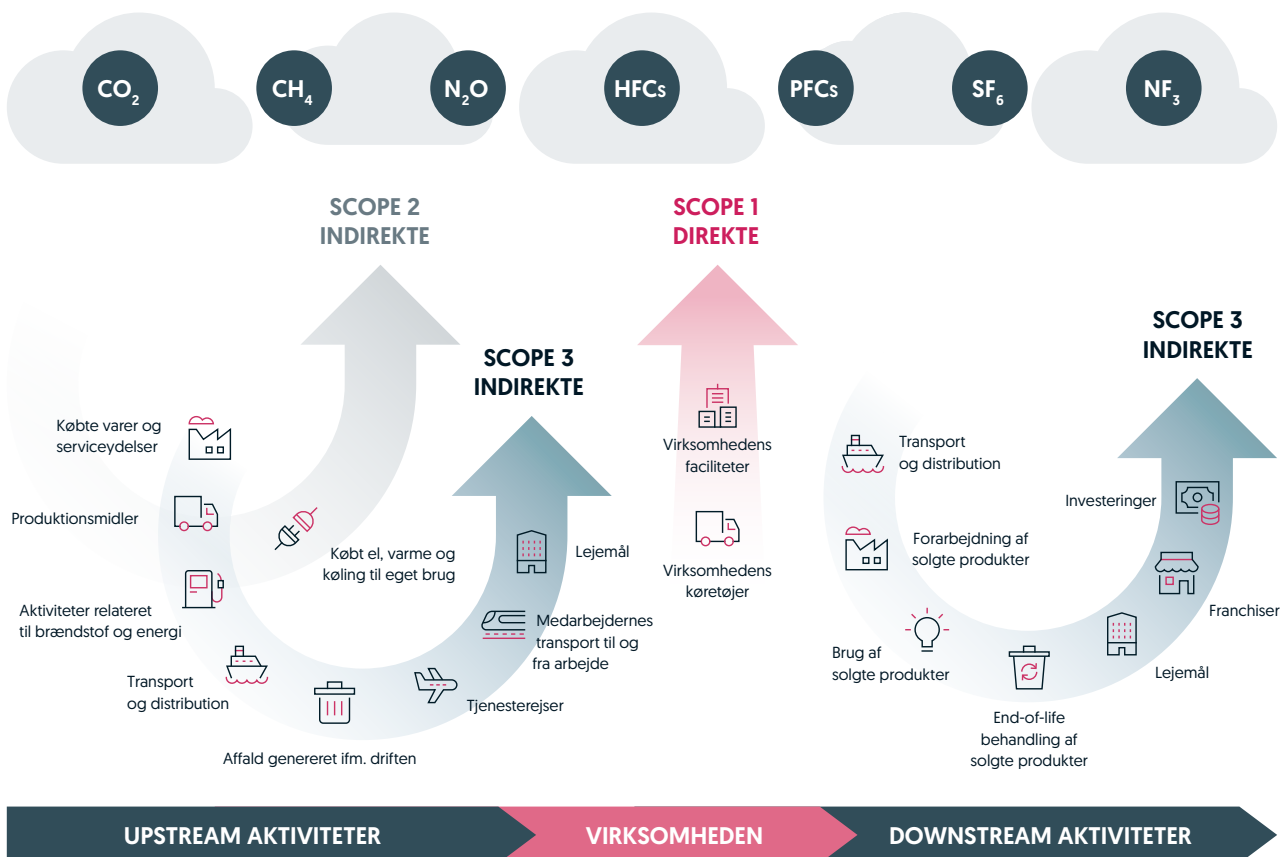
Beregning af CO₂e-aftryk kræver detaljerede oplysninger omkring vores kunders energiforbrug etc., og i

det omfang datagrundlaget endnu ikke har været stærkt nok, har vi anvendt gennemsnitsbetragtninger på sektor niveau, som PCAF og Finans Danmark stiller til rådighed. For at give indblik i beregningernes nøjagtighed, kategoriseres datagrundlaget i fem kategorier. PCAF giver præcise anvisninger til, hvordan data skal kategoriseres og inddeler data scores på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er bedst. Merkurs datagrundlag for denne rapportering har en score på 3,8. Ratingen dækker over en stor spredning med stærke data på områder som landbrug og vedvarende energi, mens andre sektorer er beregnet alene på baggrund af sektordata.

Finansierede udledninger

Når vi ser på Merkurs samlede udledninger opdelt på sektorniveau, fremgår det tydeligt, at landbruget er vores CO₂e-tunge sektor. Det er dog vigtigt at sætte dette faktum i perspektiv i forhold til andelskassens

PCAF - kategorisering af udledninger

kundesammensætning. Merkurs øvrige udlån er til lav-emissionssektorer, da andelskassen kun i meget begrænset omfang har udlån til andre produktionsvirksomheder, og de produktionsvirksomheder, der er kunder i Merkur, har selv stor opmærksomhed på deres energiforbrug. Dette skyldes Merkurs forretningsmodel, hvor vi kun samarbejder med bæredygtige og socialt ansvarlige virksomheder, og hvor vi hele tiden opfordrer dem til at arbejde aktivt med reduktion af deres klimaaftryk. Det er klart, at andelskassen har opmærksomhed på vores udlån til landbrug – specielt den animalske produktion – da det i høj grad er her, vi kan være med til at gøre en forskel. Vi har derfor også valgt at give vores landbrugsudlån et særskilt afsnit i vores rapportering.

Merkurs finansiering af vedvarende energi gør en stor positiv forskel, og fortrængte i 2020 CO₂-udledning svarende til 20% af vores finansierede udledninger. Vedvarende energi og andre klimaprojekter er et strategisk indsatsområde, og vi håber i 2021 at kunne bidrage til en markant stigning i vores fortrængte udledninger.

Den viden, vores nye kulstofregnskab giver os, skal selvsagt bruges til at skabe forandring, og vores første tiltag vil være, at vi sammen med vores landbrugs-

kunder tager fat på arbejdet med udarbejdelse af klimahandlingsplaner. Men vi vil naturligvis invitere alle erhvervs-kunder til den bæredygtige dialog, og ser frem til, at vi i de kommende år fortsat kan arbejde for en mere bæredygtig verden.

Kulstofregnskab for landbrug

For Merkur har udlån til økologisk og biodynamisk landbrug altid været prioriteret højt, og Merkur var de første, der allerede i begyndelsen af 80'erne, finansierede de alternative landbrugsformer, hvor man ikke brugte sprøjtemidler og kunstgødning. Det er derfor af stor betydning for Merkur at kunne bidrage til den nødvendige omstilling til et klimavenligt landbrug med plads til biodiversitet.

Merkurs landbrugsportefølje udgør 27% af andelskassens erhvervsudlån, men står for 81% af vores finansierede udledninger. Merkur har via sit udlån til landbrug finansieret CO₂e-udledninger på 8.649 ton. I forbindelse med kulstofberegningen for landbruget, har vi arbejdet sammen med nogle af kunderne, og har for en del af porteføljen opsamlet detaljeret data på bedriftsniveau. Det har givet os en god forståelse for landbrugene, og er et godt afsæt for det videre arbejde med klimahandlingsplaner.

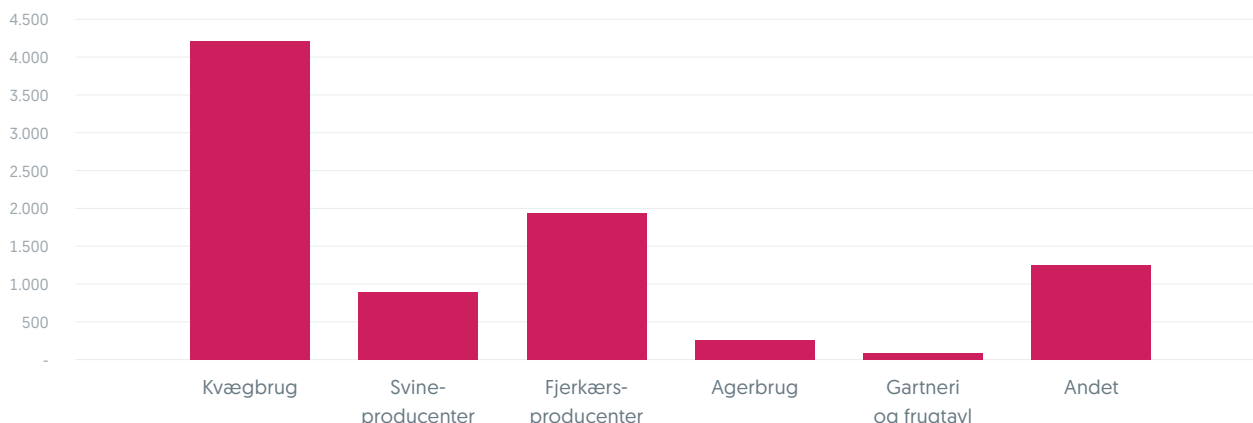
Udledninger for Merkurs erhvervsportefølje

	Udlån og garantier	Andel af udlån og garantier	ton CO ₂ e	Andel af CO ₂ e udledning	Udledningsintensitet ton Co ₂ e pr. mio. kr. 2020	Udledningsintensitet ton Co ₂ e pr. mio. kr. 2021 målsætning
Landbrug	297	27%	8.649	80,5%	29,0	28,0
Undervisning og institutioner	349	32%	706	6,6%	2,0	1,9
Andre services, kulturinstitutioner og organisationer	118	11%	319	3,0%	2,7	2,5
Udlejning mv. af fast ejendom – andelsboligforeninger	170	15%	563	5,2%	3,3	3,1
Mejerier og anden fødevarerproduktion	62	6%	311	2,9%	5,0	4,5
Øvrige	106	9%	191	1,8%	1,9	1,9
Totale udledninger	1.102	100%	10.739	100%	9,7	9,0
Fortrængte udledninger (vedvarende energi)	50	4%	-2.100	100%	-42	-42

Det kræver et meget målrettet arbejde at reducere udledninger ved at binde CO₂ i jorden – der skal pløjes mindst muligt, og der skal være god balance mellem antal dyr og areal – og ikke mindst er det meget afgørende at nedbringe foderproduktioner som f.eks. fodermajs og raps på arealer, der ellers vil kunne bruges til fødevarerproduktion og afgræs-

ning. Nogle af Merkurs landbrugskunder arbejder allerede med alternative dyrkningsformer – eksempelvis holistisk afgræsning på egne arealer. Udtagning af lavbundsjord er også en effektiv måde at nedbringe en bedrifts udledninger. Det er et arbejde, som Merkur i de kommende år vil støtte vores landbrugskunder i til gavn for klimaet og biodiversiteten.

Kulstofregnskab for landbrugsporteføljen (ton CO₂e)

RESSOURCEREGNSKAB

Som beskrevet i indledningen er det vigtigt at se på Merkurs ressourceforbrug og hvilket aftryk, andelskassen sætter på planeten.

Merkur har i mange år opgjort vores papirforbrug og har i 2020 reduceret forbruget fra 7,4 til 3,6 ton. Det svarer til en halvering af papirforbruget. En del af forklaringen er corona-pandemien, eftersom langt de fleste dokumenter, kontrakter og breve til vores kunder er blevet leveret digitalt, da det kun i begrænset omfang har været muligt at mødes fysisk med vores kunder. Derudover har vi kun udgivet én udgave af Merkurs kundemagasin, Pengevirke, i 2020.

Andelskassen har altid haft stor opmærksomhed på vores ressourceforbrug, og har sikret genanvendelse i det omfang, det har været muligt, men vi har ikke hi-

storisk set opsamlet data. Vi er i øjeblikket i færd med at skærpe og fokusere vores indkøbspolitik, så vi i højere grad bliver i stand til at måle på vores indsatser. Det er målet, at vi i fremtiden vil foretage en omfattende rapportering af ressourceforbruget lige fra vores daglige indkøb af kaffe til omfanget af genanvendelse af IT-udstyr. Vi forventer første gang at fortage denne rapportering i årsregnskabet for 2021.

51%
reduktion af
papirforbrug

MERKUR SOM ARBEJDSPLADS

Ligesom hele Merkurs forretning arbejder for en bedre verden, ønsker Merkur at være en rummelig, bæredygtig og socialt ansvarlig arbejdsplads. En grundsten i Merkurs organisation er vores kompetente og engagerede medarbejdere, der alle bidrager til at kanalisere penge derhen, hvor de kan gøre en positiv forskel i samfundet. Merkurs medarbejdere er på den måde vores vigtigste ressource.

Trivsel

Corona har også i Merkur sat dagsordenen for vores medarbejdere, som pludselig har skullet finde sig til rette med en hverdag præget af hjemmearbejde, børnepasning og kontakt til kollegaer og kunder via skype og telefon. Det har været en stor omvæltning, men medarbejderne i Merkur har håndteret den nye hverdag flot. Alle har været hjemsendt ad flere omgange og i lange perioder, og fleksibiliteten blandt medarbejderne er og har været stor. Vi har i den forbindelse sat fokus på at udvikle ledernes kompetencer til at håndtere den uvante situation, således at de kan agere rollemodeller og kompensere for den manglende nærhed til medarbejderne. Det har vi gjort gennem regelmæssige ledermøder samt online workshops med eksperter på området. Vi har ligeledes forsøgt at skabe virtuelle fora, hvor medarbejderne kan mødes omkring det sociale fællesskab.

Sygefraværet i finanssektoren generelt (2019) udgør 6,5 dag pr. fuldtidsansat. I Merkur er der sket en positiv udvikling siden 2019, hvor fraværet udgjorde 8,9

dage, til 2020 hvor fraværet udgjorde 5,0. Det svarer til et fald i sygefraværet på 43,8%. Vi er meget glade for den positive udvikling, fordi vi aktivt har arbejdet på at nedbringe sygefraværet i en årrække. Vi er dog også opmærksomme på, at udviklingen delvis skyldes corona, som paradoksalt nok har betydet en nedgang i sygefravær i hele Danmark. Vores mål for 2021 er at ligge på samme niveau som resten af sektoren.

Vores personaleomsætning er steget fra 25,0% i 2019 til 30,0%¹ i 2020. De høje tal afspejler den transformation, som er gennemført i Merkur i 2019 og 2020. Vores målsætning for 2021 er en personaleomsætning på 10%, fordi dette niveau opretholder balancen mellem fornyelser i medarbejdersammensætningen og kontinuitet i arbejdet. Personaleomsætningen i 2020 betyder, at vores medarbejdere har en gennemsnitlig anciennitet på 3,2 år.

Vores seneste APV måling var i 2019, og vi planlægger i 2021 at udvikle og implementere en medarbejdetilfredshedsmåling. Herefter vil vi årligt følge op med analyser og sammenlignende udviklingen på specifikke måltal for trivsel.

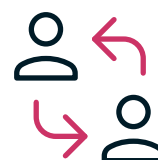
Vi har i 2020 opdateret retningslinjerne i vores personalehåndbog, som omhandler chikane, mobning og upassende adfærd, så vi i endnu højere grad adresserer sexismen og sexchikane. I den forbindelse har vi haft fokus på at tydeliggøre, hvad vi betragter som uacceptabel adfærd og sexchikane. Vi har indført et trafiklys med rød, gul og grøn adfærd som eksemplificerer, hvad der er acceptabel og uacceptabel adfærd og understreget overfor medarbejderne, at man for-

¹ Inklusiv fritstillede medarbejdere.

43,8%

fald i sygefravær

30%

Personaleomsætning

35,7%

**kvinder
i lederstillinger**

**50/50 fordeling
mellem kvinder
og mænd
i direktionen**

45 år

**Gennem-
snitsalder**

troligt kan henvende sig til tillidsrepræsentanterne, HR, direktion eller nærmeste leder, hvis man oplever sexchikane, samt at vi har nultolerance overfor denne type af adfærd.

Diversitet

Hos Merkur har vi en målsætning om en ligelig fordeling mellem kvinder og mænd i organisationen, og vi har opsat måltal og politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn til minimum en tredjedel, hvilket vi har nået i 2020.

Samlet set har vi en meget ligelig fordeling: Vi er 50,4% kvinder og 49,6% mænd. I bestyrelsen har vi 36,36% kvinder², og i direktionen har vi 50/50 fordeling mellem kvinder og mænd. Blandt vores mellemledere er 35,7% kvinder, hvilket er en forbedring fra 30,0% i 2019. Iflg. Danmarks Statistik er vi nu foran øvrige banker, hvor kun 25,6% af lederne er kvinder (2019).

Aldersgennemsnittet er faldet i Merkur siden sidste år fra 47 til 45 år. Det skyldes især, at vi har fået flere studerende i Merkur end tidligere, og i alt 32,2% af vores medarbejdere er i dag under 40 år. De studerende tilføjer stærke akademiske kompetencer til Merkur og udgør en vigtig fødekæde for os til vores specialist- og rådgiverstillinger. Vi har fortsat en stor procentdel af vores medarbejdere, som er over 60 år, nærmere betegnet 19,4%, og som bidrager med stor erfaring og specialistkompetencer til Merkur. Hermed vil vores aldersgennemsnit dale ved naturlig afgang over de

kommende år. Til sammenligning er gennemsnittet i finanssektoren på 43,4 år (2019).

I vores rekrutteringsproces har vi fokus på diversitet og at have begge køn repræsenteret blandt slutkandidaterne til alle stillinger. Da vi primært rekrutterer via jobannoncer, kan vi ikke selv styre, om begge køn søger stillinger hos os. Er det ikke tilfældet, opsøger vi, når det er muligt, selv aktivt kandidater. Vi forfordeler dog ikke det underrepræsenterede køn, men vælger den bedste kandidat baseret på kompetencer til stillingen. Det samme gælder alder, hvor vi har fokus på at eliminere aldersdiskrimination.

Vi har netop implementeret et nyt rekrutteringssystem, som hjælper os med at mindske ubevidst bias i rekrutteringsprocessen, både hvad angår køn, alder, etnicitet og øvrige parametre.

Lønspænd

Gennemsigtighed og ligeværd er vigtige elementer i vores værdigrundlag, hvorfor vi også måler på lønspændet fra laveste til højeste løn i Merkur. Vores lønspænd er i 2020 øget fra en faktor 5,8 til en faktor 6,7. For at tiltrække kvalificerede medarbejdere har det bl.a. været nødvendigt at tilpasse lønniveauet i direktionen, hvilket har øget lønspændet i Merkur. Vi udbetaler ikke resultatafhængige tillæg og bonusser, men vi giver årligt engangsvederlag til et mindre antal medarbejdere, som har ydet en ekstraordinær indsats i det forløbne år.

² Se i øvrigt kapitlet *Lovpligtige oplysninger* for måltal for det underrepræsenterede køn i bestyrelsen.

Merkur Fonden

Merkur Fonden er stiftet af Merkur Andelskasse i 1998 og er en vigtig del af Merkur-universet – men fonden er selvejende. Merkur Fondens formål er at formidle gaver fra små og større donorer til små og større projekter. Merkur Fonden har ikke en stor formue, da dens opgave er at dele mest muligt ud. Merkur Fonden får midler fra de gaver, som du og andre måtte give. Siden sin stiftelse har Merkur Fonden indsamlet og uddelt over 10 mio. kr.

Fonden arver

Fonden modtog i februar 2020 en arv på 472.000 kr.

I maj 2020 modtog vi meddelelse om, at fonden var indsat som enearving efter en nyligt afdød kvinde. Arven består hovedsageligt af et hus, som er solgt ved årsskiftet. Efter omkostninger beløber arven sig til ca. 3,5 mio. kr. En mindre del af arven vil blive investeret i en yderligere udvikling af fonden med henblik på at åbne flere menneskers øjne for muligheden for at donere. Resten vil blive anvendt til uddeling over de kommende år.

De to gange arv er udtryk for en stor tillid til fondens mangeårige arbejde – en tillid, som fonden gør

sig umage med fortsat at leve op til og udbygge. Der er heller ikke tvivl om, at begge arveladere har ønsket at understøtte det samlede værdifællesskab mellem Merkur Fonden og Merkur Andelskasse.

Bæredygtig Byudvikling

I 2019 besluttede fonden på baggrund af en specifik donation at oprette en særlig pulje til projekter indenfor Bæredygtig Byudvikling. Vores boliger og byer rummer både store udfordringer og stort potentiale i forhold til en grøn omstilling, der går hånd i hånd med et godt økonomisk, socialt og kulturelt liv. Med puljen ønsker fonden at støtte ideudvikling og praktiske eksperimenter, der rummer kraft til at inspirere andre. I 2020 blev de første støttede projekter igangsat.

Rekordstort antal støttede projekter

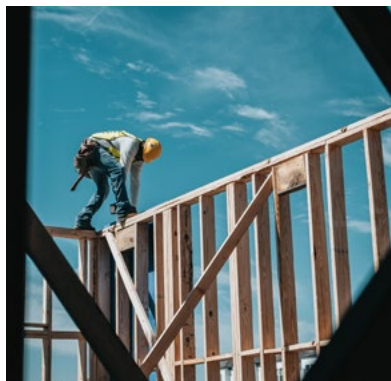
Hele 52 projekter er blevet støttet i 2020 – et stort spring fra de 31, der blev støttet året før. Det skyldes blandt andet den arv, vi modtog i 2020, som betød, at vi kunne sige ja til projekter, som vi ellers havde måttet sortere fra alene på grund af begrænsede midler.

2020 i overskrifter

1.000 KR	
226 donorer giver ca.	803
To testamentariske gaver beløber sig til ca.	4.000
Et rekordstort antal projekter – 52 stk. - modtager	1.004
– Herunder de første 5 projekter indenfor fondens første særpulje: Bæredygtig Byudvikling	
– Ny hjemmeside	

Projekteksempler

Se flere projekteksempler og læs mere om Merkur Fonden på www.merkurfonden.dk

DANMARK

RCE Denmark – Bæredygtig Byudvikling

Arkitekter kan tegne og ingeniører kan beregne. Hvis ikke håndværkerne kan udføre, bliver det noget juks. Et af de vigtige elementer i bæredygtig byudvikling er, at vi har håndværkere, der lærer at bygge og renovere så miljøvenligt som muligt, både mht. byggeproces og resultat. Københavns tømrerlærlinge efterlyste fokus på bæredygtighed, og der er nu, med bl.a. en bevilling fra Merkur Fondens pulje for Bæredygtig Byudvikling, det første kuld "bæredygtige" tømrerlærlinge på vej. I 2024 vil de første stå færdiguddannede med både et svendebrev og et certifikat i bæredygtigt byggeri.

BALI

Byt plastik for mad

80% af Balis økonomi er turistrelateret. I en corona-tid kollapser økonomien. Thea Melgaard er i 13 år kommet i den samme landsby på Bali, hvor hun med sin lokale veninde har etableret et hotel. Da coronaen ramte, indsamlede hun i første omgang penge for at give nødhjælp til de ansatte og landsbyen, men med Merkur Fondens støtte er ideen udvidet: Saml affaldsplastik ind og modtag nødhjælp i bytte. Børnene undervises i miljø og engelsk, og får forhåbentlig bedre affaldsvaner end deres forældre. Plastikken pelleteres og sælges som brændsel til kraftværket. Ikke perfekt, men første skridt på vej til genanvendelse.

DANMARK

For Lige Vilkår

Når en familie rammes af et barns kroniske sygdom eller handicap, er der for det meste nok at gøre med bare at tackle de daglige udfordringer, det giver. Der kan også være betydelige merudgifter, brug for hjælpemidler, nedsat arbejdstid osv. Den hjælp er ikke altid lige let at få og paragrafferne kan være særdeles vanskelige at finde rundt i – også for kommunens medarbejdere. *For Lige Vilkår* er en forening, der giver støtte til disse familier, også i form af gensidig støtte familierne imellem. Merkur Fonden bevilgede penge til deres juridiske rådgivning, som sikrer, at familierne får hjælp til at finde vej i paragrafferne og kan bruge deres kræfter i familien.

Lovpligtige oplysninger

LEDELSEN

BESTYRELSE

Bestyrelsesformand

Henrik Tølløse, Økonomichef
(f. 1958)

Indvalgt i bestyrelsen i 2001 og
aktuel valgperiode udløber i 2023.

Uafhængighed: Opfylder ikke fuldt ud Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed, idet Henrik Tølløse har siddet mere end 12 år i Merkurs bestyrelse. Bestyrelsen vurderer dog ikke, at dette konkret påvirker Henrik Tølløses uafhængighed.

Andelsbeholdning: 177 stk.

Bestyrelsesformand i:

- VinoVenue ApS

Bestyrelsesmedlem i:

- Ejendomsfonden Virkefelt

Forudsætninger og kompetencer: Bankuddannet med speciale i værdipapirer og investering. Indgående kendskab til alle relevante forhold indenfor bankdrift, herunder strategiske forhold, samt ejendomme bl.a. via uddannelse som ejendoms-mægler. Godt kendskab til Merkurs værdigrundlag og historie.

Næstformand

Anneke E. Stubsgaard, konsulent
(f. 1965)

Indvalgt i bestyrelsen i 2018, og
aktuel valgperiode udløber i 2021.

Uafhængighed: Opfylder Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed.

Andelsbeholdning: 15 stk.

Bestyrelsesmedlem i:

- Aurion A/S
- Aurionfonden

Bestyrelsesformand i:

- Merkur Fonden

Forudsætninger og kompetencer: Cand.scient.-biolog. Erfaring og efteruddannelse indenfor virksomhedsledelse og professionelle bestyrelser. Ekspertise indenfor bæredygtig landbrugsdrift og fødevarereproduktion, herunder strategiudvikling og risikovurderinger.

Medlem

Jakob Brochmann Laursen, Prissætningsdirektør i Topdanmark
(f. 1963)

Indvalgt i bestyrelsen i 2011, og
aktuel valgperiode udløber i 2022. Bestyrelsens uafhængige og særligt sagkyndige medlem af revisionsudvalget.

Uafhængighed: Opfylder Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed.

Andelsbeholdning: 248 stk.

Ejer af:

- Sandaasen ejendomme v/ Jakob Laursen
- Sandaasen Økologiske gård v/ Jakob Laursen

Bestyrelsesformand i:

- Ejerforeningen Værkstedvej 4-6, Valby

Forudsætninger og kompetencer: Cand.polit., med lederuddannelser fra bl.a. IMD og INSEAD. 30 års erfaring fra den finansielle sektor. Indgående kendskab til drift af bank, forsikring og realkredit, herunder strategiske forhold. Har stor indsigt i friskoledrift fra bestyrelsesarbejde, samt lobbyarbejde for Steinerskolerne.

Medlem

Bernhard Franz Schmitz, Leder
(CEO) af Marjattta (f. 1964)

Indvalgt i bestyrelsen i 2018, og
aktuel valgperiode udløber i 2021.

Uafhængighed: Opfylder Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed.

Andelsbeholdning: 70 stk.

Bestyrelsesmedlem i:

- Ingen

Forudsætninger og kompetencer: Uddannet specialpædagog og Master of Public Governance fra Copenhagen Business School. Ind-

gående kendskab til socialpædagogiske og offentlige virksomheder, drift og ledelsesstrategi. Mere end 30 års ledelseserfaring i det offentlige. CEO af en stor specialpædagogisk virksomhed med 500 medarbejdere.

Medlem

Hilde Kjelsberg, First Vice-President, Chief Risk Officer og Head of Risk & Compliance i Nordic Investment Bank (f. 1963)
Indvalgt i bestyrelsen i 2019, og aktuel valgperiode udløber i 2022.

Uafhængighed: Opfylder Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed.

Andelsbeholdning: 10 stk.

Bestyrelsesmedlem i:

- Næstformand i Danmarks Grønne Investeringsfond

Forudsætninger og kompetencer: Civiløkonom med Masterstudier i Finansiering og Strategi/Organisation fra Norges Handelshøjskole. Lederprogram fra blandt andet IMD og Harvard Business School. Mere end 30 års erfaring fra nordisk og international finansiering, både fra forretningssiden og med ledende stillinger indenfor risiko og kredit.

Medlem

Cornelis Anthonie Kuypers, Managing Partner i Kamelhuset ApS (f. 1962)
Indvalgt i bestyrelsen i 2020, og aktuel valgperiode udløber i 2023.

Uafhængighed: Opfylder Komitéen for god selskabsledelses definition af uafhængighed.

Andelsbeholdning: 140 stk.

Ejer af:

- Kamelhuset ApS
- Kamelgården ApS

Bestyrelsesformand i:

- Merkur Klimafond
- Trademark Textiles A/S
- Link Holdning 2012 A/S

Bestyrelsesmedlem i:

- Hanegal Holding A/S
- Hanegal A/S
- SSF Investment A/S
- Northern A/S
- Naturfrisk Group A/S
- Naturfrisk A/S
- Samsø Syltefabrik A/S
- Northern Organic A/S
- Northern Food A/S
- Klingenberg Group ApS

Forudsætninger og kompetencer:

Masters in Business Administration. Tidligere direktør i internationale virksomheder. Medejer af Hanegal og Samsø Syltefabrik m.fl. Ekspertise inden for markedsstrategi, virksomhedsdrift, organisation, ledelse og bæredygtig fødevarereproduktion.

Medlem

Henrik Kronel, Kunderådgiver, investering (f. 1966)
Medarbejdervalgt til bestyrelsen i 2007, og aktuel valgperiode udløber i 2023.

Andelsbeholdning: 27 stk.

Bestyrelsesmedlem i:

- Ingen

Forudsætninger og kompetencer:

Bankuddannet. Godt kendskab til bankdrift generelt med særlig

fokus på investering og værdipapirer.

Medlem

Silja Nyboe Andersen, Produkt- og forretningsudviklingsansvarlig, investering (f. 1980)
Medarbejdervalgt til bestyrelsen i 2019 som suppleant, og indtrådt i bestyrelsen i 2020. Aktuel valgperiode udløber i 2023.

Andelsbeholdning: 140 stk.

Bestyrelsesmedlem i:

- Thomas Hartung A/S
- Dansk Skovforening
- Nordic Harvest

Forudsætninger og kompetencer:

Cand.polit. Godt kendskab til bankdrift generelt med særlig fokus på investering, herunder bæredygtig investering.

Medlem

Jesper Kjærhus Kromann, Projektleder (f. 1966)
Medarbejdervalgt til bestyrelsen i 2019, og aktuel valgperiode udløber i 2023.

Andelsbeholdning: 29 stk.

Direktør i:

- Merkur Klimafond

Bestyrelsesmedlem i:

- Ingen

Forudsætninger og kompetencer:

Bankuddannet. Godt kendskab til bankdrift generelt med særlig fokus på privatområdet og investering.

Måltal for det underrepræsenterede køn i bestyrelsen

For tiden er kvinder underrepræsenteret i bestyrelsen. Den kønsmæssige fordeling blandt Merkurs-repræsentantskabsvalgte og medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer udgør aktuelt følgende: 6 mænd og 3 kvinder svarende til 66,66 % mænd og 33,33% kvinder. Det er bestyrelsens mål, at andelen af kvindelige repræsentantskabsvalgte og medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer til enhver tid udgør mindst 33,33%.

DIREKTION

Administrerende direktør

Charlotte Skovgaard (f. 1972)
Direktør siden 2019, ansat i Merkur i 2019, adm. direktør siden september 2020.

Andelsbeholdning: 38 stk.

Bestyrelsesmedlem i:

- Ingen

Økonomi- og kreditdirektør

Alex Boldrup Andersen (f. 1972)
Direktør siden 2018, ansat i Merkur i 2018.

Andelsbeholdning: 10 stk.

Bestyrelsesmedlem i:

- Ejerforeningen Bispensgade 16 i Aalborg

REVISIONSUDVALG

Merkur har nedsat et separat revisionsudvalg. Udvalgets opgaver omfatter:

- overvågning af regnskabsaflæggelsesprocessen
- overvågning af, om Merkurs interne kontrol- og risikostyrings-systemer fungerer effektivt
- overvågning af den lovpligtige revision af årsregnskabet mv.
- overvågning af og kontrol med revisors uafhængighed

Der er udarbejdet et kommissorium for revisionsudvalget, hvor rammerne for udvalgets arbejde beskrives.

I 2020 har Corona præget arbejdet i udvalget, hvor der har været løbende drøftelser af risikoforhold udsprunget af Coronas påvirkning af samfundet og Merkur.

Revisionsudvalget har desuden haft fokus på samarbejdet med risikofunktionen, forbedrede processer for opfølgning på kreditområdet samt fortsat udvikling af økonomirapportering til bestyrelsen. Udvalget har ligeledes haft fokus på arbejdet med compliance- og hvidvaskovervågningen i Merkur. Ultimo 2020 er risikodelen flyttet over i et nyoprettede risikoudvalg, se nedenfor.

Revisionsudvalget består af:

- Jakob Brochmann Laursen, formand
- Henrik Tølløse
- Cees Kuypers

Bestyrelsen har udpeget Jakob Brochmann Laursen som særligt sagkyndigt medlem af revisionsudvalget på baggrund af hans kompetencer omkring risikostyring fra

mange års arbejde som specialist og leder i bank, realkredit og forsikring.

Det er bestyrelsens opfattelse, at Jakob Brochmann Laursen besidder de nødvendige kvalifikationer efter bekendtgørelsen om revisionsudvalg.

RISIKOUDVALG

Merkur har nedsat et risikoudvalg, som har til formål at rådgive bestyrelsen om Merkurs overordnede risikoprofil og løbende risikostyring, herunder bistå bestyrelsen med at kontrollere, at den fastlagte risikostrategi implementeres korrekt i organisationen, og at de ressourcer, der anvendes i risikostyringsfunktionen, er passende og tilstrækkelige. Udvalgets arbejde omfatter endvidere en vurdering af kapitalbehov og kapitalpolitik samt produkter, aflønningsstruktur, risikomodeller mv.

En del af udvalgets opgaver blev tidligere varetaget af revisionsudvalget, og er i forbindelse med etableringen af risikoudvalget flyttet hertil. Risikoudvalget blev nedsat starten af andet halvår 2020, og har afholdt et konstituerende møde i november måned.

Der er udarbejdet et kommissorium for risikoudvalget, hvor rammerne for udvalgets arbejde beskrives.

Risikoudvalget består af:

- Jakob Brochmann Laursen, formand
- Henrik Tølløse
- Hilde Kjelsberg

Usædvanlige forhold

Merkur har i 2020 været påvirket af følgende usædvanlige forhold:

- Covid-19's indtog og påvirkning er helt klart den enkeltstående hændelse, som har haft den største betydning for Merkur i 2020. Andelskassen har i år foretaget et ledelsesmæssigt skøn over hvilke corona-relaterede tab, der potentielt kan ramme os med den nuværende kundebase og vores forventninger til fremtiden. Vi har opbygget en model, hvor vi på brancheniveau har forsøgt at estimere den påvirkning, som samfundsnedlukningen forventeligt kan afstedkomme af tab for vores kunder. I 2020 er der derfor ekstraordinært hensat 12,5 mio. kr. som en slags stødpude til absorption af mulige fremtidige tab (se også afsnittet om "Usikkerhed ved indregning og måling").

Usikkerhed ved indregning og måling

Ved opgørelsen af de regnskabsmæssige værdier er der udøvet skøn. De udøvede skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen finder forsvarlige. Det vigtigste regnskabsmæssige skøn vedrører nedskrivninger på udlån og tilgodehavender, hvor kvantificering af risikoen for manglende fremtidige betalinger er forbundet med et væsentligt skøn.

Nedskrivninger beror på mange datapunkter om kundernes adfærd og formuesammensætning mv. Da metoden forudsætter en kompliceret beregningsmodel, som hvert år recalibreres, har vi indregnet et tillæg på nedskrivninger som compensation for denne modelusikkerhed.

Hertil kommer, at der som komponent i nedskrivningsmodellen indgår en række makroøkonomiske forudsætninger, som udarbejdes af Lokale Pengeinstitutter. Sådanne forudsætninger er i sagens natur forbundet med en vis usikkerhed.

Særligt i 2020 har der været behov for at korrigere vores generelle model for nedskrivninger, således at konsekvenserne af corona og deraf potentielle konsekvenser af konkurrencer, skilsmisser mv. indarbejdes. Dette ledelsesmæssige skøn er forbundet med stor usikkerhed, idet vi endnu ikke i større omfang har set reelle konsekvenser for vores kunder.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Fra balancedagen og frem til godkendelsen af årsrapporten er der ikke indtrådt forhold, der forrykker vurderingen af årsrapportens indhold.

Forretningsmæssige risici

Andelskassens væsentligste forretningsmæssige risiko er udlån og garantistillelse. Merkur tilstræber en spredning af udlånet på forskellige brancher. Om forholdene i de enkelte brancher, som Merkur særligt låner penge ud til, henvises til årsrapportens afsnit om *Merkurs udlån*.

En stor del af sikkerheden for andelskassens udlån består i fast ejendom. Dette indebærer en risiko for forringet sikkerhedsværdi i en lavkonjunktursituation, hvor huspriserne vil falde. Andelskassen opdaterer løbende ejendomsværdierne, men pludselige fald på ejendomsmarkedet vil øge risikoen i ejendomsporteføljen. Merkur har konstant fokus på at sikre, at kun-

dernes økonomi er holdbar, og at der sættes ind i tide overfor kunden, hvis der viser sig økonomiske svaghestegn.

Som alle andre i sektoren, er Merkur eksponeret til risiko i forbindelse med hvidvask og terrorfinansiering. Merkur prioriterer området højt, og har den nødvendige IT-understøttelse. Herudover sikres de rette kompetencer gennem kontinuerlig opkvalificering og tests.

IT & Cybercrime er en risiko, som bliver mere og mere nærværende efterhånden som andelskassen i højere grad bliver digitaliseret. Andelskassens datacentral har systemer, der håndterer en del af risikoen – herudover sikrer Merkur, at vores medarbejdere altid har de rette kompetencer og opmærksomhed i det daglige arbejde.

Nogle af de kundesegmenter, Merkur arbejder med, kan blive udsat for ændrede markedsvilkår eller rammevilkår på en måde, som vil udgøre en forretningsmæssig risiko for Merkur.

De vigtigste af disse forretningsmæssige risici er:

- Økologiske landbrug kan udvikle sig negativt med hensyn til afsætning eller afregningspriser, ligesom landbrugsstøttevilkårene kan ændres til ugunst for økologisk landbrug. Merkurs landbrugskunder er ikke eksponeret overfor fjerne eller politisk ustabile eksportmarkeder som f.eks. Rusland. Den indenlandske afsætning har været stærkt stigende de senere år - også i 2020 - og de økologiske afregningspriser er væsentligt højere end de konventionelle. Ændret forbrugeradfærd i retning af vegetabiliske fødevarer og drikke kan dog i frem-

tiden presse efterspørgslen på mælk og kød, hvilket kan presse indtjeningen for kvægbrug. Klimakrisen udfordrer landbruget generelt, og vores økologiske landbrug kan også blive ramt. Danmark har sat høje mål for reduktionen i udledningen af drivhusgasser, og det vil formentligt føre til afgifter på udledning af drivhusgasser, hvilket vil ramme specielt den animalske produktion, der kan blive presset på deres indtjening. Andelskassen har stor fokus på omstillingsrisiko. Biodiversitetskrisen vil formentlig føre til afgifter på sprøjtegifte eller andre former for regulering heraf. Merkurs portefølje af landbrug vil ikke blive ramt af sådanne afgifter. Vi må i fremtiden forvente flere år med tørke eller høje mængder af nedbør – dette vil kræve store omlægninger i landbruget, og forøger risikoen i andelskassens portefølje af landbrug.

- Vedvarende energi kan få forringede afregnings- eller støttevilkår, men generelt er afhængigheden af støtteordninger faldende,

navnlig på sol- og vindenergi, hvor anlæg i stigende grad opføres uden eller med meget begrænsede støtteelementer. Danmarks målsætning om en 70 % reduktion i CO₂-udledningen inden 2030 vil understøtte sektoren, og reducere risikoen for ændrede støtteordninger.

- Skoler og institutioner kan få forringede betingelser fra det offentlige side, f.eks. i forbindelse med offentlige besparelser. Historisk har vi set sådanne forringelser bl.a. ved at kommunerne forsøger at begrænse udgifterne til anbringelse af børn og unge på socialpædagogiske opholdssteder og andre institutioner. Vi har derfor fokus på opfølgning i forhold til, at skolerne og institutionerne får tilpasset deres budgetter i tide. Aktuelt er der gode vilkår for skoler og institutioner, ligesom interessen fra forældresiden er høj. Merkur følger lovgivningen tæt, så vi i god tid kan agere i forhold til mulige ændringer i rammevilkårene for vores kunder. I forbindelse med covid-19 nedlukningen af skolerne, har vi set et stærkt

engagement fra myndighederne i forhold til at støtte sektoren med nødvendige hjælpepakker.

- Privatkunder kan blive presset, hvis covid-19 giver en langvarig nedlukning, der sætter sig i realøkonomien, og fører til stigende arbejdsløshed og faldende ejendomspriser. Merkurs udlån til privatkunder er for hovedparten sikret ved pant i fast ejendom.

Finansielle risici

Andelskassen har ikke usædvanlige finansielle risici og foretager ikke spekulationsvirksomhed. Der henvises derudover til regnskabet note 38 om risikostyring.

Søjle III rapportering, solvensbehov og selskabsledelse

Andelskassens såkaldte ”Søjle III Rapport” (risikooplysninger) i.h.t. CRR-forordningen kan findes på hjemmesiden www.merkur.dk/årsrapporter. Heri findes også oplysninger om solvensbehov og selskabsledelse.

Ledelsespåtegning

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2020 for Merkur Andelskasse.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af andelskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2020 samt af resultatet af andelskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2020.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i andelskassens aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og andelskassens finansielle stilling samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som andelskassen står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 15. marts 2021

Direktion:

Charlotte Skovgaard

Alex Andersen

Bestyrelse:

Henrik Tølløse (formand)

Anneke Stubsgaard (næstformand)

Bernhard Franz Schmitz

Cornelis Anthonie Kuypers

Hilde Kjelsberg

Jakob Brochmann Laursen

Henrik Kronel

Jesper Kromann

Silja Nyboe Andersen

Der afholdes ordinær generalforsamling den 10. april 2021. Generalforsamlingen afholdes digitalt.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til andelshaverne i Merkur Andelskasse

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af andelskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2020 samt af resultatet af andelskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2020 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Merkur Andelskasses årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2020 omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, noter og anvendt regnskabspraksis ("regnskab").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af andelskassen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's Etiske regler.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for Merkur Andelskasse 2. april 2016 for regnskabsåret 2017. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på fire år frem til og med regnskabsåret 2020.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2020. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centralt forhold ved revisionen

Nedskrivninger på udlån

Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger.

Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen i overensstemmelse med bestemmelserne i IFRS 9 som indarbejdet i Regnskabsbekendtgørelsen. Der henvises til den detaljerede beskrivelse heraf i afsnittet "Anvendt regnskabspraksis".

Som følge af covid-19 situationen har ledelsen foretaget et betydelig tillæg til nedskrivningerne i form af et regnskabsmæssigt skøn ("ledelsesmæssigt skøn"). Konsekvenserne af covid-19 for andelskassens kunder er i væsentligt omfang uafklarede, hvorfor der er en forøget skønsmæssig usikkerhed om opgørelsen af nedskrivningsbehovet.

Nedskrivninger på udlån er et centralt fokusområde, fordi ledelsen udøver væsentlige skøn på et område, der i sin natur er komplekst og subjektivt. Skøn udøves både i forhold til, om der skal foretages nedskrivninger på udlån og i forhold til størrelsen af nedskrivninger på udlån.

Følgende områder er centrale for opgørelse af nedskrivninger på udlån:

- Fastlæggelse af kreditklassifikation ved første indregning og efterfølgende.
- De modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder ledelsens fastlæggelse af modelvariable tilpasset andelskassens udlånsportefølje.
- Andelskassens forretningsgange for at sikre fuldstændigheden i registrering af udlån, der er kreditforringede (stadie 3) eller med betydelig stigning i kreditrisikoen (stadie 2).
- Væsentligste forudsætninger og skøn anvendt af ledelsen i nedskrivningsberegningerne, herunder principper for vurdering af forskellige udfald af kundens økonomiske situation (scenarier) samt for vurdering af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, som indgår i nedskrivningsberegningerne.
- Ledelsens vurdering af forventede kredittab pr. statusdagen som følge af mulige ændringer af forhold, og som ikke indgår i de modelberegne eller individuelt vurderede nedskrivninger, herunder især konsekvenserne for andelskassens kunder af covid-19 situationen.

Der henvises til årsregnskabet note 14, note 17-18, afsnittet "Kreditrisici" i note 38 "Risikofaktorer og risikostyring" samt afsnittet "Regnskabsmæssige skøn" i afsnittet "Anvendt regnskabspraksis", hvor forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån er beskrevet.

Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen

Vi gennemgik og vurderede de nedskrivninger, som er indregnet i resultatopgørelsen i 2020 og i balancen pr. 31. december 2020.

Gennemgangen omfattede en vurdering af den anvendte nedskrivningsmodel udarbejdet af datacentralen BEC, herunder ansvarsfordeling mellem BEC og andelskassen. BEC's uafhængige revisor har forsynet modellen med en erklæring med høj grad af sikkerhed om, hvorvidt beskrivelserne ligger inden for fortolkningsmulighederne af principperne for nedskrivning i henhold til IFRS 9, samt hvorvidt modellen beregner i overensstemmelse med modelbeskrivelserne. Vi vurderede, om der i anvendelsen af modellen var taget højde for bemærkninger i erklæringen.

Vi vurderede og testede andelskassens opgørelse af modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder vurderede vi ledelsens fastlæggelse og tilpasning af modelvariable til egne forhold.

Gennemgangen og vurderingen omfattede endvidere andelskassens validering af de metoder, som anvendes for opgørelse af forventede kredittab, samt de tilrettelagte forretningsgange, der er etableret for at sikre, at kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån identificeres og registreres rettidigt.

Vi vurderede og testede de af andelskassen anvendte principper for fastlæggelse af nedskrivningsscenarier samt for måling af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, der indgår i nedskrivningsberegninger på kreditforringede udlån og udlån med betydelige svaghestegn.

For en stikprøve af kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån testede vi nedskrivningsberegningerne og anvendte data til underliggende dokumentation.

For en stikprøve af øvrige udlån foretog vi vores egen vurdering af stadie og kreditklassifikation. Dette omfattede en stikprøve målrettet større udlån samt udlån inden for segmenter med generelt forøgede risici herunder segmenter, der er særligt ramt af covid-19 situationen.

Vi gennemgik og udfordrede de væsentlige forudsætninger, som ligger til grund for det ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab, der ikke indgår i de modelberegne eller individuelt vurderede nedskrivninger ud fra vores kendskab til porteføljen, brancher og de aktuelle konjunkturer. Vi havde herunder særlig fokus på andelskassens opgørelse af de ledelsesmæssige skøn til afdækning af forventede kredittab som følge af covid-19 situationen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere andelskassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere andelskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinfor-

mationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugere træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og oprettholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af andelskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om andelskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er

opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at andelskassen ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Herning, den 15. marts 2021

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 3377 1231

Benny Voss

statsautoriseret revisor

mne15009

Heidi Brander

statsautoriseret revisor

mne33253

Regnskab og noter

Resultat- og totalindkomstopgørelse for 2020

1.000 KR	2020	2019	NOTE
Renteindtægter	89.104	92.076	3
Negative renteindtægter	-10.776	-10.648	4
Renteudgifter	-3.194	-3.782	5
Negative renteudgifter	8.245	4.646	6
Netto renteindtægter	83.379	82.292	
Udbytte af aktier m.v.	65	388	
Gebyrer og provisionsindtægter	72.764	67.948	7
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-9.654	-8.470	8
Netto rente- og gebyrindtægter	146.554	142.158	
Kursreguleringer	-672	991	9
Andre driftsindtægter	80	252	
Udgifter til personale og administration	-130.438	-118.671	10
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-3.702	-1.781	12
Andre driftsudgifter	-52	-52	13
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-25.735	-11.325	14
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	259	-822	
Resultat før skat	-13.706	10.750	
Skat	3.279	-1.690	15
Årets resultat	-10.427	9.060	
Forslag til resultatdisponering			
Overført til næste år	-10.427	9.060	
Totalindkomstopgørelse			
Årets resultat	-10.427	9.060	
Anden totalindkomst:			
Valutakursregulering andele i EUR	116	-10	
Anden totalindkomst efter skat	116	-10	
Årets totalindkomst	-10.311	9.050	

Balance

AKTIVER (1.000 KR)	2020	2019	NOTE
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	79.500	79.688	
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	2.060.743	1.570.752	16
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	1.642.671	1.667.873	17-18
Obligationer til dagsværdi	226.770	227.735	19
Aktier m.v.	42.939	37.259	20
Kapitalandele i associerede virksomheder	1.878	2.164	21
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	1.028	989	22
Aktiver tilknyttet puljeordninger	454	0	23
Immaterielle aktiver	564	0	24
Grunde og bygninger			
Grunde og bygninger (domicilejendom)	10.579	10.879	
Domicilejendomme, leasede*	5.168	0	
Grunde og bygninger i alt	15.747	10.879	25
Øvrige materielle aktiver	2.386	2.155	26
Aktuelle skatteaktiver	436	422	15
Udsudte skatteaktiver	13.189	9.910	15
Aktiver i midlertidig besiddelse	0	7.575	27
Andre aktiver	61.483	84.002	28
Periodeafgrænsningsposter	3.222	2.662	
AKTIVER I ALT	4.153.010	3.704.065	

* Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for tidligere perioder vedr. implementeringen af IFRS 16

Balance (fortsat)

PASSIVER [1.000 KR]	2020	2019	NOTE
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	118.771	86.883	29
Indlån og anden gæld	3.526.874	3.160.409	30
Indlån i puljeordninger	453	0	
Udstedte obligationer	24.768	0	31
Aktuel skatteforpligtelse	0	0	15
Andre passiver	45.700	34.161	32
GÆLD I ALT	3.716.566	3.281.453	
Hensættelse til pensioner og lignende forpligtelser	285	303	
Hensættelser til tab på garantier	6.087	8.785	
HENSATTE FORPLIGTELSE I ALT	6.372	9.088	33
Efterstillede kapitalindskud	40.496	48.472	
EFTERSTILLEDE KAPITALINDSKUD	40.496	48.472	34
EGENKAPITAL			
Andelskapital	219.658	199.606	
Overkurs ved emission	130.496	115.597	
Andre reserver	4.708	4.708	
Overført overskud eller underskud	34.714	45.141	
EGENKAPITAL I ALT	389.576	365.052	
PASSIVER I ALT	4.153.010	3.704.065	
IKKE-BALANCEFØRTE POSTER			
Garantier	688.263	637.363	35
IKKE-BALANCEFØRTE POSTER I ALT	688.263	637.363	

Egenkapitaloppgørelse for 2020

1.000 KR	2020	2019
Andelskapital:		
Andelskapital primo	199.606	174.608
Ny indbetalt andelskapital	20.052	24.998
I alt	219.658	199.606
Værdien af en andel ved årets slutning:	1.728,80	1.788,70
Overkurs ved emission:		
Overkurs ved emission, primo	115.597	96.131
Overkurs ved nyttegning	14.783	19.476
Anden totalindkomst	116	-10
I alt	130.496	115.597
Andre reserver:		
Andre reserver, primo	4.708	4.708
I alt	4.708	4.708
Overført overskud:		
Overført overskud, primo	45.141	36.081
Årets resultat	-10.427	9.060
I alt	34.714	45.141
specifikation:		
Overført overskud, primo	45.141	36.081
Årets resultat	-10.427	9.060
Anden totalindkomst	116	-10
Samlet totalindkomst	-10.311	9.050
Anden totalindkomst ovf. til overkurs ved emission	-116	10
Anden totalindkomst, opskrivningshenlæggelse	0	0
Årets resultat	-10.427	9.060
I alt	34.714	45.141

Egenkapitalopgørelse for 2020 [fortsat]

1.000 KR	2020	2019
Egenkapitalen ved årets slutning sammensætter sig således:		
Andelskapital	219.658	199.606
Overkurs ved emission	130.496	115.597
Andre reserver	4.708	4.708
Overført overskud	34.714	45.141
I alt	389.576	365.052
Andre oplysninger om reserverne:		
Frie reserver (tidligere A-kapital)		
Saldo ved årets begyndelse	19.305	18.715
Forholdsmæssig andel af årets resultat	-801	590
Frie reserver i alt	18.504	19.305
Andel af andre reserver	2.353	2.353
I alt	20.857	21.658
Kursreguleringsfond (tidligere B-kapital)		
Saldo ved årets begyndelse	25.836	17.366
Forholdsmæssig andel af årets resultat	-9.626	8.471
Kursreguleringsfond i alt	16.210	25.836
Andel af andre reserver	2.355	2.355
I alt	18.565	28.191

Noteoversigt

NOTE 1. Anvendt regnskabspraksis	59
NOTE 2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerhed	64
NOTE 3. Renteindtægter	66
NOTE 4. Negative renteindtægter	66
NOTE 5. Renteudgifter	66
NOTE 6. Negative renteudgifter	66
NOTE 7. Gebyrer og provisionsindtægter	66
NOTE 8. Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	67
NOTE 9. Kursreguleringer	67
NOTE 10. Udgifter til personale og administration	67
NOTE 11. Øvrige administrationsudgifter	69
NOTE 12. Afskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	69
NOTE 13. Andre driftsudgifter	69
NOTE 14. Nedskrivninger og hensættelser	70
NOTE 15. Skat	72
NOTE 16. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	72
NOTE 17. Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	73
NOTE 18. Udlån og garantidebitorer (fordelt på sektor og brancher)	73
NOTE 19. Obligationer til dagsværdi	74
NOTE 20. Aktier og andre kapitalandele	74
NOTE 21. Kapitalandele i associerede virksomheder	75
NOTE 22. Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	75
NOTE 23. Aktiver i puljeordninger	76
NOTE 24. Immaterielle aktiver	76
NOTE 25. Grunde og bygninger	76
NOTE 26. Øvrige materielle aktiver	77
NOTE 27. Aktiver i midlertidig besiddelse	77
NOTE 28. Andre aktiver	77
NOTE 29. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	78
NOTE 30. Indlån og anden gæld	78
NOTE 31. Udstedte obligationer	78
NOTE 32. Andre passiver	79
NOTE 33. Hensatte forpligtelser	79
NOTE 34. Efterstillede kapitalindskud	79
NOTE 35. Eventualforpligtelser	80
NOTE 36. Kapital	80
NOTE 37. Kapitalprocent	81
NOTE 38. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici	81
NOTE 39. Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret	86
NOTE 40. Hoved- og nøgletal	87

NOTE 1. Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmægler selskaber.

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og afrundes til nærmeste 1.000 kr.

Ændring anvendt regnskabspraksis

Ændret regnskabsmæssig for behandling af husleje i lejede ejendomme (IFRS16)

Regnskabspraksis er fra 1.1.2020 ændret som følge af implementeringen af IFRS16. IFRS16 er en regnskabsstandard, som introducerer nye leasingregler, men som også påvirker den regnskabsmæssige behandling af lejemål. Alle leasingkontrakter (undtagen leasede aktiver af lav værdi) skal indregnes hos leasingtager i form af et leasingaktiv, der præsenterer værdien af brugsretten. Leasingaktiv og leasingforpligtelse indregnes fra det tidspunkt, hvor andelskassen opnår brugsret til aktivet. Ved første indregning måles aktivet til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger. Samtidig indregnes nutidsværdien (ved anvendelse af den interne rente) af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse.

For lejeaftaler af andelskassens lejemål i Aarhus og København har andelskassen vurderet, at den forventede lejeperiode udgør den uopsigelige lejeperiode i henhold til lejeaftalerne samt en forlængelsesoption på de aftaler, der har kort opsigelighed, således at lejeperioden for ikke opsagte lejemål udgør mindst 4 år. Effekten af denne ændring af regnskabspraksis er en forøgelse af værdien af ejendomme med 6,9 mio. kr. Øvrige forpligtelser forøges tilsvarende med 6,9 mio. kr. Ændringen af praksis får minimal effekt på resultatopgørelsen og egenkapitalen.

Øvrige principper for anvendt regnskabspraksis er uændrede i forhold til 2019

Kapitalmæssig indfasning

Kapitalkravsforordningen (CRR) indeholder en 5-årig indfasning af virkningen af de initiale IFRS 9-nedskrivninger pr. 01.01.2018 på kapitalgrundlaget. Indfasningen gælder tilsvarende for pengeinstitutter, der opererer under IFRS-9 forenelige nedskrivningsregler. Merkur har besluttet at benytte overgangsordningen og indregner derfor kun 30% af effekten af de IFRS9-forenelige regnskabsregler ved opgørelsen af kapitalgrundlaget i 2020. Indregningen stiger til 50% i 2021. Den fulde virkning af IFRS 9 på kapitalgrundlaget, såfremt overgangsordning ikke var benyttet, svarer til 12,1 mio.kr., hvilket ville reducere kapitalprocenten med 0,6 procentpoint. Virkningen af IFRS 9 på kapitalgrundlaget er fuldt indfaset ultimo 2022. Andelskassen har valgt kun at implementere den statiske model.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde andelskassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når andelskassen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå andelskassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages der hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflæg-

ges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes eventuelle værdistigninger på domicilejendomme direkte på egenkapitalen.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. På balancedagen anvendes balancedagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og betalingsdagens, henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

RESULTATOPGØRELSEN

Renter, gebyrer og provisioner m.v.

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører.

Renteindtægter indeholder tillige renteindtægter på finansielle leasingaftaler.

Renteindtægter hidrørende fra lån i stadie 3, der er nedskrevet, er efter reglerne flyttet fra renteindtægter til nedskrivninger.

Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente for et udlån, indregnes som en del af den amortiserede kostpris og dermed som en integreret del af udlånet under renteindtægter.

Stiftelsesprovision og dokumentgebyrer er eksempler som periodiseres over løbetiden.

Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Kursreguleringer

Kursreguleringer består af realiserede og urealiserede kursreguleringer på værdipapirer, primært obligationer, og aktier. Herudover indeholder kursreguleringer valutakursreguleringer samt eventuelle værdireguleringer på investeringsejendomme.

Afkast af puljeaktiver og –indsud præ-senteres samlet under kursreguleringer idet disse afkast tilhører puljekunderne.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter i forhold til andelskassens hovedaktivitet.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn samt sociale omkostninger og pensioner. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Der afsættes beløb til dækning af særlige personaleforpligtelser.

Andelskassen har indgået aftale om en pensionsordning med hovedparten af medarbejderne. Der indbetales faste bidrag til pensionskonti i andelskassen eller til en pensionskasse. Andelskassen har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag, og der består ikke pensionsforpligtelser udover det nævnte.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter omfatter udgifter af sekundær karakter i forhold til andelskassens hovedaktivitet.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v. omfatter tab og forventede nedskrivninger på udlån, tab og hensættelser på garantier samt tab og nedskrivninger vedrørende eventuelle overtagne aktiver.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Aktuelle skatteforpligtelser, henholdsvis tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt a conto skat.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver.

BALANCEN

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindsud i centralbanker. Første indregning sker til dagsværdi med tillæg af transaktionsomkostninger og fradrag af stiftelsesprovisioner m.v., og efterfølgende måling sker til amortiseret kostpris.

Udlån

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager samt leasingaftaler hvor udbetalingen sker direkte som betaling af aktivet ved leverandøren.

Udlån måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi med fradrag af stiftelsesprovision m.v., og nedskrivninger til imødegåelse af forventede, men endnu ikke realiserede tab.

Model for nedskrivning for forventede kredittab

Med IFRS 9-forenelige nedskrivningsregler nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris, og der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og finansielle garantier. Nedskrivningsreglerne er baseret på en forventningsbaseret model.

For finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris indregnes nedskrivningerne for forventede kredittab i resultatopgørelsen og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og finansielle garantier indregnes som en forpligtelse.

De forventningsbaserede nedskrivningsregler indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives det finansielle aktiv med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres instrumentet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Det forventede tab er beregnet som en funktion af sandsynligheden for misligholdelse (PD – probability of default), eksponeringsværdi ved misligholdelse (EAD – exposure at default) og forventet tab ved misligholdelse (LGD – loss given default), hvor der er indarbejdet fremadskuende informationer, der repræsenterer ledelsens forventninger til den fremtidige udvikling.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på andelskassens ratingmodeller, der er udviklet af andelskassens dataleverandør, BEC, i samarbejde med Lokale Pengeinstitutter (LOPI), og andelskassens interne økonomi- og kreditstyring. Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsendregning ved en nedjustering af debitor på 2 ratingklasser (modelberegnet skala fra god til værst 1:11).

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. Merkur betragter kreditrisikoen som lav, når andelskassens interne rating af kunden svarer til 2a efter Finanstilsynet skala eller bedre, dog vil et overtræk i over 30 dage på en kunde med en intern rating på 2a, medføre en betydelig forøget kreditrisiko. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og tilgodehavender, der opfylder ratingkriteriet, tillige danske stats- og realkreditobligationer samt tilgodehavender hos danske kreditinstitutter. Nye kunder indplaceres altid i stadie 1, hvis de ikke er kreditforringede.

En eksponering defineres som værende kreditforringet samt misligholdt, såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter
- Når andelskassen yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder eller
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion

Dog gælder det, at finansielle aktiver, hvor kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder, eller hvor andelskassen har ydet lempeligere vilkår på grund af kundens økonomiske vanskeligheder, fastholdes i stadie 2, såfremt der ikke forventes tab i det mest sandsynlige scenarie.

Den definition af kreditforringet, som andelskassen anvender ved målingen af det forventede kredittab og ved overgang til stadie 3, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål. Dette indebærer, at en eksponering, som anses for at være kreditforringet, altid placeres i stadie 3.

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de svageste eksponeringer i stadie 2, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne foretages ved en manuel, individuel ekspertvurdering i en såkaldt tabsrisikoopgørelse baseret på tre scenarier (basis-scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en model, som tager udgangspunkt i andelskassens inddeling af kunderne i forskellige ratingklasser og en vurdering af risikoen for de enkelte ratingklasser. Beregningen sker i et setup, som udvikles og vedligeholdes på andelskassens datacentral, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af brancheforeningen LOPI, og som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden. Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske va-

riable. Regressionsmodellerne fodres her efter med estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne konvergerer mod et normalt niveau i år 10. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en række justeringsfaktorer, der multipliceres på datacentralens "rå" estimater, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

Modelusikkerhed og ledelsesmæssige skøn

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med usikkerhed som følge af at modellen ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for modellerne, har det været nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. Vurderingen af effekten for den langsigtede sandsynlighed for misligholdelse på kunder og segmenter ved henholdsvis forbedret og forværret udfald af makroøkonomiske scenarier, er ligeledes forbundet med skøn.

Ændringer i nedskrivninger reguleres i resultatopgørelsen under posten "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v."

Forventningerne til den fremtidige økonomiske udvikling blev med ét ændret som følge af udbruddet af coronavirussen i starten af 2020 og den efterfølgende nedlukning af flere lande i EU og store dele af det danske samfund ad flere

omgange. Og forventningerne til fremtiden er fortsat forbundet med stor usikkerhed på baggrund af de konsekvenser, smittespredningen har ført med sig.

Modsat rettede værktøjer, med begrænsninger for det danske erhvervsliv på den ene side og samfundsunderstøttende hjælpepakker på den anden side har blandt andet medført, at vi indtil videre kun i begrænset omfang har oplevet øgede nedskrivninger og tab som følge af krisen.

De økonomiske modeller, som ellers plejer at stå for en stor del af vores nedskrivninger, har på baggrund af krisen og hjælpepakkerne været særligt udfordret i 2020. Modellerne tager ikke i tilstrækkeligt omfang højde for den usædvanlige konjunktursituation, idet nedskrivningerne i væsentlig grad bør afspejle konjunktursituationen og derfor er der behov for et væsentligt ledelsesmæssigt skøn.

Vi tager udgangspunkt i modellerne fra BEC og med data pr. 31/12-2020. I udgangspunktet har modellerne beregnet de statistiske nedskrivninger for hver enkelt branche fordelt på henholdsvis stadie 1, 2, 2svag, og stadie 3, men som ovenfor nævnt, tager modellerne ikke i tilstrækkeligt omfang højde for den aktuelle konjunktursituation. På baggrund heraf, har vi vurderet, at der er behov for tillæg til alle brancher og privatkunder uanset stadie.

For hovedparten af brancherne er nedskrivningerne i stadie 1 øget med 10%, stadie 2 med 20%, stadie 2svag med 40% og stadie 3 med 10%. Tillæggene øges således i takt med at kreditboniteten forringes med undtagelse af stadie 3, der i forvejen er individuelt vurderet.

Vi har gennemgået alle brancher for at vurdere om der er specielle forhold som adskiller sig og derfor kræver yderligere skønsmæssigt tillæg. De brancher hvor vi ser en forøget risiko er: Handel, Restauration og Hoteller, udlejning af fast ejendom, Kultur og Fritid samt Undervisning.

Vi har også øget tillægget for Private, idet arbejdsløshed og skilsmisser kan blive konsekvensen af ovennævnte erhvervs vanskeligheder.

Praksis for tabsafskrivning af finansielle aktiver i balancen

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, tabsafskrives helt eller delvist fra balancen, hvis andelskassen ikke længere har en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af det udestående beløb. Indregningen ophører på baggrund af en konkret, individuel vurdering af de enkelte eksponeringer. For privat- og erhvervs-kunder vil andelskassen typisk tabsafskrive, når de stillede sikkerheder er realiseret og restfordringen er uerholdelig. Når et finansielt aktiv tabsafskrives helt eller delvist fra balancen, udgår nedskrivningen på det finansielle aktiv samtidig i opgørelsen af de akkumulerede nedskrivninger, jf. note 14.

Andelskassen fortsætter inddrivelsesbestrebelse efter, at aktiverne er tabsafskrevet, hvor tiltagene afhænger af den konkrete situation. Andelskassen søger som udgangspunkt at indgå en frivillig aftale med kunden, herunder genforhandling af vilkår eller rekonstruktion af en virksomhed, således inkasso eller konkursbegæring først bringes i anvendelse, når andre tiltag er afprøvet.

Obligationer

Obligationer, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Unoterede obligationer er optaget til dagsværdi opgjort med udgangspunkt i, hvad transaktionsprisen ville være ved handel mellem uafhængige parter.

Aktier m.v.

Aktier måles til dagsværdi fastsat ud fra lukkekursen på balancedagen.

Ved unoterede aktier i selskaber, som andelskassen ejer i fællesskab med en række andre pengeinstitutter, og hvor der sker løbende omfordeling af aktierne, anses omfordeling for at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes derfor som omfordelingskursen.

Dagsværdien for andre unoterede eller illikvide aktier tager hvor muligt udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende eller alternativt kapitalberegninger.

Unoterede kapitalandele, hvor det ikke er muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

Puljer

Aktiver tilknyttet puljeordninger er i regnskabet i målt til dagsværdi og præsenteres i separate balanceposter.

Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden), hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi.

I resultatopgørelsen indregnes andelskassens andel af virksomhedernes resultat efter skat.

Merkur har kapitalandele på 25% og derover i to virksomheder. Disse benævnes i regnskabet som associerede virksomheder.

Merkur har kapitalandele i Merkur Udviklingslån svarende til 9,0%. Merkur Udviklingslån A/S har indgået en aftale med Merkur Andelskasse om administration af selskabet.

Kapitalandelene er opført i regnskabet under posten Kapitalandele i tilknyttede virksomheder.

Immaterielle anlægsaktiver

IT-udviklingsomkostninger på strategiske projekter, hvor vi forventer en fremtidig indtjening som overstiger omkostningerne, indregnes til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Afskrivninger foretages lineært over den forventede brugstid på maks. 4 år.

Øvrige internt oparbejdede immaterielle aktiver udgiftsføres i anskaffelsesåret, idet betingelserne for aktivering ikke anses for opfyldt.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles ved første indregning til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte knyttet til anskaffelsen samt omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Domicilejendomme

Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Eksterne eksperter er periodisk involveret i målingen af domicilejendommen. Væsentlige stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi indregnes under opskrivningshenlæggelser under egenkapitalen. Væsentlige fald i værdien indregnes i resultatopgørelsen, medmindre der er tale om tilbageførsel af tidligere foretagne opskrivninger. Afskrivninger foretages på baggrund af den opskrevne værdi. Domicilejendomme afskrives over en periode på 50 år.

Domicilejendomme, leasede

Andelskassen har indgået to aftaler om leasing af ejendomme. Leasingaftalerne indregnes i balancen som et aktiv, der repræsenterer brugsretten til aktivet, under "Domicilejendomme, leasede" med en tilhørende leasingforpligtelse under regnskabsposten "Andre passiver". Leasede

ejendomme måles ved første indregning til kostpris, hvilket svarer til nutidsværdien af de fremtidige leasingbetalinger. Andelskassen har ved vurdering af den forventede leasingperiode identificeret den uopsigelige leasingperiode i den enkelte leasingaftale tillagt perioder omfattet af en forlængelsesoption, som ledelsen med rimelig sandsynlighed forventer at udnytte. For Andelskassens leasede ejendomme har ledelsen vurderet, at den forventede leasingperiode udgør den uopsigelige leasingperiode i aftalerne samt en forlængelsesoption på leasingaftaler med kort uopsigelighed, således at leasingperioden for de enkelte ejendomme sædvanligvis udgør mindst 4 år. Ved tilbagediskontering af leasingbetalingerne til nutidsværdi har vi anvendt en gennemsnitlig alternativ lånerente på 4 pct. p.a. Efterfølgende måles de leasede domicilejendomme til kostpris fratrukket akkumulerede af- og nedskrivninger. Leasingaktivet afskrives over leasingaktivets forventede brugstid. Af- og nedskrivninger indregnes i resultatopgørelsen.

Øvrige materielle aktiver

Øvrige materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af de øvrige aktivers forventede brugstider:

IT-udstyr og maskiner	3 år
Inventar	3 år
Indretning af lejede lokaler	5 år
Klimaanlæg	10 år
Vindmøller	10 - 25 år

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver overtaget i forbindelse med nødlidende eksponeringer. Aktiverne måles til det laveste beløb af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg.

Aktiverne er kun midlertidigt i andelskassens besiddelse. Aktiver og dertil knyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke hører under andre aktiv poster.

Posten omfatter deposita til lejede lokaler, depositum ved IT-leverandør BEC, aktiver tilknyttet puljeordninger samt andre tilgodehavender, der først forfalder efter regnskabsårets afslutning herunder tilgodehavende renter.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi, og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Indlån i puljeordninger

Indlån placeret i puljeordninger måles til dagsværdi.

Udstedte obligationer til amortiseret kostpris

Udstedte obligationer til amortiseret kostpris omfatter Senior Non-Preferred obli-

gationer også kaldet ikke foranstillet seniorgæld. De udstedte obligationer måles ved første indregning til dagsværdi, og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Omkostninger, som er direkte forbundet med udstedelsen, fradrages i den initiale dagsværdi og amortiseres ud over restløbetid (ledelsens bedste skøn over løbetid) ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Andre passiver

Andre passiver omfatter øvrige passiver, der ikke hører hjemme under andre passivposter.

Posten omfatter udgifter, der først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser og garantier, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på andelskassens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris

Eventualforpligtelser

Eventualforpligtelser består af andelskassens afgivne garantier. Garantierne bliver løbende gennemgået og vurderet for at afdække, om der er objektiv indikation på, at der er sket kreditforringelse.

Hensættelser på garantier indgår under hensatte forpligtelser i balancen.

NOTE 2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerhed

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske. Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå, ligesom andre vil kunne komme frem til andre skøn. De områder, som indebærer en højere grad af vurdering eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er angivet nedenfor.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet foretager ledelsen en række regnskabsmæssige vurderinger, der danner grund-

lag for præsentation, indregning og måling af andelskassens aktiver og forpligtelser. Årsregnskabet er aflagt efter princip om fortsat drift ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter. De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med indregning og måling af disse aktiver og forpligtelser, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten for 2020, er:

- Måling af udlån
- Måling af domicilejendomme
- Måling af udskudte skatteaktiver
- Institutspecifikke forhold

Måling af udlån

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med regnskabspraksis og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsafleggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. Ændringer kan forekomme ved en ændring i praksis fra myndighedernes side, modelmæssige fejl fra dataleverandør, såvel som ændrede principper fra ledelsen – f.eks. hvis tidshorizonten ændres.

Ledelsen har vurderet at nedskrivningsmodellen ikke kan fange de potentielle påvirkninger som følger af corona, hjælpepakker mv. Vi har skønnet og hensat 12,5 mio. kr til afdækning af potentielle fremtidige tab relateret til coronapandemien.

Ledelsens har endvidere specifikt vurderet, at der er modelmæssige usikkerheder med hensyn til de sandsynligheder de enkelte eksponeringer medregnes til i modellen. Der er som følge heraf samlet nedskrevet yderligere 0,3 mio. kr. end modelberegningens forudsigelser.

Scenarierne, som benyttes i forbindelse med beregningen af sikkerheder og dermed nedskrivninger på finansielle aktiver er underlagt mange forudsætninger fra konjunktur, lovgivning samt naturforhold mv. Andelskassen har foretaget en bevidst skævvridning mod det værre, da det er ledelsens vurdering at sikkerheder nemmere mister værdi end forøger værdi, dog afhængigt af aktivtypen.

Den makroøkonomiske segmenteringsmodel er i udgangspunktet beregnet på baggrund af tabsdata for hele pengeinstitutsektoren. Andelskassen har derfor vurderet, om modelestimerne skal tilpasses kreditrisikoen for egen udlånsportefølje. Andelskassen har vurderet, at modellens estimater passer på vores egne forhold.

Modellens estimater danner baggrund for beregningen af de makroøkonomiske påvirkninger af nedskrivninger. For hver gruppe af udlån og tilgodehavender fremkommer et estimat, som udtrykker den procentuelle værdiforringelse, som knytter sig til en given gruppe af udlån og tilgodehavender på balancedagen, dette skøn beløber sig til 0,5 mio. kr.

Måling af domicilejendomme

Domicilejendomme, der består af tre Domicilejendomme, der består af tre ejerlejligheder i Aalborg, som anvendes til bankdrift, måles efter første indregning til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Værdien er opført med fradrag af afskrivninger.

Måling af udskudte skatteaktiver

Udskudte skatteaktiver indregnes for alle uudnyttede skattemæssige underskud, i den udstrækning det anses for sandsynligt, at der inden for en overskuelig år-

række realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes. Vores fremskrevne budgetter underbygger, at vi kan udnytte skatteaktivet indenfor 4-5 år. Der er naturligvis et stort element af usikkerhed når vi skal se så langt ud i fremtiden, ikke mindst i lyset af de effekter fra corona-pandemien som endnu ikke har materialiseret sig. Vi har pt et udestående med Skattestyrelsen om behandlingen af en mulig skattepligtig gevinst fra 2013 på 3,3 mio. kr. opnået gennem ændrede regnskabsprincipper hos nuværende dataleverandør BEC. Da udfaldet af denne sag er behæftet med stor usikkerhed, har vi valgt ikke at indregne dette skattetilgodehavende.

Institutspecifikke forhold

Målingen af unoterede aktier og enkelte obligationer er i høj grad baseret på observerbare markedsdata. Hertil kommer, at der for en række unoterede aktier ikke har været omsætning heri i en årrække. Illikvide unoterede aktier og obligationer er opgjort til skønnet markedsværdi og er således behæftet med usikkerhed.

1.000 KR	2020	2019
NOTE 3. Renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	20	78
Udlån og andre tilgodehavender	87.550	90.508
Obligationer	1.534	1.489
Øvrige renteindtægter	0	1
I alt	89.104	92.076

Merkur har ikke datterselskaber eller filialer i udlandet. Omsætningen i Danmark kan opgøres til t. dkk 170.193. Merkur har ikke modtaget offentlige tilskud i regnskabsåret. F.s.v. angår renteindtægter fra udlån har andelskassen udover Danmark renteindtægter fra Finland, Tyskland, Sverige og Norge. Indtægterne er ubetydelige i forhold til andelskassens samlede virksomhed.

NOTE 4. Negative renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	10.574	10.412
Obligationer	202	236
I alt	10.776	10.648

NOTE 5. Renteudgifter		
Kreditinstitutter og centralbanker	41	31
Indlån og anden gæld	454	1.141
Efterstillede kapitalindskud	2.386	2.608
Udstedet obligationer, NEP kapital]	31	0
Øvrige renteudgifter, incl leasing husleje	282	2
I alt	3.194	3.782

NOTE 6. Negative renteudgifter		
Indlån og anden gæld	8.245	4.646
I alt	8.245	4.646

NOTE 7. Gebyrer og provisionsindtægter		
Værdipapirhandel og depoter	14.408	9.135
Betalingsformidling	10.506	12.054
Lånesagsgebyrer	5.939	6.065
Garantiprovision	19.432	19.285
Øvrige gebyrer og provisioner	22.479	21.409
I alt	72.764	67.948

1.000 KR	2020	2019
NOTE 8. Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		
Vurderingshonorarer, eksterne vurderingsmænd	815	769
Interbankgebyrer	225	297
Internationale gebyrer, Visa og Mastercard	1.482	1.714
Diverse gebyrer, pensionssystemer m.v.	4.151	2.753
Dankort- og NETS gebyrer	2.236	2.215
Gebyrer Mobile Pay	445	673
Afgivet garantiprovision	300	49
I alt	9.654	8.470
NOTE 9. Kursreguleringer		
Obligationer	-1.626	-1.607
Aktier og kapitalandele	1.119	4.062
Pantebrev	0	-1.365
Valuta	-165	-99
Akiver tilknyttet puljeordninger	-1	0
Indlån i puljeordninger	1	0
I alt	-672	991
NOTE 10. Udgifter til personale og administration		
Lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion:		
Lønninger og vederlag til bestyrelse	1.933	1.974
Lønninger og vederlag til direktion incl. pension	4.021	3.084
I alt	5.954	5.058
Personaleudgifter:		
Lønninger	57.195	50.587
Pensioner	6.201	5.494
Udgifter til social sikring (lønsafgift m.v.)	9.883	9.110
I alt	73.279	65.191
Øvrige administrationsudgifter (note 11)	51.205	48.422
I alt	130.438	118.671

Andelskassen anvender ikke incitamentsaf lønning eller resultatafhængig aflønning i nogen form, hverken for direktion, bestyrelse eller medarbejdere.

1.000 KR	2020	2019
NOTE 10. Udgifter til personale og administration [fortsat]		
Specifikation af lønninger og honorarer til bestyrelse og direktion		
Bestyrelsen:		
Henrik Tølløse, bestyrelsesformand*	407	428
Jacob Brochmann Laursen*	247	364
Anneke Stubsgaard	234	230
Bernhard Schmitz	163	156
Hilde Kjelsberg	165	142
Cornelis Kuypers*, fra 1/4 2020	160	0
Fratrådte bestyrelsesmedlemmer	56	159
Medarbejdervalgte:		
Henrik Kronel	163	154
Jesper Kromann	161	142
Silja Andersen, fra 1/6 2020	109	0
fratrådte medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer	68	199
* =udgør bestyrelsens revisionsudvalg	1.933	1.974
Direktionen:		
Lars Pehrson, Adm. direktør 1/1-30/9		
Fast løn incl. fri telefon og forsikringer	580	791
Variabel løn	0	0
Pension	74	86
Alex B. Andersen, Kredit- og Økonomidirektør		
Fast løn incl. fri telefon og forsikringer	1.191	1.007
Variabel løn	0	0
Pension	148	125
Charlotte Skovgaard, Adm.direktør fra 1/9 2020*		
Fast løn incl. fri telefon, bil og forsikringer	1.912	290
Variabel løn	0	0
Pension	116	29
* medlem af direktionen fra 1/9 2019		
Fratrådt direktør (fratrådt 31/8 2019)	0	756
Samlet løn, pension, telefon og forsikringer direktion	4.021	3.084
Væsentlige risikotagere:		
Fast løn	5.317	4.149
Variabel løn	0	0
Antal medarbejdere med indflydelse på risikoprofilen:	10	6
Antal medarbejdere, omregnet til heltid	101,2	98,5

1.000 KR	2020	2019
NOTE 11. Øvrige administrationsudgifter		
IT-udgifter, BEC	36.059	32.009
Andre IT-udgifter og telefoni	1.464	1.591
Kontorartikler m.v.	1.039	809
Porto	34	74
Rejser m.v.	255	593
Kurser, uddannelse og andre personaleudgifter	2.468	2.948
Husleje m.v.	1.395	3.066
Vedligeholdelse af lokaler og inventar	606	290
Forsikringer	478	460
Faglige kontingenter m.v.	1.120	996
Bladet Pengevirke	271	526
Markedsføring	3.948	3.604
Revision*,advokat- og konsulentomkostninger	2.076	1.448
Andet inkl. momsregulering	-8	8
I alt	51.205	48.422
* Honorar til den generalforsamlingsvalgte revision		
Lovpligtig revision af årsregnskabet	453	802
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	141	107
Skatterådgivning og anden assistance	85	18
Samlet honorar til den generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision	679	927

Honorarer for andre ydelser end lovpligtig revision leveret af PwC består af lovpligtige erklæringer overfor forskellige offentlige myndigheder, afgivelse af GDPR erklæring, skatterådgivning bla. i forbindelse med skattekontrol samt diverse anden rådgivning.

NOTE 12. Afskrivninger på immaterielle og materielle aktiver

Domicilejendom	300	303
Driftsmidler	761	801
Indretning af lejede lokaler	751	677
Leasing	1.723	0
Udviklingsomkostninger	167	0
I alt	3.702	1.781

NOTE 13. Andre driftsudgifter

Bidrag til afviklings-/garantiformuen	52	52
I alt	52	52

1.000 KR	2020	2019
NOTE 14. Nedskrivninger og hensættelser		
Årets samlede tab og nedskrivninger		
Samlede ændringer i nedskrivninger i årets løb	-23.453	-12.026
Årets tab, tidligere nedskrevet	43.321	23.829
Endelig tabt, ikke tidligere nedskrevet	7.330	799
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-474	-435
Omkostninger og værdiregulering, aktiver i midlertidig besiddelse	207	74
Rentekorrektion (renter af nedskrivningskontoen)	-1.196	-916
Årets samlede tab og nedskrivninger	25.735	11.325
Stadie 1: nedskrivning på udlån, garantier og uudnyttede kreditter		
Akkumulerede nedskrivninger 01.01.20	5.756	3.101
Nedskrivninger i perioden	4.494	4.171
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	-3.543	-1.516
Endelig tabt, tidligere nedskrevet	0	0
Akkumulerede nedskrivninger 31.12.20	6.707	5.756
Stadie 2: nedskrivning på udlån, garantier og uudnyttede kreditter		
Akkumulerede nedskrivninger 01.01.20	8.925	11.472
Nedskrivninger i perioden	8.811	475
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	-5.970	-3.022
Endelig tabt, tidligere nedskrevet	0	0
Akkumulerede nedskrivninger 31.12.20	11.765	8.925
Stadie 3: nedskrivning på udlån, garantier og uudnyttede kreditter		
Akkumulerede nedskrivninger 01.01.20	73.063	85.197
Nedskrivninger i perioden	28.394	28.836
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	-12.112	-17.141
Endelig tabt, tidligere nedskrevet	-43.321	-23.829
Akkumulerede nedskrivninger 31.12.20	46.025	73.063

1.000 KR 2020 2019

NOTE 14. Nedskrivninger og hensættelser [fortsat]

		Vandring stadie 1 og 2 åtd		Vandring stadie 2 og 3 åtd		Vandring stadie 1 og 3 åtd	
	Stadie	til 2 fra 1	til 1 fra 2	til 3 fra 2	til 2 fra 3	til 3 fra 1	til 1 fra 3
Total nedskrivning på udlån, garantier og uudnyttede kreditter							
Akkumulerede nedskrivninger 01.01.20						87.744	99.770
Nedskrivninger i perioden						41.699	33.482
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår						-21.625	-21.649
Endelig tabt, tidligere nedskrevet						-43.321	-23.829
Akkumulerede nedskrivninger 31.12.20						64.497	87.744
Akkumuleret nedskrivningsprocent							
I procent af udlån og garantier						2,7	3,7
Årets tab og nedskrivninger i procent af udlån og garantier						1,1	0,5
Rentenulstillede lån og lån med nedsat rente, som følge af låntagers økonomiske problemer						10.793	26.731
I procent af udlån og garantier før nedskrivninger						0,5	1,1
Yderligere oplysninger om udlån, der ikke er fuldt nedskrevne							
Udlån og tilgodehavender med objektiv indikation for kreditforringelse, før nedskrivning						169.128	250.900
Udlån og tilgodehavender med objektiv indikation for kreditforringelse, efter nedskrivning						123.103	177.837

Merkur har ingen finansielle aktiver som var kreditforringede ved første indregning

1.000 KR	2020	2019
NOTE 15. Skat		
Årets aktuelle skat	0	0
Regulering af udskudt skat	3.279	-1.733
Regulering udskudt skat tidligere år	0	117
Regulering af skat tidligere år	0	-74
I alt	3.279	-1.690
Effektiv skatteprocent af årets resultat udgør	23,9	15,7
Regnskabsmæssigt resultat før skat	-13.706	10.750
Beregnet skat heraf ved en skatteprocent på 22	3.015	-2.365
Ændringer i udskudt skat, regulering tidligere år	0	117
Permanente afvigelser	264	631
Regulering af betalt skat tidligere år	0	-73
Skat af årets resultat	3.279	-1.690
Udskudte skatteaktiver		
Øvrige	2.233	2.434
Skattemæssige underskud til fremførsel	10.956	7.476
I alt udskudte skatteaktiver	13.189	9.910
Tilgodehavende skat		
Beregnet skat af årets resultat	0	0
Betalt a'conto skat	370	366
Betalt udbytteskat	10	56
Tilgode udbytteskat vedr tidl år	56	
I alt	436	422
NOTE 16. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		
Fordelt efter restløbetid		
Anfordringstilgodehavender	2.060.743	1.570.252
Over 5 år	0	500
I alt	2.060.743	1.570.752
Fordelt efter art		
Tilgodehavender hos centralbanker	2.006.000	1.542.000
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	54.743	28.752
I alt	2.060.743	1.570.752

1.000 KR	2020	2019
NOTE 17. Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris		
Udlån med adgang til variabel udnyttelse	317.478	395.544
Leasing	3.479	0
Øvrige udlån	1.321.714	1.272.329
Udlån og andre tilgodehavender i alt	1.642.671	1.667.873
Fordelt efter restløbetid		
På anfordring	160.999	204.624
Til og med 3 måneder	79.361	89.432
Over 3 måneder til og med 1 år	102.314	104.232
Over 1 år til og med 5 år	481.725	480.478
Over 5 år	818.272	789.107
I alt	1.642.671	1.667.873

Restløbetid er beregnet ud fra forud fastlagte kriterier, der bl.a. medfører, at kassekreditter uden fast genforhandlingsdato opfattes som anfordringstilgodehavender.

NOTE 18. Udlån og garantidebitorer (fordelt på sektor og brancher)		
Udlån + garantidebitorer i procent ultimo året		
1. Offentlige myndigheder	0,0	0,0
2. Erhverv		
2.1 Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	12,4	10,5
2.2 Industri og råstofindvinding	2,6	2,7
2.3 Energiforsyning	2,8	2,5
2.4 Bygge- og anlæg	0,5	1,3
2.5 Handel	1,0	1,5
2.6 Transport, hoteller og restauranter	0,7	0,6
2.7 Information og kommunikation	0,5	0,7
2.8 Finansiering og forsikring	1,4	1,8
2.9 Fast ejendom	7,1	7,7
2.10 Øvrige erhverv	4,7	12,8
2.10 Skoler, børnehaver og institutioner	14,6	12,2
I alt erhverv	48,3	54,3
3. Private	51,7	45,7
1-3 I alt	100,0	100,0

1.000 KR	2020	2019
NOTE 19. Obligationer til dagsværdi		
Realkreditobligationer	216.231	216.743
Udenlandske obligationer	10.539	10.992
I alt	226.770	227.735
Heraf udløber i næste regnskabsår	110.515	51.401
NOTE 20. Aktier og andre kapitalandele		
Specifikation af beholdningen		
Danske sektorselskaber:		
VP A/S	0	11
Let-P Holding A/S	102	160
Swipp Holding ApS	2	2
Bokis A/S	15	14
PRAS A/S	731	685
DLR Kredit A/S	34.102	32.135
Strategiske samarbejdspartnere:		
Folkesparkassen	327	327
Triodos Bank, Holland	459	461
GLS Gemeinschaftsbank, Tyskland	39	39
Freie Gemeinschaftsbank, Schweiz	28	27
Banca Etica, Italien	790	794
Cultura Sparebank, Norge	912	981
Ekobanken, Sverige	319	302
Sparinvest Holding SE A aktier	604	360
Opendo A/S	3.619	0
Visa Inc C Pref.	16	18
SEFEA - Società Europea Finanza Etica ed Alternativa, Italien	257	258
Sustainability Finance Real Economies SICA	544	611
Shared Interest Society Ltd., England	17	18
Oikocredit, Holland	28	28
SIDI, Frankrig	28	28
I alt	42.939	37.259

1.000 KR 2020 2019

NOTE 21. Kapitalandele i associerede virksomheder

	Ejerandel	Egenkapital		
Plasticueros ApS	37,50%	200.000 EUR		
Samlet anskaffelsespris primo			559	559
Samlet anskaffelsespris ultimo			559	559
Op- og nedskrivninger primo			59	71
Årets resultat			47	-12
Op- og nedskrivninger ultimo			106	59
Bogført værdi ultimo			665	618

Væsentlige vilkår:

Mellemværende (lån i EUR) med selskabet er ydet på andelskassens normale vilkår. Selskabet har som aktivitet at eje et solcelleanlæg i Spanien. Anskaffelsen er sket m.h.p. at reducere Merkurs CO2 belastning.

	Ejerandel	Egenkapital		
Söderhof Vindmølle I/S, Tyskland	25%	1.009.522 EUR		
Samlet anskaffelsespris primo			3.525	3.525
Samlet anskaffelsespris ultimo			3.525	3.525
Op- og nedskrivninger primo			-1.979	-1.503
Årets op- og nedskrivning			-373	-485
Årets resultat			40	9
Op- og nedskrivninger ultimo			-2.312	-1.979
Bogført værdi ultimo			1.213	1.546

Væsentlige vilkår:

Selskabet har som aktivitet at eje en vindmølle i Tyskland. Anskaffelsen er sket i.f.m. indfrielse af et nødlidende engagement, men bibeholdt m.h.p. at reducere Merkurs CO2 belastning.

Bogført værdi ultimo for kapitalandele i associerede virksomheder total **1.878** **2.164**

NOTE 22. Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

	Ejerandel	Egenkapital		
Merkur Udviklingslån	9,0%	11.417.982		
Samlet anskaffelsespris primo			1.000	1.000
Samlet anskaffelsespris ultimo			1.000	1.000
Op- og nedskrivninger primo			-11	94
Årets resultat			39	-105
Op- og nedskrivninger ultimo			28	-11
Bogført værdi ultimo			1.028	989

1.000 KR	2020	2019
NOTE 23. Aktiver i puljeordninger		
Investeringsforeningsandele	59	0
Kontant indestående	395	0
I alt	454	0
NOTE 24. Immaterielle aktiver		
Kostpris primo	0	0
Tilgang i årets løb	731	0
Den samlede kostpris ultimo	731	0
Afskrivninger primo	0	0
Årets afskrivninger	167	0
Afskrivninger ultimo	167	0
Bogført værdi ultimo	564	0
NOTE 25. Grunde og bygninger		
Domicilejendomme		
Omvurderet værdi primo	13.390	13.390
Tilgang i årets løb	0	0
Omvurderet værdi før afskrivninger	13.390	13.390
Afskrivninger primo	2.511	2.208
Årets afskrivninger	300	303
Afskrivninger ultimo	2.811	2.511
Værdi ultimo	10.579	10.879
Domicilejendomme, leasede*		
Tilgang ny regnskabspraksis	6.891	0
Tilgang i årets løb	0	0
Værdi før afskrivninger	6.891	0
Afskrivninger primo	0	0
Årets afskrivninger	1.723	0
Afskrivninger ultimo	1.723	0
Værdi ultimo	5.168	0
* se anvendt regnskabspraksis vedr IFRS16 Leasing		
Ejendomsinteresser i alt	15.747	10.879

1.000 KR	2020	2019
NOTE 26. Øvrige materielle aktiver		
Kostpris primo	15.797	16.171
Tilgang i årets løb	1.266	796
Afgang i årets løb	-44	-1.170
Den samlede kostpris ultimo	17.019	15.797
Afskrivninger primo	13.642	13.334
Årets afskrivninger	1.512	1.478
Afgang, afskrivninger tbf.	-44	-1.170
Afskrivninger ultimo	15.110	13.642
Bogført værdi ultimo	1.909	2.155
ØVRIGE MATERIELLE AKTIVER LEASET BIL		
Kostpris primo	0	0
Tilgang i årets løb	477	0
Den samlede kostpris ultimo	477	0
Afskrivninger primo	0	0
Årets afskrivninger	0	0
Afskrivninger ultimo	0	0
Bogført værdi ultimo	477	0
SAMLET ØVRIGE MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	2.386	2.155
NOTE 27. Aktiver i midlertidig besiddelse		
Ejendomme overtaget ved afvikling af eksponeringer og som søges afhændet	0	7.575
NOTE 28. Andre aktiver		
Diverse tilgodehavender	19.732	15.685
Huslejedepositum samt depositum hos Edb central	40.942	67.403
Tilgodehavende renter	809	914
I alt	61.483	84.002

1.000 KR	2020	2019
NOTE 29. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker		
Fordelt efter restløbetid		
På anfordring	118.177	86.252
Over 5 år	594	631
I alt	118.771	86.883
Fordelt efter art		
Gæld til centralbanker	117.487	81.828
Gæld til kreditinstitutter	1.284	5.055
I alt	118.771	86.883
NOTE 30. Indlån og anden gæld		
Fordelt efter restløbetid		
På anfordring	3.212.243	2.757.632
Indlån med opsigelsesvarsel:		
Til og med 3 måneder	9.189	57.064
Over 3 måneder og til og med 1 år	15.119	23.951
Over 1 år og til og med 5 år	80.156	88.169
Over 5 år	210.167	233.593
I alt	3.526.874	3.160.409
Fordelt efter indlånstyper:		
På anfordring	3.134.873	2.696.421
Med opsigelsesvarsel	103.261	135.489
Tidsindskud	9.675	19.110
Særlige indlånsformer	279.065	309.389
I alt	3.526.874	3.160.409
NOTE 31. Udstedte obligationer*		
Fordelt efter restløbetid		
Over 5 år	24.768	0
I alt	24.768	0

*ikke foranstillet seniorgæld

1.000 KR	2020	2019
----------	------	------

NOTE 32. Andre passiver

Forskellige kreditorer	20.643	11.112
Skyldige renter og provisioner	645	1.308
Leasingforpligtelser	5.746	0
Øvrige passiver	18.666	21.741
I alt	45.700	34.161

NOTE 33. Hensatte forpligtelser

Hensættelse til pensioner og lignende forpligtelser	285	303
Hensættelse til tab på garantier m.v.	6.087	8.785
I alt	6.372	9.088

NOTE 34. Efterstillede kapitalindskud

Supplerende kapital til amortiseret kostpris	40.496	48.472
I alt	40.496	48.472
Efterstillede kapitalindskud anvendt til opgørelse af kapitalgrundlag	37.353	40.596
Renter	2.386	2.607

Supplerende kapital

Supplerende kapitalindskud, der udgør mere end 10% af det samlede kapitalindskud, kan specificeres således:

Forfald	Valua	Rentesats*	Nominal værdi DKK	Nominal værdi DKK
08.06.2025	NOK	4,510	7.051	7.584
24.06.2025	DKK	5,973	15.000	15.000
01.05.2026	EUR	5,000	7.439	7.470
15.12.2027	EUR	4,500	7.439	7.470

* rentesatsen på de nævnte kapitalindskud er variabel med fastrenteperioder af varierende længde. Den oplyste rentesats er pr. 31.12.2020. Der findes ikke specielle betingelser f.s.v. angår hurtigere tilbagebetaling eller andre vilkår for ovenstående efterstillede kapitalindskud. Kapitalindskuddene er amortisable.

1.000 KR	2020	2019
NOTE 35. Eventualforpligtelser		
Garantier		
Finansgarantier	216.702	198.955
Tabsgarantier for realkreditlån	374.239	355.715
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	81.372	65.803
Øvrige garantier	15.950	16.890
I alt	688.263	637.363
Andre forpligtende aftaler		
Uudnyttede kredittilsagn	821.663	775.317

Merkur kan opsigte kredittilsagnene uden varsel.

Kontraktlige forpligtelser

Som medlem af BEC er Merkur forpligtet til at betaling af en udtrædelsesgodtgørelse

I lighed med de øvrige danske pengeinstitutter hæfter Merkur for tab hos Garantiformuen og Afviklingsformuen.

Seneste opgørelse af Merkurs andel af sektorens indeståelse overfor Afviklingsformuen udgør 0,006%.

Huslejeforpligtelser ift. opsigelsesvarsler på de lejede lejligheder*	0	1.949
---	---	-------

*disse forpligtelser indregnes i regnskabet fra 2020

Retssager m.v.		
----------------	--	--

Merkur er som led i den almindelige drift fra tid til anden involveret i tvister m.v.

Disse risici vurderes løbende af Merkurs ledelse og eventuelle hensættelser til tab foretages ud fra en vurdering af risikoen for tab.

Der er på aflæggelsestidspunktet ingen verserende sager.

NOTE 36. Kapital		
Minimumskapitalkrav (Søjle I)	163.100	166.744
Kapitalbevaringsbuffer	50.969	52.107
Kontracyklisk kapitalbuffer	0	20.843
Nedskrivnings Egnede Passiver (NEP) (Søjle III)	38.736	12.506
I alt	252.805	252.200

1.000 KR	2020	2019
NOTE 37. Kapitalprocent		
Kapitalsammensætning		
Egenkapital	389.576	365.051
Fradrag:		
Udskudte aktiverede skatteaktiver	-10.956	-7.476
Immaterielle aktiver	-564	0
Andre fradrag	-400	-400
Værdiregulering, iht krav om forsigtig værdiansættelse af aktiver	-286	-283
Egentlige kernekapitalinstrumenter i den finansielle sektor	-3.011	0
Overgangsordning IFRS9	12.108	18.850
Egentlig Kernekapital	386.467	375.742
Supplerende kapital	37.353	40.596
Kapitalgrundlag	423.820	416.338
Var overgangsordningen for implementeringen af IFRS9 ikke anvendt, ville kapitalgrundlaget ultimo andrage	411.712	397.488
Risikoeksponering		
Kreditrisiko	1.738.354	1.788.204
Operationel risiko	252.678	248.444
Markedsrisiko	47.721	47.648
Samlet risikoeksponering	2.038.753	2.084.296
Kapitalprocent	20,8	20,0
Kernekapitalprocent	19,0	18,0
Kapitalprocent, uden overgangsordning	20,2	19,1
Kernekapitalprocent, uden overgangsordning	18,4	17,1

NOTE 38. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici**Risikostyring**

Merkur er eksponeret overfor forskellige typer af risici. Formålet med andelskassens politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder eller i de udlånsområder, hvor Merkur er aktiv. Merkur udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som til daglig påvirker andelskassen. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udviklingen i risici og udnyttelse af de tildelte risikorammer. Den daglige styring af risici foretages af direktionen og andre ledende medarbejdere.

Kreditrisiko

Et af de væsentligste risikoområde i andelskassen er kreditrisikoen, dvs. den risiko andelskassen påtager sig i forbindelse med udlånsvirksomhed. Andelskassens risikostyringspolitikker er tilrettelagt med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer og politikker, herunder stillelse af sikkerhed. Der er endvidere vedtaget politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til ethvert kreditinstitut, som andelskassen har forretninger med.

1.000 KR 2020 2019

NOTE 38. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici [fortsat]

Andelskassen følger løbende alle udlån og garantier.

Andelskassen opdeler sine kunder i engagementskategorier (kreditrating) - nedenfor er fordelingen anvist i procent.

ENGAGEMENTSKODE	2020	2019
1 – OIK (objektiv indikation på Kreditforringelse)	8	9
2 - Kunder i økonomiske vanskeligheder	0	0
3 - Kunder med væsentlige svaghedstegn	7	9
4 - Kunder med visse svaghedstegn	16	18
5 - Middelgode kunder	29	33
6 - Gode kunder	37	28
7 - Utvivlsomt gode kunder	2	2
Ej fordelt*	1	1
I alt	100	100

*Bonitetskoder indlægges kun på engagementer, der er større end 10.t.kr.

Vi har i 2020 set en markant bevægelse mod bedre engagementskategorier, hvilket primært tilskrives gode regnskaber. Se en uddybning af området i "Anvendt regnskabspraksis" under afsnittet "Model for nedskrivning for forventede kredittab

Finanstilsynet (FT) benytter følgende kategorier for kundernes bonitet, hvilket i vores nedskrivningsmodel svarer til den interne rating (BEC).

	Objektiv indikation for kreditforringelse (OIK)	Væsentlige svaghedstegn	Visse svaghedstegn	Normal	God
FT kategori	1	2c	2b	2a	3
Intern rating (BEC)	9-11	7-8	3-6	2	1
Merkur kreditrating	1	2-3	4-5	6	7

Akkumulerede nedskrivninger ultimo 2019

Stadie/FT kategori	1	2c	2b	2a	3	Total
1	41	544	2.556	3.546	20	6.707
2	2	31	660	158	-	851
2SVAG	2.231	7.248	1.222	213	-	10.914
3	45.437	20	567	-	-	46.024
Total	47.711	7.843	5.005	3.917	20	64.496
Heraf ledelsesmæssigt skøn (corona)	5.403	4.649	2.460	-	-	12.512

1.000 KR 2020 2019

NOTE 38. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici [fortsat]

Brancheopdelt og stadiendelt oversigt af udlån og garantier før nedskrivning

ULTIMO 2020 I 1.000 KR.

BRANCHE	Stadie	1	2	2svag	3	Hovedtotal
1. Offentlige myndigheder		0	0	0	0	0
2. Erhverv						-
2.1 Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri		170.630	9.837	38.621	38.200	257.288
2.2 Industri og råstofindvinding		20.325	3.304	13.276	22.136	59.041
2.3 Energiforsyning		67.198	-	-	7.786	74.984
2.4 Bygge- og anlæg		10.380	433	663	3.951	15.427
2.5 Handel		14.472	443	2.800	7.565	25.280
2.6 Transport, hoteller og restauranter		14.674	8	1.623	1.343	17.648
2.7 Information og kommunikation		6.683	903	954	1.294	9.834
2.8 Finansiering og forsikring		39.980	366	2	2.355	42.703
2.9 Fast ejendom		95.827	7.272	42.049	23.873	169.021
2.10 Øvrige erhverv		66.108	6.702	7.715	23.191	103.716
2.10 Skoler, børnehaver og daginsti.		302.562	7.851	26.067	12.193	348.673
I alt erhverv		808.839	37.119	133.770	143.887	1.123.615
						-
3. Private		1.145.325	53.400	45.371	25.240	1.269.336
1-3 I alt		1.954.164	90.519	179.141	169.127	2.392.951

ULTIMO 2019 I 1.000 KR.

BRANCHE	Stadie	1	2	2svag	3	Hovedtotal
1. Offentlige myndigheder		0	0	0	0	0
2. Erhverv						-
2.1 Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri		125.031	14.047	61.655	50.127	250.860
2.2 Industri og råstofindvinding		34.759	192	19.134	9.686	63.771
2.3 Energiforsyning		58.322	-	558	-	58.880
2.4 Bygge- og anlæg		25.179	-	817	5.961	31.957
2.5 Handel		23.145	1.257	5.909	4.775	35.086
2.6 Transport, hoteller og restauranter		9.715	-	3.722	1.835	15.272
2.7 Information og kommunikation		8.888	1.877	2.809	2.322	15.896
2.8 Finansiering og forsikring		35.173	365	104	6.885	42.527
2.9 Fast ejendom		107.297	197	19.123	58.945	185.562
2.10 Øvrige erhverv		179.664	9.647	49.012	67.743	306.066
2.10 Skoler, børnehaver og daginsti.		190.740	17.491	70.950	10.884	290.065
I alt erhverv		797.913	45.073	233.793	219.163	1.295.942
						-
3. Private		969.585	57.080	34.475	31.737	1.092.877
1-3 I alt		1.767.498	102.153	268.268	250.900	2.388.819

1.000 KR 2020 2019

NOTE 38. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici [fortsat]

Brancheopdelt og stadiendelt oversigt akkumulerede nedskrivninger

AKKUMULEREDE NEDSKRIVNINGER ULTIMO 2020 I 1.000 KR.

BRANCHE	Stadie	1	2	2svag	3	Hovedtotal
1. Offentlige myndigheder		0	0	0	0	0
2. Erhverv						-
2.1 Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri		614	80	518	11.973	13.185
2.2 Industri og råstofindvinding		80	3	720	2.030	2.833
2.3 Energiforsyning		495	-	-	-	495
2.4 Bygge- og anlæg		68	-	21	2.450	2.539
2.5 Handel		368	63	1.017	636	2.084
2.6 Transport, hoteller og restauranter		418	6	862	244	1.530
2.7 Information og kommunikation		29	3	211	73	316
2.8 Finansiering og forsikring		122	6	-	1.794	1.922
2.9 Fast ejendom		137	-	1.721	5.463	7.321
2.10 Øvrige erhverv		664	244	2.253	2.181	5.342
2.10 Skoler, børnehaver og daginsti.		581	27	1.719	4.548	6.875
I alt erhverv		3.576	432	9.042	31.392	44.442
						-
3. Private		3.131	419	1.873	14.632	20.055
1-3 I alt		6.707	851	10.915	46.024	64.497

AKKUMULEREDE NEDSKRIVNINGER ULTIMO 2019 I 1.000 KR.

BRANCHE	Stadie	1	2	2svag	3	Hovedtotal
1. Offentlige myndigheder		0	0	0	0	0
2. Erhverv						-
2.1 Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri		579	25	2.617	13.963	17.184
2.2 Industri og råstofindvinding		153	3	558	2.427	3.141
2.3 Energiforsyning		145	-	105	-	250
2.4 Bygge- og anlæg		56	-	41	653	750
2.5 Handel		72	57	538	2.783	3.450
2.6 Transport, hoteller og restauranter		41	1	128	491	661
2.7 Information og kommunikation		58	4	284	612	958
2.8 Finansiering og forsikring		223	4	7	4.116	4.350
2.9 Fast ejendom		244	-	401	9.301	9.946
2.10 Øvrige erhverv		840	44	915	23.692	25.491
2.10 Skoler, børnehaver og daginsti.		659	100	1.699	3.283	5.741
I alt erhverv		3.070	238	7.293	61.321	71.922
						-
3. Private		2.686	346	1.048	11.742	15.822
1-3 I alt		5.756	584	8.341	73.063	87.744

1.000 KR	2020	2019
----------	------	------

NOTE 38. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici [fortsat]

Beskrivelse af sikkerhed

I henhold til Merkurs kreditpolitik søges udlånet afdækket med sikkerhedsstillelse, hvilket som hovedregel sker ved pant i fast ejendom, løsøre og/eller fordringer. Herudover tages der eventuelt sikkerhed i selskabers aktier/anparter, tilbagetrædelseserklæring samt kaution.

Markedsrisici

Andelskassens markedsrisiko styres via fastsatte limits for en række af risikomål, hvor opgørelse og overvågning sker på daglig basis. Rapporteringen udarbejdes af andelskassens økonomiafdeling og direktionen modtager dagligt rapportering om eventuelle/identificerede risici. Bestyrelsen modtager rapportering om udviklingen i markedsrisici på kvartalsbasis

Valutarisiko

Andelskassen fører konti i udenlandsk valuta for enkelte kunder og i forbindelse med samarbejdet med Triodos Bank, GLS Gemeinschaftsbank, Cultura Sparebank og Ekobanken anvendes konti i henholdsvis EUR, NOK og SEK. Endelig føres enkelte kundekonti i andre hovedvalutaer. Andelskassens politik er til stadighed at have en neutral valutaposition. I praksis kan der opstå mindre positioner, der ikke indebærer nogen væsentlig risiko for andelskassen.

Aktiver i fremmed valuta	-37.432	-43.096
Passiver i fremmed valuta	40.445	53.400
Ikke balanceførte poster i fremmed valuta	0	-127
Nettopositioner	3.013	10.177
Heraf lang position	-45	-142
Heraf kort position=Valutaindikator 1	3.058	10.319
Valutakursindikator 1 i procent af kernekapital efter fradrag	0,8	2,7

Renterisiko

Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning. Renterisiko opstår primært ved placering af overskydende likviditet i variabelt og fastforrentede obligationer. Renterisikoen må i henhold til andelskassens politik udgøre 1,5% af kernekapitalen efter fradrag. Kernekapital efter fradrag er opgjort til t.kr. 386.727. Renterisikoen må derfor max. udgøre t.kr. 5.800

Renterisikoen opgøres således:		
Værdipapirer	4.034	2.597
Fastforrentede ind- og udlån	-742	-1.082
I alt	3.292	1.515
Renterisiko opdelt på valutaer med størst renterisiko		
Valuta:		
DKK	3.767	2.090
EUR	-574	-705
NOK	-19	14
SEK	118	116
I alt	3.292	1.515
Renterisiko i procent af kernekapital		
Værdipapirer	1,04	0,69
Fastforrentede ind- og udlån	-0,19	-0,29
Renterisiko i procent af kernekapital	0,85	0,40

Renterisikoen er defineret som det tab andelskassen vil lide af andelskassens kernekapital, ved en stigning i den effektive rente på 1 procentpoint på de fastforrentede eksponeringer.

1.000 KR	2020	2019
----------	------	------

NOTE 38. Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici [fortsat]

Aktierisiko

Andelskassen køber kun aktier i virksomheder og kreditinstitutter, med hvem der består et strategisk samarbejde eller i øvrigt har en samarbejdsrelation. Aktier købes derfor ikke med spekulation for øje. Andelskassens aktiebeholdning består primært af uoterede aktier, hvorfor beholdningen i vid udstrækning er uafhængig af udviklingen på det generelle aktiemarked.

Likviditetsrisiko

Andelskassens likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvide beholdninger, ultralikvide værdipapirer og tilstrækkelige kreditfaciliteter. Det likvide beredskab fastlægges så det til enhver tid er stabilt og tilstrækkeligt.

Merkurs likviditet ligger væsentligt over de lovgivningsmæssige dækningskrav på 100%, som fastsættes i Tilsynsdiamanten.

Den samlede likviditetsbuffer udgør over 2,3 mia. kr. pr. 31. december 2020.

Likviditetsdækningen udtrykkes i nøgletallet LCR (Liquidity Coverage Ratio) og angiver, hvor mange likvider med høj omsættelighed andelskassen råder over til at modstå et beregnet udtræk af likviditet over den kommende måned. LCR-brøken er derfor udtryk for, hvor mange højkvalitetsmidler der forefindes i forhold til det beregnede udtræk. Lovkravet er 100% dækning. Merkur har ultimo 2020 en LCR brøk på 541% og har dermed en overdækning i forhold til 100% krav på 441%.

Operationel risiko

Der er udarbejdet skriftlige forretningsgange med henblik på at minimere afhængighed af enkeltpersoner,

ligesom nødplaner for IT skal begrænse tab i tilfælde af IT nedbrud eller anden lignende krisesituation. Operationel risiko som følge af kriminalitet og ansvarspådragelse er forsikringsdækket.

NOTE 39. Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret

Lån, rammer m.v. til ledelsen

Direktion	0	4.260
Bestyrelsen	1.046	3.832

Sikkerhedsstillelser

Direktion	0	0
Bestyrelsen	1.074	1.074

Væsentlige vilkår:

Lån til direktion og bestyrelsesmedlemmer er ydet på andelskassens normale vilkår. Renten til disse udlån ligger i intervallet 2,75% - 9,5%.

De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er omfattet af de særlige medarbejdervilkår f.s.v. angår renter - som ligger i samme renteinterval som nævnt ovenfor. Bestyrelsen har ikke ejerandele på mere end 25% i selskaber, som har mellemværender med Merkur.

I.h.t. Regnskabsbekendtgørelsens §120, stk. 4 er oplysninger om mellemværende med repræsentantskabet udeladt.

HOVEDTAL I MIO. KR.	2020	2019	2018	2017	2016
NOTE 40. Hoved- og nøgletal					
Resultatopgørelsen					
Netto rente- og gebyrindtægter	146,6	142,2	139,0	130,7	125,6
Kursreguleringer	-0,7	1,0	-3,2	-5,6	9,7
Udgifter til personale og administration	130,4	118,7	112,7	106,5	92,6
Nedskrivninger på udlån og tilgodehav. m.v.	25,7	11,3	17,1	36,6	17,0
Resultat af kapitalandele i associerede virk.	0,3	-0,8	0,1	0,0	0,0
Årets resultat	-10,4	9,1	3,1	-19,0	20,2
Balance					
Udlån	1.642,7	1.667,9	1.667,9	1.752,4	1.676,0
Indlån	3.526,9	3.160,4	3.127,3	3.065,8	2.676,0
Egenkapital	389,6	365,1	365,1	315,9	316,9
Aktiver i alt	4.153,0	3.704,1	3.600,9	3.536,4	3.146,2
Garantier	688,3	637,4	619,5	675,9	685,4
Andre oplysninger					
Antal helkunder (i 2016 også delkunder)	20.176	19.354	18.275	17.538	28.464
Antal andelshavere	8.096	7.637	7.037	6.686	6.067
Nøgletal					
Kapitalprocent	20,8	20,0	17,8	16,3	17,5
Kernekapitalprocent	19,0	18,0	15,8	14,5	15,4
Egenkapitalforrentning før skat [pct.]	-3,6	3,1	1,2	-7,1	8,5
Egenkapitalforrentning efter skat [pct.]	-2,8	2,6	1,0	-5,9	7,1
Afkastningsgrad	-0,3	0,2	0,1	-0,5	0,6
Indtjening pr. omkostningskrone	0,9	1,1	1,0	0,9	1,2
Indtjening pr. omk.krone, ex. kursreg. og nedskriv.	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3
Omkost. ifht indtjening ex. kursreg.og nedskriv.	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8
Renterisiko [pct.]	0,9	0,4	0,2	0,1	0,2
Valutaposition [pct.]	0,8	2,7	0,4	2,4	1,0
Valutarisiko [pct.]	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liquidity Coverage Ratio [LCR] i pct.*	541,4	460,6	527,8	448,0	364,0
Udlån + nedskrivninger herpå i pct. af indlån	48,4	55,2	56,9	59,5	64,6
Udlån i forhold til egenkapital	4,2	4,6	5,3	5,5	5,3
Årets udlånsvækst [pct.]	-1,5	0,0	-4,1	4,6	17,1
20 største engagementer i pct af kernekapitalen	135,1	133,5	137,5	162,0	
Andel af tilgodehavender med nedsat rente	0,5	1,1	1,3	2,1	1,2
Årets nedskrivningsprocent.	1,1	0,5	0,7	1,5	0,7
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,7	3,7	4,0	2,9	2,3

* nøgletallet er beregnet LCR - overdækningen er det anviste tal minus 100